

COMPUTERWORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Nemzetközi informatikai és üzleti hetilap • Alapítva 1969 • www.computerworld.hu

2004. szeptember 21. • XIX. évfolyam 39. szám

Növekedés minden szinten

Az Oracle forgalma, nyeresége és költségei is nőttek az új pénzügyi év első negyedében. A cég bevételei az augusztus 31-én lezárt időszakban elérték a 2,22 milliárd dollárt, s ez 7 százalékkal meghaladta ugyanezen időszak tavalyi adatait.

A nyereség 509 millió dollár volt, 16 százalékkal nőtt az elmúlt év azonos időszakához képest. Az új szoftverlicenckből származó bevételek pedig 7 százalékkal, 563 millió dollárra emelkedtek. Harry You pénzügyi vezérigazgató-helyettes elmondta, hogy az Oracle 12 havi üzemi eredménye 4 milliárd dollár volt, míg

az üzemi haszonkulcs 38,5 százalék; mindkettő rekord a cég történetében.

Az egy részvényre számított nyereség 10 cent volt, a bevétel azonban kissé elmaradt az elemzők 2,23 milliárd dolláros várakozásától.

A cég általános és adminisztratív költségei meredeken nőttek a negyedévben, csak a PeopleSoft megvásárlásáért folytatott kampányra 28,5 millió dollárt költöttek. A szervizköltségeken megtakarított 23 millió dollár révén lényegében stagnáltak az üzemeltetési költségek.

IDG NEWS SERVICE

Szabadalmaztatott kattintások

Magyarországon szakmai körökben nagy vihart keltett, hogy hazánk az Európai Bizottságban és az EU Parlamentben az európai szoftverszabadalmak ügyében az igen álláspontot képviseli. Bár igyekeznek cáfolni, de még a kormányon belül sincs egyetértés az Európai Parlament elé került javaslattal kapcsolatban. Ha elfogadják azt, akkor a szoftverek bizonyos részei, ötletei is szabadalmazthatók lennének. Elemzők szerint ez igencsak visszavetné a szoftveripar fejlődését, mivel ez a szoftver-óriásvállalatoknak kedvezne, a kis- és közepes vál-

latatok pedig nagyon nehéz helyzetbe kerülhetnének. A hazai érdekvédelmi szervezetek augusztusban látványos tüntetésen fejezték ki ellenvéleményüket. *(Részletek lapunk 37. számában.)* A tüntetés célja az volt, hogy a kormány vonja vissza a Magyarország a Versenyképességi Tanácsi ülésen 2004. május 18-án leadott szavazatát, amellyel akkor támogatta az európai uniós számítógéppel és szoftverekkel kapcsolatos találmányok szabadalmazthatóságáról szóló direktívajavaslatot.

(Folytatás a 4. oldalon)

Üzleti megoldások hírlevél

A Számítástechnika már meglévő három tematikus hírlevele – Biztonság, Hardver és Távközlés – és egy napi hírlevél mellett

újabb tematikus hírlevelet indít. Az Üzleti megoldások hírlevelünk az IT-piac fontos eseményeiről, résztvevőinek megvalósított üzleti terveiről, pénzügyi helyzetéről szóló híreket tartalmazza, amelyet hetente egyszer küldünk ki az érdeklődőknek. Feliratkozni itt lehet: www.szt.hu/hirlevel.php.

VASS ENIKŐ

High-tech terrorizmus

A beszlni túsdráma valószínűleg hosszasan előkészített akció eredménye volt. A támadók közül tízen arab országokból érkeztek. Mint sok más példa mutatja, nem kizárt, hogy az egymás közötti kommunikációhoz az internetet is használták. Az al-Kaida tagjai láthatólag nemcsak az ősi sivatagokon való átkeléshez és a gerillahadviselés taktikáihoz, hanem a világháló és a számítógépek használatához is értnek.

(Cikkünk a 24. oldalon)

Megemlékezés 2004. szeptember 11-én a New York-i terrortámadás áldozatairól

ÁRA: 351 FT

E-mail, Internet, Chat, fax vagy telefon? A Kapsch multimédiás Contact Centere segít Önnek az ügyfélkapcsolatok professzionális kezelésében. A testre szabott megoldásokról szívesen tájékoztatjuk Önt: **Kapsch TeleCom Kft.** | H-1113 Budapest Bocskai út 77-79. | Tel. 06 1 372 6400 | kapsch.telecom.hu@kapsch.net | www.kapsch.hu | www.kapsch.net

kapsch >>>
communication leadership

Aki az ügyfeleit kifogástalanul szolgálja ki, a Kapsch Contact Center segítségével kommunikál.

AKTUÁLIS

- 4 Cégvilág
- 4 Mi történik a héten?
- 4 Szabadalmazott kattintások

- 4 Digitális otthon
Barabás Balázs
- 4 Vigyázat: hamis honlapok
- 5 Elindult az SMS
Gateway szolgáltatás
Munkatársunktól
- 5 IVSZ-sarok
- 6 Új vezető az LLP Csoportnál
Vass Enikő
- 6 Novell-OITH-együttműködés
Töröcsik Balázs
- 6 Terjeszkedik a Pannon GSM
tulajdonosa
- 7 Nagy sebességű és elegáns

Egyed Zsóka

- 7 Ha kell, víz alatt is: Olympus
- 8 INFOmarket harmadszor
Az otthoni felhasználók célcsoportja egyre fontosabb a gyártók számára, ezt jelzi az is, hogy a nagy informatikai megoldás-szállítók mellett sok kiskereskedő és számítástechnikai üzlet is megjelenik a rendezvényen.
Trautmann Balázs

ÜZLET

- 9 Viszonteladói akció
- 9 Az Apple bevonná a Sonyt
- 9 Nem kell több informatikus
- 9 Rajtvonalon: trükkös tender

Az UMTS-rendszer nem ígérkezik rövid távon megtérülő befektetésnek, mivel a nemzetközi tapasztalatok szerint még maga a rendszer sem teljesen kiforrott. Azt is nehéz megjósolni, mennyire érdeklődik majd a piac iránta
Böhm Mária

- 9 Az EU támogatja a nyílt forráskódot
- 10 A papírmentes iroda mítosz marad

TECHNOLÓGIA INFORMÁCIÓ

- 13 Hiba a Kerberosban
- 13 Közös Sanyo-Epson LCD-gyár
- 13 SharePoint szervizcsomag
- 13 Tárolópiac a második negyedévben
- 13 Alternatív böngészők
Horváth Ádám
- 16 Vírushelyzet 2004 – augusztus
Leitold Ferenc
- 17 Fotólabor otthonra
- 17 Új Toshiba noteszgép
Csórián Sándor
- 18 Fókuszban
Terítéken az e-önkormányzat

Vass Enikő, Árokszállási Gábor,
Töröcsik Balázs

- 19 Gyakorlati útmutató kezdőknek
- 20 Valódi polgárok – virtuális ügyintézés
Vass Enikő

- 21 Nők konzollal
- 21 Jó a régi is
- 21 India közeledik
- 21 Internet 35
- 21 High-tech terrorizmus

Tom Spring-Emily Kumler

- 23 Vendégvélemény
Hungaricum Digitalis
Egy szabadon módosítható, bővíthető nyelvi eszköztár és adatbázis léte nélkülözhetetlen a digitális archívumokhoz, a kereső és navigációs szolgáltatásokhoz
Szász Szabolcs

ONLINE

WWW.SZT.HU

SD-MEMÓRIA NOKIÁRA

Mobil

A Nokia gyártója az eddig támogatott MultiMediaCard (MMC) kártyák mellett licencmegállapodás keretében fogja támogatni készülékeiben a Secure Digital (SD) memóriakártyákat.
www.szt.hu/cikkek/sdmem

NEM BIZTONSÁGOS A JPEG

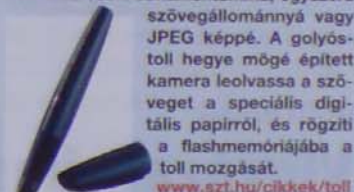
Biztonság

A Microsoft szerint sok alkalmazás, amely JPEG formátumú képeket dolgoz fel, egy biztonsági rést tartalmaz, melyen átvehető a PC feletti ellenőrzés. Ahhoz, hogy a támadó kihasználja a hibát, csak rá kell vennie a felhasználót, hogy megnyisson egy speciálisan épített képállományt.
www.szt.hu/cikkek/jpeg

A LOGITECH ÚJ DIGITÁLIS TOLLA

Új termékek

A Logitech IO2 Digital Writing System magában foglalja a digitális tollat és a szoftvert, amely átalakítja a digitalizált kézírás Microsoft dokumentummá, egyszerű

szövegállománnyá vagy JPEG képpé. A golyóstoll hegye mögé épített kamera leolvassa a szöveget a speciális digitális papírról, és rögzíti a flashmemóriájába a toll mozgását.
www.szt.hu/cikkek/toll

üzemmódja lehetővé teszi a felhasználónak, hogy a teljes felbontású kép elkészítését megelőző és azt követő öt másodpercben QVGA minőségű videofelvételt készítsen.
www.szt.hu/cikkek/dosm1

ÚJ KÍNAI INTERNETKÁVÉZÓK

Világháló

Kína második legnagyobb mobilszolgáltatója azt tervezi, hogy az év végéig legalább 3000 új internetkávét nyit. A China Unicom maga csak 150-200 kávét fog üzemeltetni, a többit franchise rendszerben hozzák létre. A mobilszolgáltató 400 internetkávét üzemeltet.
www.szt.hu/cikkek/net

Iratkozzon fel tematikus hírleveleinkre!

www.szt.hu/hirlevel.php

CÉGVILÁG

Új vezető a HP Magyarországnál

Szeptembertől *Nemcsics Róbert* tölti be a HP Magyarország Pénzügyi Megoldások Üzletágának vezetői posztját. A közgazdász-jogász végzettségű szakember korábban a HVB Bank igazgatójaként dolgozott, azt megelőzően pedig a K&H Bank ügyvezető igazgatója volt. Informatikai területen az IBM-nél szerzett tapasztalatot, ahol 1999 decemberétől 2001 márciusáig a pénzügyi üzletág senior konzulenseként tevékenykedett. A szakember a HP-nál a pénzügyi üzletág lokális portfóliójának meghatározásáért és gondozásáért felel.

Weboldal befektetőknek

Az Öngondoskodás Alapítvány www.ongondoskodas.hu címen weboldalt indított, amelyen bemutatja a különböző befektetési formákat, és segít megtalálni az adott élethelyzetben legkedvezőbb megoldást. A weboldalon a kisbefektetők figyelmét hívják fel az öngondoskodással összefüggő megtakarítási lehetőségekre.

Kommunikációs rendszer

A Synergon Informatika Rt. átadta a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnak az országos kommunikációs rendszerét. A Synergon szállította az Európai Unió által megfogalmazott feladatok ellátásához és az országos hálózat kiépítéséhez szükséges eszközöket. A cég feladatai közé tartozott a hivatali megyei kirendeltségei közötti országos, illetve az azokon lévő helyi hálózatokhoz szükséges aktív hálózati eszközök szállítása, valamint a hálózatvédelmi rendszer biztosítása.

Lendületet ad az Európa Terv

A Megatrend 2000 Rt. 79 százalékos árbevétel-növekedést ért el 2004 első fél évében, miközben a magyar ERP-piac bővülése meg lehetőséget nyújt a cég számára a hálózati üzletág terjesztésére. A Megatrend 1117 millió forint árbevétel mellett 259 millió forint adózás előtti eredményt jegyzett az első fél évében. A Bell Research 2004. júniusi felmérése szerint a Megatrend a magyar vállalatok közül piaci részesedése alapján a második helyen áll.

Német tulajdonú, nemzetközi gyártó és kiskereskedelmi partnerünk megbízásából
Szervező-programozó munkatársat keresünk!

Feladatok: A szervezési és informatikai osztály munkatársaként nyomon követi a folyamatokat, szervez, ellenőrzi, szükség esetén beavatkozik, feltárja és kijavítja a hibákat. A változásokat leképezi az SAP rendszerben.

Feltételek:

- jó szervezőkészség,
- középfokú németnyelv-tudás,
- SAP (neics) felhasználó gyakorlat: SD vagy FI/AM/CO,
- felsőfokú végzettség.

Előny: Abap4 programozási ismeretek.

Versenyképes ajánlat, biztos nemzetközi háttér.

ahc international személyzeti tanácsadó
judit.dorozsmai@ahc-international.hu
1027 Bp., Margit krt. 24. • Tel.: 316-2800
Fax: 316-2806 • www.ahc-international.hu

SZOFTVER

Szabadalmaztatott kattintások

(Folytatás az 1. oldalról)

Iván Gábor, a Külügyminisztérium képviselőjében az Országgyűlés informatikai és távközlési bizottsága európai integrációs albizottságának 2004. szeptember 7-én megtartott ülésén elmondta: „...a szöveget a tagállamok nem is fogadták el. Amikor a szavazásra került a sor, nem született meg a minősített többség. Ezt követően Németország, amely ellenezte az eredeti szövegjavaslatot, négy javaslatot tett a szöveg megváltoztatására. Többek között azt, hogy explicit módon kerüljön bele a szövegbe, hogy számítógépes programot, továbbá forráskódot, tárgykódot, annak bármilyen formájában nem lehet szabadalmaztatni. A műszaki hozzájárulás definíciója egészüljön ki azzal, hogy annak újszerűnek kell lennie, és a felületek közül töröljék azt a kitételeket, amelyek szélesebb jogértelmezésre és szabadalmazthatóságra adna lehetőséget a számítógéppel megvalósítható programok esetében.” Németország javaslatát finomították, majd meglelt a minősített többség. A Magyar Szabadalmi Hivatal, az Igazságügyi Minisztérium és a Külügyminisztérium egyébként még mindig a szavazat fenntartása mellett áll ki, a tervezett jogszabályt alapvetően helyesnek tartják.

Európa Parlament

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium azonban a javaslat szövegezési pontatlansága miatt helytelennek tartja annak elfogadását. A megfogalmazás a látszólagos kizárás ellenére széles lehetőséget ad arra, hogy a szoftvereket a szabadalom körébe vonják, mindez csupán a „műszaki

hatás” értelmezésén múlik. Szeptember 14-én az Informatikai és Távközlési bizottság ülésén ismét napirendi pont volt a szoftver szabadalmakkal kapcsolatos bizottsági állásfoglalás kialakítása; *Szabó István* (Fidesz) javaslatára egyhangúlag megszavazták a javaslattal kapcsolatos eljárás lefolytatását.

Szabó István később elmondta, hogy a sokak számára még ismeretlen, új, 2004. 53. törvény alapján eddig még senki sem kezdeményezett európai uniós ügyekkel kapcsolatos eljárást hazánkban, majd hozzátette, hogy az eljárás megindítása után a házelnök dönthet arról, hogy a kérdés megtárgyalására melyik bizottságot jelöli ki főbizottságként. A kijelölt bizottság lefolytatja az eljárást, majd állásfoglalást ad ki az ügyben. A kiadott döntésről a kormánynak tárgyalnia kell, amit ha nem fogad, akkor elutasítását az Országgyűlés előtt kell megindokolni.

Hogy egyáltalán miként alakul a szoftver szabadalmak kérdése, továbbá hogy meg lehet-e még érdemben változtatni a május 18-i ülésen született döntést, illetve annak következményeit, az még senki előtt sem világos. A szeptember 14-i ülésen megjelentek többsége egyetértett abban, hogy ez már valószínűleg „vesztett ügy”, de amit lehet, azt még így utólag is érdemes megtenni.

MUNKATÁRSAINKTÓL

CÉGESEMÉNY

Digitális otthon

Az Albacomp Rt. a Lurdy-Házban nyitotta meg első Digitális Home szaküzletét. A bemutatóteremként is működő szaküzletben az Albacomp által összeszerelt és forgalmazott összes informatikai, hifi, telekom és digitális fotóberendezés megvásárolható. „Az Albacomp célpiaca elsősorban az állami és a nagyvállalati szektor, ennek ellenére a cég 2004-es árbevételében várhatóan egymilliárdos nagyságrendet tesz ki az úgynevezett soho piacról származó közvetlen kiskereskedelmi forgalom” - mondta a Digitális Home megnyitásán *Deme Csaba*, az Albacomp kereskedelmi és marketing vezérigazgató-helyettese, hozzátéve: a cég tervei szerint két éven belül 10 szá-

zalétra növelik a kiskereskedelmi üzletág részesedését az Albacomp teljes árbevételéből. *Bölcsöldi László*, az Albacomp kiskereskedelem és disztribúció üzletágvezetője elmondta: a Digitális Home nemcsak szaküzlethálózatot, hanem új kiskereskedelmi koncepciót is jelöl. Minden Albacomp által összeszerelt és forgalmazott újdonság a Digitális Home-üzletek polcaira kerül, így rögtön visszacsatolás érkezik a végfelhasználóktól.

BARABÁS BALÁZS

KLICK Ha többet akar tudni
www.albacomp.hu/digital/tarckiallasztasok.asp

BIZTONSÁG

Vigyázat: hamis honlapok

Az internetes adathalászatról (Phishing) és a rosszindulatú kódokról tartott előadást szeptember 13-án *David Perry*, a Trend Micro közoktatásért felelős igazgatója. A Phishing is az emberi hiszékenységre épül. Az internetező egy hivatalosnak látszó e-maillal átcsalják egy, az eredeti utánzó hamis honlapra, ahol adatai elkerülésére próbálják rávenni.

A Trend Micro a céges és az otthoni felhasználóknak is kínál védekezési módot.

Előbbieknek az Interscan Web Security Suite 2.0-t, amely PhisTrap nevű szolgáltatásával ellenőrzi a kifele menő webforgalmat és megelőzi, hogy személyes adataink rossz kezekbe kerüljenek. A Trend Micro PC-cillin Internet Security pedig az otthoni felhasználóknak készült. Spam szűrője egyike felismeri az ismert phishing csalásokat, és megakadályozza, hogy a felhasználó postafiókjába kerüljenek.

ÁROKSZALLÁSI GÁBOR

MI TÖRTÉNIK A HÉTEN?

SEPTEMBER 21–22. Adattárház-építés az alapoktól címmel szakmai rendezvény Budapesten

Információ: www.lir-hungary.hu

SEPTEMBER 22. V. E-Banking/M-Banking & Online Biztosítás Konferencia

Információ: www.cebc.hu

SEPTEMBER 22. A HP üzleti kritikus szerverei címmel konferencia Budapesten

Információ: www.hp.hu

SEPTEMBER 23. IBM developerWorks LIVE – Build Run Manage címmel szakmai rendezvény Budapesten

Információ: www-5.ibm.com

SEPTEMBER 23. IBM developerWorks LIVE – Build Run Manage címmel konferencia Budapesten

Információ: www-5.ibm.com

SEPTEMBER 23. IBM–Vestigo–JAVA zSeries környezetben címmel szakmai tanácskozás Budapesten

Információ: www-5.ibm.com

SEPTEMBER 27–29. XI. Vállalati Informatika Konferencia Balatonkenesén

Információ: (06-62) 432-927

SEPTEMBER 28–29. DataWarehouse kialakítás mint projekt címmel szakmai rendezvény Budapesten

Információ: www.lir-hungary.hu

SEPTEMBER 29. Biztonságos Windows (1. rész): A Windows XP biztonsága címmel szakmai tanácskozás Budapesten

Információ: www.microsoft.com

Bővebb információ: www.sztl.hu/esemenyek

SZOLGÁLTATÁS

Elindult az SMS Gateway szolgáltatás

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) alapításának százéves évfordulójáról egész éven át tartó ünnepi eseménysorozattal emlékezik meg, de emellett folytatja az informatikai infrastruktúrára alapozott fejlesztési folyamatot is.

A könyvtár sikerrel indította útjára a Corvina könyvtári rendszerhez kapcsolódó SMS-küldő szolgáltatást, amelynek révén a könyvtárhasználók SMS üzenetet kaphatnak a kölcsönzési idő lejártáról, előjegyzési igényük teljesüléséről, illetve az adott olvasó érdeklődési körét figyelembe vevő hírek és hírlevelek küldhetők. Ennek köszönhetően a könyvtár használói és a könyvtár között megvalósul a modern, naprakész, kényelmes kommunikációs forma.

Sóron László, az FSZEK főigazgató-helyettese elmondta: „Alapvető célunk, hogy szolgáltatásainkat korszerűsítsük, és megfeleljünk a könyvtárba járók igényeinek. Az SMS-küldő szolgáltatás bevezetésével nem csak ezt valósítottuk meg; az

informatikai megoldás egy új fejezetet nyitott az olvasóközönséggel való kommunikációban is.”

A Corvina könyvtári rendszerhez kapcsolódó SMS-küldő szolgáltatás szoftverét az e-Corvina Kft. fejlesztte. A cég képviselője, Czoboly Miklós ügyvezető munkatársunknak elmondta, hogy a közeljövőben a Szegedi Tudományegyetem Központi Könyvtárában is bevezetik a saját fejlesztésű SMS-küldő szolgáltatást, illetve további, Corvinát használó könyvtárakban is találkozhatnak ezzel az újdonsággal az olvasók.

MUNKATÁRSUNKTÓL

ONLINE

HA TÖBBET
AKAR TUDNI

www.fszek.hu

IVSZ-SAROK

A MENTA 2004 fókuszában a magyar versenyképesség problémái álltak

Idén 11. alkalommal rendezték meg Balatonkenesén az IVSZ hagyományos menedzsertalálkozóját, a MENTA-t. A veretényes őszi hétvégén az IVSZ több mint 300 vendéget köszöntöttei szakmai konferenciáján. A kormányzat részéről vendégeink voltak: Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter, Baráth Elele, Csepeli György, Mohácsi Béla államtitkár, Bakonyi Péter helyettes államtitkár, Molnár Gyula az Országgyűlés Informatikai és Távközlési Bizottságának alelnöke. Elfogadta az IVSZ meghívásait az EICTA igazgatója, Mark MacGann is, aki a kibővült Európai Unió ICT-ágazatának kihívásairól tartott előadást. Az érdeklődés középpontjában a magyar gazdaság versenyképességének kérdése állt. A konferencián Kóka János, az IVSZ elnöke meghirdette a szövetség Informatika = versenyképesség programját. A szövetség állásfoglalja, hogy az információs technológiai fejlesztésekre szánt állami források bővítésére van szükség, hiszen Magyarország uniói belüli versenyképessége nagyrészt azon múlik, hogy milyen pozíciókat szerez az európai információs társadalomban, milyen fejlesztéseket visz végbe az információtechnológiában.

A program fejezetei:

1. Adókedvezmények rendszerének kialakítása, folyamatos pénzügyi kormányzati lobbizás
2. Exporttámogatási koncepció megvalósítása, az SW-export húzóágazattá kialakítása
3. NFT I: közreműködés ágazati informatikai és e-közigazgatási stratégiák kialakításában
4. brüsszeli lobbizás és pályázatok útján tudósszemináció a magyar ICT-piacon
5. NFT II: önálló tudásgazdaság/információs társadalom operatív program kidolgozása

Az egyik legnagyobb érdeklődésre számot tartó téma a magyar szoftverexport kérdésköre volt. Boda Miklós, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal elnöke „Lehetünk-e még szoftvernagyhatalom?” címmel tartott előadást a témában. Az előadást követő kerekasztal-beszélgetésen megosztották a vélemények arról, hogy hazánkban a szoftverrendszerek készítéséhez megvan-e a megfelelő tapasztalat, hiányoznak-e a világgiacon értékesíthető szoftvertermékek, rendelkezünk-e megfelelő projektmenedzserekkel, termékmenedzserekkel, van-e termékleltéklius-menedzsment, megfelelő-e a képzés, tapasztalható-e nagyfokú szakemberhiány a piacon, illetve, szakembereink – fantasztikus egyéni eredmények mellett – sikeresen működnek-e csapattal is.

A konferencián a következő témákban hangzottak el előadások: EU-források a magyar stratégia szolgáltatásban; Az EU-források az információs társadalom építéséért; A szállítói szerződések kritikus sikertényezői; A Nemzeti Hírközlési Hatóság szerepe a piac alakításában; Az ICT-szektor: számok és tendenciák; A magyar IT-piac mérőszámai; Korta és internet.

Az előadások letölthetők a www.ivsz.hu oldalról.

Jegyezze fel naptárába!

Szoftverek & IT-szolgáltatások a vállalatirányításban

címmel

szakkiállítást és programbemutatót tartunk, ahol működés közben megtekintheti a vállalatok számára fejlesztett információtechnológiai megoldások szinte teljes hazai kínálatát.

Időt, pénzt, fáradságot takarít meg, ha ellátogat a kiállításra és itt választja ki az Önnek szükséges programot.

Időpont:

2004. október 5-6., 9.30-17.00 óráig

Helyszín:

Budapesti CORVINUS Egyetem

(Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem)
(Budapest IX., Fővám tér 8.)

A BELÉPÉS DÍJTALAN!

TRAINEX KFT.

Pénzügyi, Vállalkozásfejlesztési és Oktatási Kft.

1134 Budapest, Váci út 39. • 1553 Budapest, 62. Pf. 44

Telefon: 320-4198 • Fax: 320-9454

Honlap: www.trainex.hu • E-mail: trainex@trainex.hu

KINEVEZÉS

Új vezető az LLP Csoportnál

Az LLP Csoport *Barbara Dreskát*, az LLP Budapest ügyvezető igazgatóját nevezte ki az LLP Csoport ügyvezető igazgatójává.

Augusztus 15-től Barbara Dreska felel majd az LLP Csoport napi operatív tevékenységéért beleértve a jövőhagyott vállalati stratégia teljesítését és a csoport egyenletes minőséget szolgáló vállalati elképzeléseit. Felelős lesz még a növekedési stratégia kialakításáért, a kulcsfontosságú ügyfél- és partnerkapcsolatokért, a pénzügyi beruházásokért, az emberi erőforrás kezeléséért, valamint a vállalati tudás- és minőségme-

nedzsmentért. Cél a magas szintű vevői elégedettség megőrzése mellett az LLP Csoport növekedésének fenntartása.

A *Számítástechnika* kérdésére Barbara Dreska megerősítette, hogy az LLP Budapestet továbbra is ő fogja vezetni, és elmondta, a kiváló országos menedzsernek köszönhetően a csoport ügyvezetői feladatait szintén könnyedén el tudja látni. Barbara Dreska 1996 áprilisa, az iroda megalakulása óta látja el az LLP Budapest vezetését.

VASS ENIKŐ

KLICK Ha többet akar tudni
www.llpgroup.com

STRATÉGIA

Novell-OITH-együttműködés

A Novell Magyarország és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala (OITH) hároméves stratégiai keretszerződést kötött a legmagasabb szintű kihelyezett támogatásról, amelynek értéke meghaladja az egymilliárd forintot. A megállapodás a Novell NetWare szolgáltatásainak felhasználásával 158 önálló bírósági szervezetet juttatna alapvető hálózati szolgáltatásokhoz, továbbá az alkalmazások fejlesztéséhez szükséges szerveroldali futtatókörnyezethez.

Az új rendszer végezni a teljes felhasználói adminisztrációt a biztonságos egypontos bejelentkezés (SSO) használatával, valamint megteremtendő az intézmény számára a jövőbeni távmunka biztonsági alapjait.

A rendszer egyebek között a következő elemeket tartalmazza: Novell NetWare, Novell eDirectory, Novell ZENworks, Novell BorderManager és Novell Nsure Identity Manager (DirXML). *Horváth János*, az OITH informatikai főosztályvezetője szerint a rendszer átadásával EU-konform szintre emelkedik a bírók informatikai el-

ONLINE

HA TÖBBET
AKAR TUDNI
www.novell.hu/news
www.birosag.hu/oith/

látottsága. *Szittyta Tamás*, a Novell Magyarország ügyvezető igazgatója pedig így vélekedett a rendszerről: „Az OITH-ban megvalósított rendszer ma a legnagyobb Novell-installáció Magyarországon. A rendszer legmagasabb szintű rendelkezésre állása érdekében egy Novell Kompetencia Központot hoztunk létre a helyszínen.”

TÖRÖCSIK BALÁZS

A rendszer használói

A bírósági informatikai rendszerrel két csoport kerül kapcsolatba. A felhasználók (bírók, igazságügyi alkalmazottak), akik a rendszer előnyeit, az alkalmazások és eszközök megbízhatóbb működését napi munkájukban érezhetik. A másik csoport az üzemeltetők, akik helyi, megyei vagy országos szinten felelnek az informatikai rendszer üzemeltetéséért. Az informatikusoknak pedig igen fontos, hogy megfelelő színvonalú és hatékonyságú eszközeik legyenek.

Terjeszkedik a Pannon GSM tulajdonosa

A Telenor norvég távközlési társaság megvásárolta a montenegrói ProMonte 55,9 százalékos tulajdonrészét. A Pannon GSM tulajdonosa ezzel egyedül bírtokolja a piacvezető mobiltávközlési vállalatot. A ProMonte 57 százalékos része-

sedésével Montenegró piacvezető cége, amely 1996-ban kezdte meg működését, és ma 273 000 előfizetője van. A Telenor 64,8 millió euróért vásárolta meg a további részeseidést, így jelenleg a társaság értéke 116 millió euró.

Állást keres?

Velünk mindössze egy SMS-sel eljuttathatja rövid bemutatkozását az informatikai cégek vezetőinek asztalára!

SMS-szám:
(06-90) 635-311

A szöveg maximum 160 karakter lehet.

Tüntesse fel nevét és főbb adatait (név, a betölteni kívánt munkakör, e-mail cím, telefonszám). A beérkezett SMS-eket a szerkesztőség az érkezés sorrendjében gondozza, de csak az álláskeresőkre vonatkozó hirdetéseket jelentetjük meg.

Egy SMS ára: 400 forint+áfa

Küldés módja: SZT szököz és a szöveg

COMPUTERWORLD
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Németországban végzett programozó matematikus gyakorlati Visual Basic programozói állást keres Budapesten.
Szelei Péter, E-mail: pcsonglo.3@galamb.net
Telefon: 06-1-466-0530

24 éves, friss diplomás okleveles faipari mérnök, számítógép-kezelő és szoftverüzemeltető végzettséggel (Word, Excel, PowerPoint, Autocad-ismeret) munkát keres Sopron környékén.
E-mail: zsuuzsi@freemail.hu

Ez év júniusában végzett informatikus mérnök munkát keres - lehetőleg szakmájában - Baranya megyében.
P. Tamás, E-mail: patty8@freemail.hu

21 éves vagyok. Nagykálloban rendszerinformatikus szakon végeztem. Gyakorlatomat a nyíregyházi ÁNTSZ kiirendeltségénél szereztem 2003-ban. Rendszerigazgatóként, esetleg számítástechnikai üzlet munkatársaként szeretnék elhelyezkedni Debrecenben.
E-mail: koperveisz@freemail.hu Telefon 06-70-208-0177

Ebben az évben végeztem el a rendszerinformatikus képzést, és állást keresek. Amúgy gépkarbantartó-technikus minőségem van, és olyan helyen dolgoztam, ahol számítógépes folyamatirányítással működő berendezések vannak. Informatikus szakirányú gyakorlatom több éves informatikai segítségnyújtásban rejlik alapítványok, közöség és ismeretségi köröm számára. További ismereteim: Apache, MySQL, PHP, Java, Javascript
Adamecz Zoltán, E-mail: adamzoli@freemail.hu
Telefon: 06-20-362-6928
Lévelem: Tatabánya, Mártírok útja 94. B/1.

21 éves, harmadéves programtervező matematikus, egyetemi tanulmányok mellett végzhető munkát keres. Programozás (Delphi, Pascal, C++, HTML, Visual Basic), hardver, szöveg, karbantartás, szoftvertelepítés, hardverbeállítás, hibakeresés stb. Bármi érdekel, ami számítástechnika.
Radics Péter, E-mail: radics@inf.aba.hu

AS/400 operátori tanfolyammal és gyakorlati mainframes operátori és helpdeskes gyakorlati, középfokú angolul (ORIGO nyelvvizsga) munkát keresek. Attila, telefon: 06-20-321-9774

Számítógépes ismeretekkel (ECDL) irodai munkát keresek Dombóváron és környékén.
E-mail: balassakatalin@tvn.hu; telefon: 36-20-376-2650

DTP-operátor, nyomdai előkészítő, korrektor, 25 éves szakmai gyakorlattal, többéves szkenneres tapasztalattal, számlaképes nyomdai előkészítő (szkenner operátor, képfeldolgozó, tördelő, korrektor) képzettségének megfelelő munkát keres. Saját gépkocsi van. PC-, Mac-kompatibilis. Használt szoftverek: Photoshop, QuarkXPress, Freehand, alapszintű Corel és Illustrator.
E-mail: eisner@vnet. 06-30-984-2904

MÉRŐK-INFORMATIKUS, informatika szakos mérnök-tanár melikéllásban végezhető munkát keres. Budapesti tanfolyami oktatás, óradás érdekelne elsősorban.
E-mail: lhanyati@freemail.hu 06-70-367-8949

Középkorú (49) végyeszmérnök, cellulóz- és papírgyártás technológus, informatikai szakmérnök, alkalmazási állást keres bármilyen területen.
E-mail: ibalogh@freestart.hu (06-30) 265-0906

Delphi programozó állást keres. Kérésre önéletrajzot küldök. radouane@freemail.hu; 06-30-492-4752

Műszaki ügyfélszolgálat, vevőszolgálat, készletgazdálkodás - diszpécser (irodatéchnika) gyártási gyakorlati, műszaki érettségivel, számítógép- (SAP, Word, Excel, Outlook, internet) és angolnyelv-ismerettel munkát keresek. Megbízható, nem dohányzó, 37 éves férfi vagyok. Komoly tapasztalatom van multinacionális környezetben. Szívesen fejlesztem tudásom. Minden érdekel, ügynöki munkát kivéve. Fiummechanikai műszerész középfokú végzettséggel rendelkezem. E-mail: attila38@webmail.hu; telefon: 06-20-231-5883

HARDVER

Nagy sebességű és elegáns

A Canon szeptemberben Magyarországon is árusítani kezdi az irodai és otthoni környezetbe ajánlott PIXMA nyomtatósorozatának első modelljét. Mindkét modell, a PIXMA iP4000-es és a PIXMA iP3000-es is 4800x1200 pont/hüvelykes felbontású, és dokumentumok mellett fényképeket is nyomtat, valódi fotóminőségben. FINE (Full-photolithography Inkjet Nozzle Engineering) technológiával (a szilíciumlapkák gyártásában használt Canon-technológia adaptációjával) készült nyomtatófejük 2 pikoliteres tintacseppeket ejt a papíron, és fényes felületű, szegély nélküli fényképeket nyomtathat. A FINE nyomtatófejek gyorsabban dolgoznak, mint általában a tintasugaras nyomtatók nyomtatófeje: a két készülék 36 másodperc alatt végez egy 10-szer 15 centiméteres, szegély nélküli fényképfelvétellel. Az iP3000-es monokróm oldalból 22-t nyomtat ki egy perc alatt, színesből 15-öt; az iP4000-es monokrómból 25-öt, színesből 17-et. A két nyomtatóhoz adott EasyPhotoPrint és PhotoRecord (windowsos) szoftver egyszerűvé és gyorsá teszi az egyedi nyomatok és albumok előállítását;

PIXMA iP4000

a vásárló megkapja továbbá az Easy-Web-Print (windowsos változat) és az Easy-CD-LabelPrint szoftvert. Mindkét készülék átlátszó, külön cserélhető tartályokban tartja a tintát (feketét, kékkeszöldet, hiborvöröset és sárgát), és kétféle lapadagolójuk van. A Canon újfajta nyomathordozókat is kínál hozzájuk, egyebek között kétoldalas fotópapírt, hitelkártya méretű színes papírt és fotomatricát. A két készülék párhuzamos és USB-kapun át csatlakoztatható számítógéphez, s közvetlen nyomtatókapun át fényképezőgéphez. Mindkettő többféle Windows és MacOs operációs rendszerrel működik együtt.

EGYED ZSÓKA

ONLINE

HA TÖBBET
AKAR TUDNI

www.canon.hu

www.canon.com

HARDVER

Ha kell, víz alatt is:
Olympus μ -mini DIGITAL

Előreláthatólag 2004 őszétől kapható lesz az Olympus új digitális fényképezőgépe, a μ -mini DIGITAL.

Néhány jellemző adata: sima, lekerekített vonalú, időjárásálló vékony fémváz, automatikus lencsevédő (ennek jóvoltából zsebben is hordható), hatféle szín. Felbontása négy millió pixel; három aszferikus üveglencséből álló gumiobjektívje kétszeres optikai nagyításra képes, gyújtótávolsága (35 milliméteres gépre átszámítva) 35-70 milliméter, nyílászárnya 3,5 és 4,9 között változhat. Megfénnyítője 1,8 hüvelyk átlójú, 340 ezer képpontos LCD-panel; a rajta megjelenő kép vízszintes és függőleges irányban 160 fokos szögtartományból látható.

TruePic TURBO processzora javítja a képminőséget, gyorsítja a képrögzítést és -megjelenítést. A gépnek tizenhárom

programja van az expozícióvezérlésre, ezenkívül képszerkesztő funkciókkal is ellátták. Mozgóképek és hang is rögzíthető vele: egy 512 megabájtos xD-Picture Card memóriakártyára több mint 20 percnyi kitűnő minőségű mozgóképfelvétel menthető el. A PictBridge-kompatibilis nyomtatókon közvetlenül kinyomtathatók a felvételei.

A külön megvásárolható védőtokkal háromméteres vízmélységben is használható (vakuval, zoommal és minden egyébvel). Méretre szabott fényképezőgéptok vásárolható hozzá (fekete, vörös és sötétkék színben, nyakszíjjal együtt).

MUNKATÁRSUNKTÓL

KLIKK Ha többet akar tudni
www.olympus.hu

IDC Outsourcing Konferencia CEE 2004

2004. szeptember 30. Budapest, Corinthia Aquincum Hotel

Analyze the Future

IDC Outsourcing Roadshow
CEE 2004

Hogyan teremthető meg az egyensúly
a költségek, az ellenőrizhetőség és a hatékonyság között?

A KONFERENCIA A KÖVETKEZŐ TÉMÁKAT FOGJA TÁRGYALNI:

- az informatikai szolgáltatások kihelyezését,
- a hálózati és az asztali gépes környezet kihelyezését,
- a web hosting és rendszerinfrastruktúra-szolgáltatások igénybevételét,
- az alkalmazás-kezelési és rendszerarchitektúra-hozzáférési szolgáltatások hasznosítását, valamint
- az üzleti folyamatok kihelyezését.

Néhány előadónk:

Komáromi Zoltán (IDC); Barcza Erzsébet (Michelin); Németh Zoltán (Matáv); T-Systems, BT

További információ és jelentkezés: www.idchungary.hu
Telefon: 473-2378 (Sárközi Judit, konferenciamenedzser)

T...Systems...

SYNERGON
ATOS
ORIGIN

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

[origo]

KIÁLLÍTÁS

INFOmarket harmadszor

Idén szeptember 11. és 19. között rendezik meg az INFOmarket Információtechnológiai és Telekommunikációs Vásárt Budapesten, a HUNGEXPO Budapesti vásárcsopont B pavilonjában

A már harmadik alkalommal megtartott INFOmarket vásár iránti érdeklődés a szervezők szerint egyértelműen mutatja, hogy igény van az olyan kiállításokra, rendezvényekre, amelyek az otthoni felhasználók, diákok megismerkedhetnek az információtechnológiai iparág újdonságaival, legújabb eszközeivel és megoldásaival. A rendezvényhez kapcsolódik az október 26. és 28. között megrendezendő INFOTrend 3. Nemzetközi informatikai és telekommunikációs konferencia és szakkonferencia is.

A két kiállítás tavaly igen sikeres volt: a csaknem 1400 négyzetméteren kiállító 73 cég standja több mint 113 ezer érdeklődőt vonzott. A látogatók számának növelése érdekében a kiállítást idén a 108. Budapesti Nemzetközi Vásárral összehangolva rendezik meg, így még többen tekinthetik meg a résztvevő cégek pavilonját.

JÁTÉKSZIGET FIATALOKNAK

Nagy hangsúlyt kap a fiatalabb korosztály figyelmére számot tartó Játéksziget. Itt több műfajban is folyamatosan zajlanak a különböző számítógépes játékajánlások, így az érdeklődők a stratégiai, a taktikai lövöldözős és a különböző sportjátékokban mérhetik össze tudásukat. A Játéksziget népszerűségét mutatja, hogy a rendezvény alapterülete egy év alatt megduplázódott, és a játékosok már 150, hálózatba kötött számítógépet használhatnak egyszerre.

Hogy mennyire fontos az otthoni felhasználók célcsoportja, azt az is jelzi, hogy az ismert, nagy informatikai megol-

dásszállítók mellett sok kiskereskedő és számítástechnikai üzlet is megjelenik a rendezvényen. A kiállítók tapasztalatai szerint a vásárlók nemcsak az interneten vagy az újsághirdetésekből szeretik megnevezni az új eszközöket, konfigurációkat, hanem ki is akarják azokat próbálni. A kilencnapos rendezvény két hét végét is magában foglalja, a rendezők abban reménykednek, hogy még többen látogatják majd meg a B pavilont.

NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSOK

A nagyközönségnek szánt vásár nem magyar sajátosság, hiszen több európai kiállításnak is hasonló a profilja.

A Brnóban megrendezett Invex, illetve a legrangosabb IT-rendezvények között számon tartott hannoveri CeBIT annyiban különbözik a magyar INFOmarket kiállít-

tástól, hogy a nagyközönségnek szóló vásár mellett a szakkiállítási rész is hangsúlyos. Itt már az informatikai trendek, vállalati megoldások is megjelennek. Bár az elmúlt évek recessziója nem múlt el nyomtalanul az iparág felett – és így természetesen a kiállítók felett sem –, a piacon ma mégis az enyhe fellendülés jeleit lehet érzékelni, s ez a vásárlásokban is megmutatkozik.

A trendek azonban a számítógépek mellett az egyre több feladatra alkalmas, otthoni szórakoztatóközpontként használható eszközök elterjedését jelzik. Ezt a folyamatot erősíti a széles-sávú internetelérések számának és arányának számottevő növekedése is, mivel a világhálón mind több minőségi, magyar nyelvű tartalom található. A kereskedők szerint az internet nem pótolhatja teljesen az információszerezés hagyományos módszereit, még mindig nagy az igény a személyes tapasztalatszerzésre, az eszközök kipróbálására, a szakemberekkel folytatott beszélgetésekre. A kiállítások éppen erre alkalmasak, hiszen a felhasználók egyszerre többféle ajánlatot is összehasonlíthatnak, a felkínált eszközöket azonnal ki is próbálhatják, megvásárolhatják.

A kiállítás egyik újdonsága az elektronikus könyv-szolgáltatás. Ez a Magyarországon még nem igazán elterjedt technológia

lehetővé teszi, hogy a kíváncsi felhasználó kéziszerkepeken, laptopokon vagy a munkaállomásokon egész elektronikus „könyvespolcon” válogathasson.

A vírusvédelmi megoldások és az ezen a területen sikeres magyar megoldások külön is szerepelnek.

A számítástechnika mellett a telekommunikáció is nagy hangsúlyt kap idén, így a vonalas készülékek, a mobilkészülékek, a szolgáltatások, a GPS-rendszerek, a műholdas, a mikrohullámú és az elektronikus levelezési szolgáltatások területe is több kiállító képviseli.

A kiállítás fontosságát a kormányzat is felismerte: már 2003-ban az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) volt az INFOTrend fő támogatója. Az IHM szerepe idén is változatlan lesz, a minisztérium továbbra is megkülönböztetett figyelmet fordít a magyarországi kis- és középvállalkozások informatikai és telekommunikációs fejlődésére, a megoldások minél szélesebb körű bemutatására, valamint a forráskihelyezésre.

Az INFOTrend idei egyik kiemelt témája az erőforrás-kihelyezés lesz, amelynek már a magyarországi üzleti életben is egyre nagyobb a szerepe. A kiállításon bemutatkozó cégek az informatikai-üzleti megoldásaikat is felvonultatják.

TRAUTMANN BALÁZS

Megközelíthetőség

Vonattal: a Nyugati pályaudvarról: M3-mal (kék metróvonal) a Deák téri megállóig, átszállással M2-vel (piros metróvonal) az Őrs vezér terei végállomásig, onnan a Vásárcsopont bejáratáig közlekedő körforgalmú Expójáráttal.

A Keleti pályaudvarról: M2-vel (piros metróvonal) az Őrs vezér terei végállomásig, onnan a Vásárcsopont bejáratáig közlekedő körforgalmú Expójáráttal.

A Déli pályaudvarról: M2-vel (piros

metróvonal) az Őrs vezér terei végállomásig, onnan a Vásárcsopont bejáratáig közlekedő körforgalmú Expójáráttal. **Tömegközlekedéssel:** M2 (piros metróvonal) az Őrs vezér terei végállomásától a Vásárcsopont bejáratáig közlekedő körforgalmú Expójáráttal. A Blaha Lujza térről a 37-es villamossal a Pongrác úti megállóig.

Napjainkban az e-mailek 40-60%-a* kéretlen SPAM. A megoldás: VirusBuster és Sybari SPAM szűrő termékek!

VirusBuster

telefon: [06-1] 382-7000
www.virusbuster.hu
e-mail: sales@virusbuster.hu

*Ferris Research kutatása

AJÁNLATI FELHÍVÁS

Ajánlatkérő: „HONVÉD” Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár, 1134 Budapest, Aba u. 4.

Tárgy: az Ajánlatkérő integrált nyugdíjpénztári rendszerének kifejlesztése és bevezetése. A kifejlesztendő rendszerre és a bevezetésére vonatkozó részletes követelményeket az ajánlatkérési dokumentáció tartalmazza, amely 2004. szeptember 20-tól megvásárolható az Ajánlatkérő székhelyén.

További információért keresse fel a www.honvyp.hu weboldalt vagy hívja a 339-9971 telefonszámot.

39016

KFKI Szakmai nap 2004

„Egy hajóban evezünk”

- IT – Biztonság,
- IT – Infrastruktúra,
- Rendszer-, alkalmazás- és adatintegráció
- IT – Üzemeltetés,
- Vállalati alkalmazás és megoldások,
- Döntéshozatal, stratégia, EU-felzárkózás

Időpont: 2004. október 8.
Helyszín: Palace MDM Park, Bp., XII., Alkotás út 53.

Részletes program és jelentkezés:
<http://szakmainap.kfki.com>

Támogatók:

Arany fokozat:

Ezüst fokozat:

Bronz fokozat:

Médiatámogatók:

A KFKI Csoport és partnerei a sikeres informatikai megoldásokért

ÜZLET és kommunikáció

Viszonteladói akció

A Cisco az európai régió üzleti eladásait szeretné erősíteni akcióival, amely szerint engedményt kínál azoknak a viszonteladó partnereinek, akiknek sikerül új ügyfelet szerezniük. Az elképzelés szerint kompenzálják a partner befektetéseit, amelyekre az új ügyfél megnyerése érdekében van szükség. A program szeptemberben és októberben tart.

A Cisco eladásainak 90 százalékát partnereinek keresztül realizálja, így elengedhetetlen számára, hogy e cégek nyereségeik legyenek.

(IDG News Service)

Az Apple bevonná a Sonyt

Az Apple vezérigazgatója, Steve Jobs felkínálta a Sony első emberének, Iedei Nobuyukinak, hogy vegyenek részt az iTunes Music Store online zenei szolgáltatásban, adta hírül a *Nikkei Sangyo Shimbun* japán napilap. Jobs állítólag azért szeretne volna bevonni a Sonyt, hogy biztosítsa előnyét a Microsofttal szemben, amely néhány hete indította el MSN Music online zenei áruházának béta verzióját.

(IDG News Service)

Nem kell több informatikus

Az amerikai informatikai munkahelyek száma 2 százalékkal nőtt 2003 és 2004 első negyedéve között, és az informatikusok iránti keresletbővülés az év hátralévő részében le is lassul – derült ki az Amerikai Informatikai Szövetség (ITAA) jelentéséből. Az amerikai informatikai munkahelyek száma egy év alatt 10,3 millióról 10,5 millióra nőtt. A munkahelyek száma azért nő lassan, mert a cégek továbbra is aggodnak a gazdaság miatt, emelkednek az egészségbiztosítás költségei és nő a kiszervezés is.

(IDG News Service)

Rajtvonalon: trükkös tender

Jó időzítéssel írta ki a harmadik generációs mobilkommunikációs szolgáltatás tenderét a Nemzeti Hírközlési Hatóság. A piaci jelzések szerint a 2004-es év áttörést hoz a jó három esztendeje szunnyadó fejlesztésekben: a korábban koncessziót szerzett társaságok lassan megkezdik az új rendszer megépítését és a kereskedelmi szolgáltatásokat

(Összeállítás a 11–12. oldalon)

Az EU támogatja a nyílt forráskódot

Az Európai Unió 1,5 millió euró értékű kutatási projektjével az európai nyílt forráskódú szoftveripart akarja versenyképesebbé tenni. A kétéves Calibre (Co-ordination Action for Libre Software - Együttműködési akció a szabad szoftverért) program központjában a nyílt forráskódú projektek hatékonyabbá tétele és a szoftverek szélesebb körű népszerűsítése áll, a szervezettebb fejlesztés és az iparral való szorosabb együttműködés révén. A projekt vezetői abban bíznak, hogy ez lépéselőnyhöz juttatja majd Európát a domináns Egyesült Államokkal szemben.

Brian Fitzgerald, az angliai University of Limerick információs rendszerekkel foglalkozó osztályának munkatársa elmondta: érdekes módon a legtöbb nyílt forráskódú szoftver Európából származik, azonban a projektek mögött általában amerikai stratégia és vezetés áll. A University of Limerick és a University College Cork irányításával indított programban a szintén angliai National Microelectronics Application Centre és további tizenkét, Franciaországból, Írországból, Olaszországból, Hollandiából, Lengyelországból, Spanyolországból, Svédországból, Nagy-Britanniából és Kínából származó akadémiai és iparfejlesztési csoport vesz részt.

A nyílt forráskódú rendszerek fejlesztése lehetővé teszi a cégeknek és magánszemélyeknek, hogy együttműködjenek az olyan alkalmazások fejlesztésében, amelyek szabadon terjeszthetők, bárki által módosíthatók, és nem állnak egyetlen entitás tulajdonában sem. Az utóbbi években az IBM, a HP és a Novell is támogatni kezdték a magas szintű nyílt forráskódú operációs rendszereket (például a Linuxot), hogy felvegyék a versenyt a piacot vezető szállítókkal, főleg a Microsofttal. A kutatók a tervek szerint részletes elemzéseket végeznek majd, szem előtt tartva a szoftverfejlesztési és gazdasági szempontokat. A projektben az olyan témák is szerepelnek, mint a kód minőségének biztosítása vagy a tehetséges fejlesztők támogatása, emellett azt is vizsgálják, hogy az üzleti világ hogyan alakíthat ki stratégiákat a nyílt forráskódú szoftverekre alapozva.

A projekt első találkozóját novemberben, Hágában tartják. A Calibre együttműködik az EU már létező nyílt forráskódú kezdeményezéseivel, beleértve a COSPA (Consortium for Open Source in the Public Administration) és a FLOSS-POLS-t is; utóbbi a nyílt szabványok használatát és a nyílt forráskód szerepét vizsgálja az államigazgatásban.

TECHWORLD

Az International Data Corporation (IDC) szerint Nyugat-Európában tovább nő a kinyomtatott oldalak száma, a papírfelhasználás növekedése azonban lelassul. A színes lézer- és LED-nyomtatók piaca 2007-ig évente másfélszer nagyobb lesz, a monokróm nyomtatók értékesítésében pedig lassulás, majd stagnálás várható

A papírmentes iroda mítosz marad

A szakértők korábbi várakozásaival ellentétben a papírmentes iroda, az ezredforduló divatos szlogenje nem vált valóra. A dokumentumok elkészítéséhez még mindig a papír az első számú média. Az új kommunikációs csatornák meglétével nemcsak hogy nem csökkent a kinyomtatott oldalak száma, ellenkezőleg, nőtt, hiszen a hosszabb

szövegek, kiadványok, dokumentumok, prezentációk korrekktúrja, de a poszter, a névjegykártya, vagy leprellő nyomta-

tása sem képzelhető el papír használata nélkül.

EGYRE TÖBB A KÉTOLDALAS NYOMAT

Nyugat-Európában 2002 és 2004 között 46 százalékkal nőtt a kinyomtatott oldalak száma, 2004 és 2007 között pedig további 25 százalékkal nőhet, vagyis számokban: a 2002-es 1,2 milliárd oldal idén 1,77 milliárd kinyomtatott oldalra is nőhet. 2007-ben pedig ez a mutató meghaladhatja akár a 2,2 milliárdot. A legnagyobb papírfogyasztók a közszféra és a versenyszféra szervezetei, amelyek, főleg a hálózatból, sok munkaállomást kezelő, nagyobb sebességű nyomtatókat alkalmaznak. Érdekes, hogy az elmúlt 2 évben a papírfogyasztás nem nőtt lineárisan a kinyomtatott oldalak számával, és a kutatók előrejelzéseikben további eltérésre számítanak.

Érdi-Krausz Gábor, az Oki ügyvezető igazgatója elmondta: a papírfelhasználás lassuló növekedése összefügg a kétoldalas nyomtatás elterjedésével, valamint azzal, hogy a felhasználók egyre inkább élnek azzal a lehetőséggel, hogy több oldalt kicsinyített formában nyomtatnak ki, ezzel a papírt hatékonyabban használják fel. Mindez összefügg a vállalatok költségcsökkentésre irányuló törekvésével. Ennek másik jellemző megnyilvánulása, hogy az egyéni nyomtatókat sok helyen munkacsoportos készülékek váltják fel, s ezek több embert is kiszolgálnak.

TERJESZD ÉS NYOMTASD KI!

A papírfelhasználás növekedésének egyik oka az, hogy a helyi és regionális számítógép-hálózatoknak köszönhetően robbanásszerűen megnőtt az elektronikus hordozott információk mennyisége, hoz-

záférhetősége és reprodukálhatósága. Így a korábbi „nyomtasd ki és terjeszd” elvet a „terjeszd és nyomtasd ki” eljárás váltotta fel, amely már sokkal több helyen generál nyomtatási igényt, ezzel egy időben pedig nyomtatóból is sokkal több fogy - folytatta a cégvezető.

2002-ben Nyugat-Európában több mint 3,9 millió nyomtatót adtak el, míg Közép- és Kelet-Európában 1,4 milliót. 2003-ban a nyugat-európai értékesítés alig változott, viszont minden nyolcadik eladott nyomtató színes volt. Régióinkban tavaly 63 százalékkal több nyomtatót értékesítettek, ezeknek mintegy 2,4 százaléka volt színes.

SZÍNESEBB VILÁG

A következő években mind látványosabb lesz az eltérés a tekintetben is, hogy az oldalakat milyen nyomtatóval nyomtatják ki. A monokróm LED és lézernyomtatók hegemoniája ugyan továbbra is megmarad - ma az idej várható összes mennyiség 90 százalékát, vagyis mintegy 1,6 milliárd oldalt nyomtatnak ilyen készülékekkel. Az előrejelzés szerint a színes szegmens növekményét teljes egészében a LED- és lézernyomtatók nyomatai teszik ki; a színes LED- és lézernyomtatókon kinyomott oldalak száma mintegy 35 millió, és ez 2007-ben akár a 95 milliót is elérheti. Ezzel szemben a „tűntás” nyomatok mostani 133 millió száma várhatóan 15 százalékkal fog csökkenni.

MUNKATÁRSUNKTÓL

KLIKK Korábban

Dokumentumkezelés: kincs, ami nincs
(2004. évi 18. Szám)
www.szit.hu/klikk/dokumentumkezes

Előfizetés egy fillér készpénz nélkül!

Fizessen elő most, és az előfizetési díjat havi részletekben, havonta fizetheti a számlavezető bankján keresztül!

Az előfizetési díj: 1 1000 Ft/hó

Az akcióban való részvételhez pontosan töltsd ki a lapban található Csoportos Beszedési Megbízást és küldd el postacímünkre: IDG Hungary Kft. 1374 Budapest 5, Pf.: 578

SZAMITÁSTECHNIKA

Az átfogó informatikai hetilap!

*Az akcióban való részvételhez pontosan töltsd ki a lapban található Csoportos Beszedési Megbízást és küldd el postacímünkre: IDG Hungary Kft. 1374 Budapest 5, Pf.: 578. Információs vonal az előfizetéssel kapcsolatban: 06-1 577-4301.

Rajtvonalon: trükkös tender

(Folytatás a 9. oldalról)

Magyarország nincs késésben, és gyakorlatilag nem marad le a világtrendtől akkor, amikor az európai országok közül viszonylag későn írja ki az UMTS (Universal Mobile Telecommunication System) frekvenciapályázatát. Európában ugyanis nagyon kevés előrehaladás történt azóta, hogy az országok nagy része 2000-2001-ben horribilis áron értékesítette a 3G koncessziót.

Idő van!

A hazai 3G tender kiírása tehát abban a szerencsés pillanatban történt, amikor a tőkének ismét vonzó befektetési terep lett a távközlési piac, illetve a pályázat megszövegezésében hasznosíthatók a korábban induló országok tapasztalatai. Az időzés is megfelelő, hiszen szeptember 1-jétől lehetett megvásárolni a tendert (750 ezer forintért), csupán a frekvenciadíj első, az előre meghatározott fix részletét

ONLINE

www.sztl.hu/
cikkek/3g1

www.sztl.hu/
cikkek/pannonpel

www.sztl.hu/
cikkek/sav

- 5,5 milliárd forintot - kell a nyerteseknek idén befizetni, és 12 hónapon belül (első menetben Budapesten) meg kell kezdeni a szolgáltatást. Két hónap van a pályázat kidolgozására, mivel a beadás határideje november 2-á. Az értékelésre előreláthatólag december 1-jén kerül sor. Ez azt jelenti, hogy a nyertes társaságok 2005-ös üzleti terveikben már számolhatnak a hálózatépítés költségeivel, van idejük a beszállítók pályázatátására és a tesztet elvégzésére.

A lefedettséget Budapest belvárosában 2006. január 1-jéig kell megvalósítaniuk, 2008. januárjáig pedig a lakosság 30 százalékának kell hozzáférhetővé tenni az UMTS rendszert. Ez gyakorlatilag a nagyobb magyar városok hálózatba kapcsolását jelenti.

ERŐSÖDIK A VERSENY

A tender végző megfogalmazásánál a pályázat kidolgozó elsősorban azt vették figyelembe, hogy Magyarországon a fogyasztók minél hamarabb és megfizethető áron kapcsolódhasson be az új rendszerbe - mondta Pataki Dániel, a Nemzeti Hírközlési Hatóság elnöke.

Céljuk, hogy a verseny fennmaradjon a mobilpiacon, a befektetők azonban reális feltételek alapján kezdhesék meg a szolgáltatást, és ne kelljen túlságosan hosszú megtérülési idővel kalkulálniuk. Az üzleti szempontok persze az államra is érvényesek, vagyis jó áron akarja értékesíteni az országos tulajdonú frekvenciavagyont. Nem volt egyszerű feladat mindennek a feltételnek egyszerre megfelelni, de az előzetes elképzelések azt mutatják: a pályázatszerkesztőknek sikerült egy rendkívül trükkös tendert kiírniuk.

EGYENLŐ ESÉLYEK, VÁLTOZÓ OPCIÓK

A pályázatot négy, úgynevezett frekvencia-blokkra (a továbbiakban: blokkra) írták ki,

úgy, hogy valamennyi blokkhoz különböző opciókat csatolnak. A lehetséges új szereplő olyan blokkra pályázhat, amelyhez több kedvezmény is tartozik. A piacra lépő negyedik társaság számára részletfizetési kedvezményt adnak, és nem írnak elő lefedettségkövetelményt. Emellett az új társaság hozzájuthat a 900-as és 1800-as frekvenciasávon is a GSM-szolgáltatáshoz, úgy, hogy a három, már piacon lévő mobiltársaság teszi lehetővé számára a belföldi roaming lehetőségét, amíg ki nem építi saját, önálló hálózatát. A tenderen egyébként a szolgáltatók maximum 100 pontot érhetnek el ajánlataikkal. Ezen belül 10 pontot ér az, hogy mennyire kedvezőek a negyedik szereplőnek adott roaminglehetőség feltételei. A hatóság és a szaktárca valószínűsíti, hogy pályára lép egy negyedik nemzetközi társaság is. Az érdeklődés megvan, eddig mintegy 4-5 konzorcium jelezte, hogy érdeklődik a magyarországi tender iránt.

Három blokkot, amelyhez különböző opciók tartoznak, fenntartanak a hazai piac három mobilszolgáltatójának. A frekvencia megvásárlásának teljes összegét valamennyi társaságnak három éven belül kell kifizetnie, viszont két blokk esetében a pályázónak nem kell fix összeget letennie, hanem árbevétel-arányos nyereségének függvényében fizethet. Ezzel tulajdonképpen az állam kockázatmegosztási hajlandóságát jelzi. Egy blokknál viszont lehetővé teszik, hogy a társaság az úgynevezett DCS frekvenciára is opciót szerezzen, s ezzel növelje kapacitását. A társaságok tehát egyenlő esé-

lyekkel indulhatnak a tenderen, de különböző kedvezményeket kaphatnak.

ÁRHARC MINDEN SZINTEN

Ezzel a „trükkel” a hatóság a licitet akarja erősíteni, hiszen mindegyik szereplő maga döntheti el, hogy üzleti stratégiája szempontjából melyik blokk opciója a legelőnyösebb. Az árversenyben a három társaság 90 pontos eredményt érhet el. Kivételesen a negyedik szereplő, ahol az árajánlat

az esély, hiszen a T-Mobile, a Pannon és a Vodafone egyaránt jelezte már indulási szándékát, felkészülését a harmadik generációs mobilrendszer honosítására.

HOSSZÚ TÁVÚ BEFEKTETÉS

Az UMTS-rendszer - a GSM-től eltérően - nem ígérkezik rövid távon meglévő befektetésnek, mivel a nemzetközi tapasztalatok szerint még maga a rendszer sem teljesen kiforrott. Az eddigi tesztek meglehetősen sok minőségi problémát jeleztek, és a 3G használatára alkalmas készülékek sorozatgyártása is jórészt még kísérleti szakaszban van. Azt is ne-

55 pontot ér, 45 pontot pedig arra kaphat, hogy milyen feltételekkel szándékozik megjelenni a piacon.

Ha a tenderen mégsem lesz megfelelő kondíciókkal új szereplő, akkor a negyedik blokkra két évig nem írnak ki újabb tendert. A három másik blokk esetében - ha valamelyik magyarországi társaság ajánlata nem arat sikert - egy évig tart a moratórium. Erre azonban nagyon kevés

héz megfiosolni, hogy mennyire érdekli majd a piac az új mobilkommunikációs lehetőség iránt. A 3G nagy valószínűséggel az üzleti szektorban terjed el leggyorsabban, ahol a felgyorsított adatkommunikáció, a videotelefon, a mozgóképek közvetítése, a szélessávú összeköttetés megteremtése kézzelfogható gazdasági eredményekkel járhat.

BÓHM MÁRIA

Megkérdeztük...

Jaako Myllymäki, a Nokia Networks Közép- és Kelet-Európáért felelős alelnökét az UMTS rendszer bevezetésének nemzetközi tapasztalatairól és a hálózat magyarországi honosításának esélyeiről.

A Nokia szilárd meggyőződése, hogy hatalmas lehetőségek rejlenek a WCDMA 3G-s technológiában. A WCDMA engedéllyel rendelkező szolgáltatóknak több mint 500 millió 2G-s előfizetője van, akik majd a 3G-s előfizetők bázisát alkotják. Mára már több mint 7 millió a WCDMA-előfizető, és számuk várhatóan egyre gyorsabban nő, mivel szinte hetente helyeznek üzembe újabb és újabb WCDMA hálózatokat. 2004-ben jelentős mértékben növekszik a beindított 3G-s hálózatok és terminálok száma, így ezt az évet az átörös évének is tekinthetjük a 3G szem-

pontjából. A Nokia eddig három 3G-s készüléket - a Nokia 6650-es, a Nokia 7600-as és a Nokia 6630-as - mutatott be, s ezek mindegyike olyan teljesítménnyel működik, amely iparágvezető a 3G-s környezetben. A 3G-s hálózatok beindítása is nagy léptékben folyik; az alábbiakban felsorolunk néhány fontos tény: > 40 országban 125 UMTS engedélyt osztottak ki; az engedélytulajdonosok közül 120 a WCDMA-t választotta; > 43 üzleti WCDMA hálózatot helyeztek üzembe 2004. július végéig; > a tervek szerint több mint 60 WCDMA 3G-s hálózat indul el 2004 végéig; > ma a WCDMA-előfizetők száma világszerte meghaladja a 7 milliót, és ez több mint 4 milliós növekedés 2004 elejéhez képest. A Nokia pozíciói minden piacon erősek a WCDMA 3G-s technológia területén. > A Nokia WCDMA megoldását 2001 óta 30 országban több mint 50 szolgáltató teszteli;

> A kereskedelmileg beindított 43 3G-s hálózat közül 19-et a Nokia szállított; > A Nokianak 44 nyilvános WCDMA referenciája van. A fenti adatok meggyőzően alátámasztják a Nokia széles körű gyakorlati tapasztalatát és szakértelmét. A kereskedelmi indulásokat megelőzően a Nokia élen járt az iparág szabványosítása és az interoperabilitás biztosítása terén is. A Nokia célja - a GSM-piacéhoz hasonlóan - erős pozíció megszerzése a 3G-s hálózatok piacán. Úgy gondoljuk, a Nokia a legjobb 3G-s technológiai platformmal rendelkezik, és ez igen jó piaci pozíciót eredményezhet. A Nokianak vitathatatlanul nagy tapasztalatai vannak a 3G-s technológia területén. A Nokia Hungary felkészült arra, hogy megismétlődhessen a GSM sikere Magyarországon, és készen áll arra, hogy a magyarországi mobilszolgáltatókat támogassa a WCDMA hálózaton való 3G szolgáltatásokban.

Meggérdeztük...

Staffan Pehrson

Staffan Pehrson, az Ericsson Magyarország vezérigazgatóját a hazai 3G tender kiírásáról.

– Nagyon örülök, hogy a kormányzat kiírta a pályázatot, mivel ez

új üzleti lehetőségeket nyit meg Magyarországon. Az ország kulcspozícióban van: magas a mobilpenetráció és a mobiladat-forgalom; viszonylag alacsony a vezetékes hang- és szélessávú adatkommunikáció elterjedtsége. A harmadik generációs mobilhálózatok megnövekedett rádiós átviteli sebessége (sáv szélesség) minőségi változást jelent, és az üzleti folyamatok hatékonyságának növekedését hozza majd. A 3G bevezetése új lehetőségeket nyit a szoftverfejlesztő és speciális IT/telekommunikációs vállalkozások előtt. Azok az országok, ahol a 3G-t a korai fázisban bevezették, előnyben vannak, hiszen magukhoz vonzzák a vállalkozásokat – erre jó példa Japán.

A 3G szolgáltatás sikeréhez Magyarországon is minden adott. Országos UMTS lefedettség csak évek alatt várható, ezt majd a piac fogja megfelelő

sebességgel diktálni. Kisebb területen a szolgáltatás akár már a jövő év második felében elindulhat. Az időzítéssel kapcsolatban ugyanakkor szeretném hangsúlyozni, hogy a 3G hálózat elindítása sokkal több rádiós optimalizálási munkát kíván, mint a GSM. Ez – az időfaktoron kívül – azt is jelenti, hogy a hálózatok indításához tapasztalt szakemberekre van szükség.

Arra a kérdésre, hogy igénybe vennék-e a felhasználók a nagy sebességű mobiladat-szolgáltatásokat, és váltanának-e, ha lenne erre lehetőségük, Staffan Pehrson egyértelmű választ adott: ma már szinte minden munkahelyen elérhető a szélessávú internet, ugyanakkor van igény az irodán kívüli munkakörnyezetben való nagyobb sebességű vállalati intranet-internet használatra is. Aki már most használja a vezetékes szélessávú szolgáltatást, azon nyomban használná vezeték nélkül is.

A WLAN és a 3G, illetve az EDGE nem egymással versengő technológiák. Jogos követelmény a felhasználók részéről, hogy bárhol képesek legyenek a nagy sebességű adatkommunikációra, ezért az UMTS által le nem fe-

dett területeken szükség lesz az EDGE technológiára. Ugyanakkor a nagy forgalmú helyeken (hot-spot) tovább él az UMTS mellett a WLAN technológia is, illetve ezekre a helyekre ideális az UMTS továbbfejlesztett változata, a HSDPA (High Speed Downlink Packet Access). Ez a megoldás a 14 megabit/másodperc cellánkénti maximálisan elérhető elméleti átviteli sebességgel, a WLAN-hoz hasonló adatsebességet kínál, a WLAN-nal ellentétben azonban teljes mobilitást és szabad barangolást tesz lehetővé mind az UMTS, mind az EDGE hálózatokban – mondta Staffan Pehrson.

– Az Ericsson már 2001-ben szállított infrastruktúrát a világ első 3G kereskedelmi hálózatába (NTT DoCoMo – Japán), tehát berendezéseink a lehető legrégebb óta működnek, így sok tapasztalatot gyűjtöttünk. Ma már a világon működő 41 UMTS hálózatból 25 Ericsson-rendszeren működik. Bár a 3G új technológia, az Ericsson hálózatok minőségi mutatói megközelítik a GSM hálózatokét.

Az iparágban az Ericsson költ a legtöbbet kutatás-fejlesztésre, ami számos technológiai elsőséget jelentett és je-

lent (például: első UMTS rendszer, első kereskedelmi EDGE hálózat, első GSM – UMTS handover bemutató, első nemzetközi videóhívás, első Terminál-rendszer Interoperability bemutató, első HSDPA tesztközpont stb.). A kutatás-fejlesztésben betöltött vezető szerep a technológiai elsőségén kívül arra is garancia, hogy az Ericsson termékei a jövő új műszaki követelményeinek is meg fogják felelni (HSDPA, all-IP). Két dolgot hangsúlyoznánk az előbbi felsorolásból – folytatta Staffan Pehrson. – A 2G és 3G hálózatok közötti együttműködés elengedhetetlen, mivel kezdetben a 3G nem fog országos lefedettséget adni. Az Ericsson ebben is élen jár: példa erre az első UMTS – GSM handover bemutató és a nagyszámú kereskedelmi hálózat. A második, amit fontos megemlíteni, az a terminálok és rendszerek együttműködése. Ezért kezdeményezte az Ericsson a terminálzállítókkal való együttműködési programját, amelynek sikerességét az idei cannes-i és a szingapúri TelecomAsia kiállításokon is demonstrálta, mivel számos készülégyártó modellje működött kiválóan a cég mintahálózatán.

SZERETNE NAPRAKÉSZEN TÁJÉKOZÓDNI?

1992

1997

2001

2004

HASZNÁLJA KI AZ INTERNET ADTA LEHETŐSÉGEKET!

Az üzleti világban az internet, és az on-line telekommunikáció a legtöbb lehetőséget rejti, és a leghatékonyabb eszköz napjainkban. Ráadásul, ha Ön egy igazán naprakész szolgáltatót választ, akkor nemcsak azonnali megoldást talál cége problémáira, hanem már ma választ kaphat a holnap legfontosabb kérdéseire is. Van, amikor elengedhetetlen, hogy egy szinttel feljebb lépjen.

EUROWEB
ÜZLETI INTERNET MEGOLDÁSOK

TECHNOLÓGIA

Hiba a Kerberosban

Az MIT (a Massachusettsi Műegyetem) fejlesztőcsapata két hibára bukkant a Kerberos kódjában. Az egyiket „kritikus” súlyosságúnak ítéli, mert kihasználásával a támadók kódot hajthatnak végre az MIT Kerberos 5-t futtató rendszeren. A másik, „súlyos” minőségű hibával DoS típusú támadás indítható. A fejlesztők javítócsomagot bocsátottak ki a hibák kijavítására. A Kerberos hálózati hitelesítő protokollt sok rendszer alkalmazza, egyebek között a Windows2000 és a későbbi Windows operációs rendszerek.

(IDG News Service)

Közös Sanyo–Epson LCD-gyár

Október elsején kezd meg működését a Seiko Epson és a Sanyo Electric LCD-kijelzők gyártására létrehozott új vegyesvállalata. A két alapító az ideán állapodott meg LCD-üzletáguk egyesítéséről. A közös cég főleg kis- és közepes méretű LCD-paneleket fejleszt és gyárt majd, mobiltelefonokhoz, digitális fényképezőgépekhez és autópiani alkalmazásokhoz. Az első hat hónap tervezett bevételé 1,8 milliárd dollár. A 2500 alkalmazottat foglalkoztató cégben a Seiko Epson részesedése 55, a Sanyoé 45 százalék.

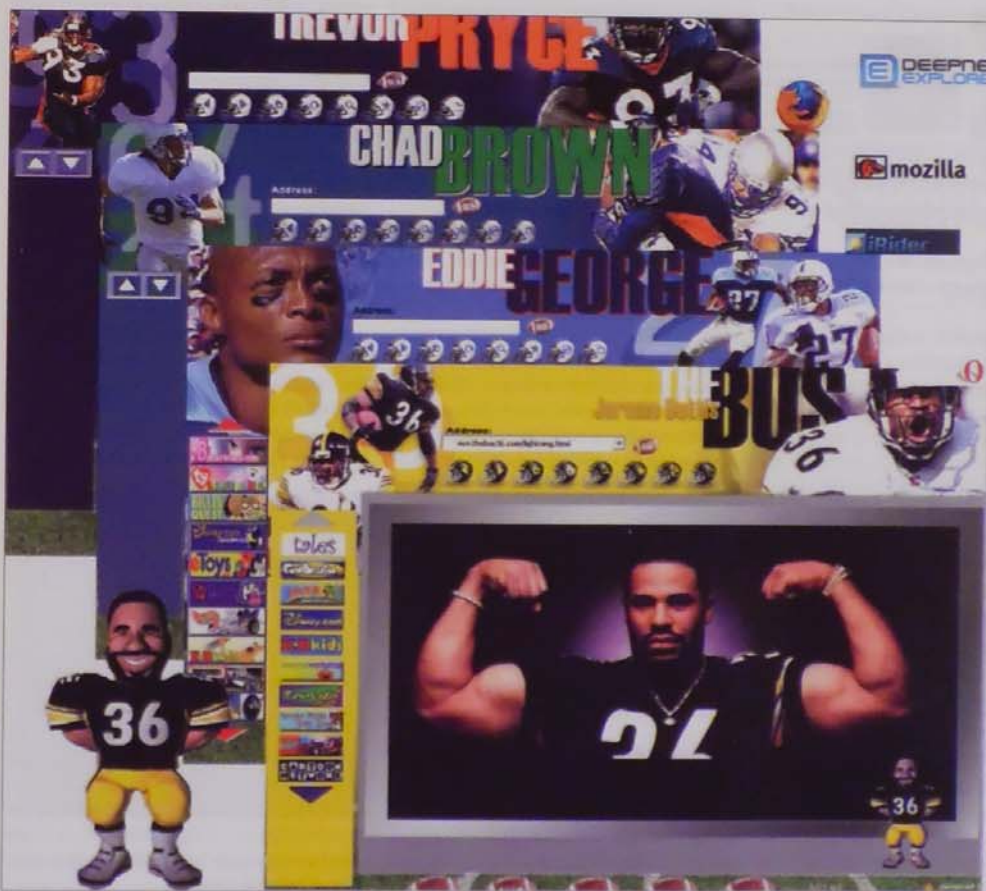
(IDG News Service)

SharePoint szervizcsomag

Szeptember közepétől tölthető le a cég webhelyéről a Microsoft SharePoint Portal Server 2003 kiszolgálóhoz az első szervizcsomag (SP1). A csomag telepítése után nagyobb, maximum 2 gigabájtos állományok is menthetők és megoszthatók, valamint egyszerűbb lesz a frissítések telepítése. Kibővülnek a keresési lehetőségek, és további 11 nyelven érhető el nyelvi sablonok (a magyar már eddig is közöttük volt).

(www.microsoft.com/hun/office)

Alternatív böngészők

Vajon mivel magyarázható, hogy ma a Microsoft Internet Explorernek 95 százalék a részesedése a böngészők között? Ennyire jól eltalált böngésző lenne, s nem is érdemes más lehetőségek után nézni?

(Cikkünk a 14. oldalon)

Tárolópiac a második negyedévben

Nemrég látott napvilágot az IDC jelentése a lemez alapú tárolórendszerek piacának második negyedéről. Az IDC becslése szerint a piac – a külső és belső tárolótömbök mellett ideértendő a vezérlők, kábelek és adapterek is – az előző évi második negyedéhez képest értékben 5 százalékkal, 4,77 milliárd dollárról 5 milliárdra nőtt. Valamelyest csökkent a piacvezető HP részesedése, 26,5 százalékról 23 százalékra; a tavalyi 1,26 milliárd dollár helyett az IDC becslése szerint ebben a negyedévben 1,15 milliárd lesz a bevételé.

AZ ÖT VEZETŐ GYÁRTÓ

Gyártó	Bevétele a második negyedévben (millió dollár)	Piaci részesedése százalékban
HP	1 150	23,0
IBM	1 020	20,3
EMC	719	14,4
Sun	379	7,6
Dell	365	7,3

A tárolórendszerek piacának második negyedéről

Az IBM megtartotta második helyét, s bevételét 6,2 százalékkal, 957 millió dollárról 1,02 milliárdra növelte. Piaci részesedése ezzel 0,2 százalékkal (20,1 százalékról 20,3-ra) nőtt. Az EMC-nek, a piac harmadik szereplőjének nőtt a legnagyobb mértékben a bevételé: 602 millióról 719 millió dollárra, azaz 12,6 százalékról 14,4 százalékra. A Sun piaci részesedése csökkent: 379 millió dolláros bevételével megelőzi a Dellt. Részarányát tekintve a Dell növekedett a legjobban az eltelt egy év alatt: 21,7 százalékkal nőtt a bevételé, 300 millió dollárról 365 millióra. A külső lemez alapú tárolók piacát az EMC vezeti 20,7 százalékos részesedéssel, 719 millió dolláros bevétellel. A második helyen a HP áll: piaci részesedése 21,4 százalékról 18,2 százalékra csökkent, bevételé 631 millió dollár volt. Az IBM itt a harmadik helyen áll 471 millió bevétellel, 4,7 százalékos részesedéssel. A Sun és a Hitachi a negyedik, illetve az ötödik, szinte egyforma – 282 millió dolláros, illetve 281 millió dolláros bevétellel –, de a Sun bevételé csökkent (2 százalékkal), a Hitachié meg nőtt (4,7 százalékkal). Az IDC jelentése a saját márkanév alatt értékesített rendszereket veszi figyelembe, például a Hitachi eredményében nincsenek benne azok az eszközök, amelyeket a Sun és a HP épít be a maga rendszereibe.

SZOFTVER

Alternatív böngészők

Mióta a Microsoft böngészője, az Internet Explorer bele van foglaltva a Windows operációs rendszerekbe, a piaci részesedése – a kezdetektől eltekintve – tartósan 90 százalék felett van. Az igencsak vitatott, sőt több perrel is megtámadott integrálás még 1995-ben kezdődött, akkor, amikor a Microsoft úgy határozott, hogy a Windows NT 4.0 rendszeréhez adja a maga böngészőjét, az akkori Internet Explorer 2.0-t. Ez nem volt különösebb áttörés, hiszen egyfelől az NT-eket főként kiszolgálóknak használták, másfelől még egyáltalán nem volt olyan népszerű a web, mint manapság. A konkurens Netscape böngésző 1996-ban szenvedte el az első nagyobb csapást: akkor a Microsoft a Windows 95 OSR2-es változatába is belefoglalta az Internet Explorer 3-as változatát, s az szinte ugyanazokat a lehetőségeket kínálta a felhasználóknak, mint a konkurenciáé. Egy évvel később az igen népszerű Windows 98-asba már az Internet Explorer 4.0-ás változata került, s ettől kezdve gyakorlatilag megpecsételődött a Netscape sorsa. A következő egy-két évben (1998–2000) a Microsoft befejezte az Internet Explorer 5.0-t, és hozzácsomagolta a Windows 2000-es, illetve Windows 98SE operációs rendszerhez. Az utolsó DOS alapú Windowsba (ME) az 5.5-ös változat került, még 2000-ben.

A ma is az operációs rendszer részét alkotó Internet Explorer 6.0 2001 októberében látott napvilágot, s gyakorlatilag azóta nem fejlődik, csupán hibajavításokkal bővül. Különös, hogy a három éve változatlan böngésző részesedése ma is 95 százalék körüli, ami azt jelenti, hogy aki ma webet böngész, az gyakorlatilag Internet Explorer-t használ.

HOMOGENITÁS

A mindenhol azonos böngészőknek igen nagy előnye, hogy nem kell foglalkozni kompatibilitási kérdésekkel: ha valaki

összeállít egy weblapot, akkor az biztos (pontosabban 95 százalék az esély), hogy a világon mindenhol ugyanúgy fog megjelenni. A webfejlesztők tehát hamar rászoktak arra, hogy kihasználják az Internet Explorer sajátosságait, bár ez nem ritkán a W3C szabványaitól való eltérés-

ban megoldásként említette az Internet Explorer felváltását másik böngészővel. Azon a napon, amikor először jelent meg ez a tanács a szervezett weblapján, a Netscape utódjának számító Mozilla és Mozilla Firefox böngészőből több mint 200 ezret tölthettek le. A letöltések száma

az esetek többségében a Javascripttel, illetve a Javascriptből elért dokumentum objektummodell (DOM) eltéréseiből adódik (animált menük, dinamikus szövegek). „Csak az érdekli őket, hogy náluk jól néz ki... a maguk böngészőin, s az persze túlnyomórészt az Internet Explorer” – fejtette ki véleményét egy online interjúban Jakob Nielsen, a Nielsen Norman Group webfejlesztője.

Az inkompatibilitás mellett azért is hangsúlyozni kell, hogy a szabványos Macromedia Flash formátumban elkészített izgó-mozgó tartalom pontosan ugyanúgy látszik minden böngészőben. Aki tehát olyan weblapot szeretne készíteni, amely biztosan jól jelenik meg a maradék 5 százalék böngészőjében is, akkor Javascript helyett inkább a Flashre támaszkodjon!

TESZT: MOZILLA FIREFOX 0.9

Mivel az Internet Explorer – bármit tart a szóbeszéd – igen jó böngésző, azért ha nem muszáj, senki sem szánja rá magát az alternatívák kipróbálására. Ez a bizonyos „muszáj” nálunk akkor érkezett el, amikor egy még befolyozatlan biztonsági rés miatt hivatlanul egy reklámokat mutogató (adware) alkalmazás települt a gépre, s azt csak véletlenül sikerült megtalálnunk (a víruskereső csak egy héttel később ismerte fel).

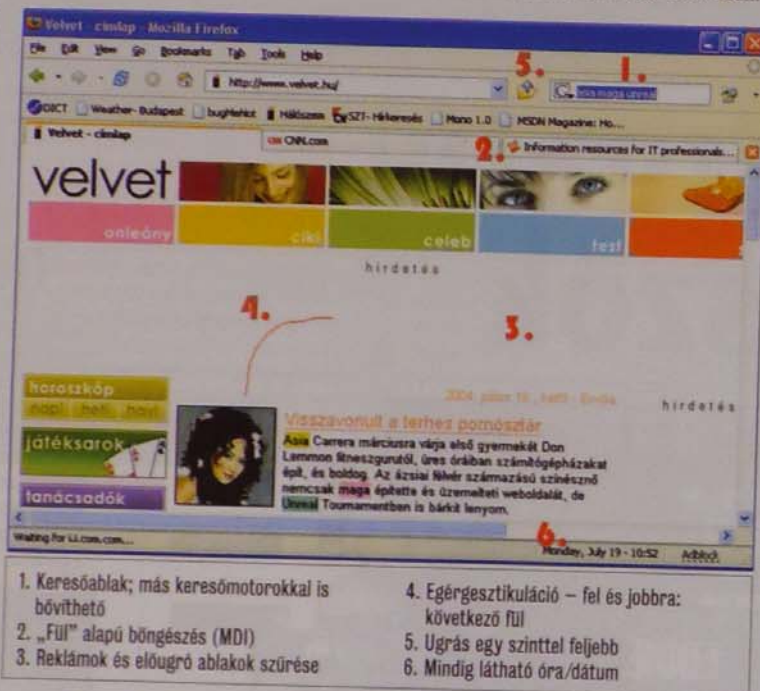
Aki az alternatív böngészők kipróbálása mellett döntött, az ma gyakorlatilag a következők közül választhat: IRider (21 napos próba, 30 dollár), Deepnet Explorer (ingyenes), Opera (reklámokkal ingyenes, amúgy 39 dollár), Safari (csak Macre) és persze a Mozilla, illetve a Mozilla Firefox (ingyenes).

Mivel reklámokat nem akartunk nézegetni és pénzt sem akartunk kiadni, két választásunk maradt: a Deepnet Explorer és a Mozilla csoport. Ez utóbbi mostanában igen nagy népszerűségnek örvend, az előbbiről meg még egyetlen ismerősünk sem hallott, ezért végül a legfrissebb fejlesztésű Firefoxot választottuk.

ELSŐ RÁNÉZÉSRE

A Mozilla Firefox 5 megabájtos csomagjának letöltése után a telepítés igen egyszerű volt, sőt egy kellemes meglepetés is fogadja a biztonsági hibák elől menekülő próbálkozót: a Firefox felkínálja, hogy importálja az Internet Explorer összes könyvjelzőjét, jelszavát és egyéb beállításait, vagyis onnan folytathatjuk a munkát, ahol az előzővel abbahagytuk. Egy kicsit tartottunk tőle, hogy ki kell majd jelölni, hogy pontosan hogyan, mit, miért és hogyan nyerjen ki, de erről szó sincs: automatikusan elvégez mindent, és a végeredményre sem lehet panaszunk – minden a helyére kerül.

Első indításkor az Internet Explorerrel szinte azonos kezelőfelülettel fogad, ám már így is van néhány eltérés: az első, ami szemet szúr, hogy a cím szövegdoboz mellett egy Google ikonos szövegdoboz is helyet kapott, ami értelemszerűen arra jó, hogy a begépelte szöveget azonnal a Google keresőmotorjának továbbítsa,

1. Keresőablak; más keresőmotorokkal is bővíthető
2. „File” alapú böngészés (MDI)
3. Reklámok és előugró ablakok szűrése
4. Egérgesztikuláció – fel és jobbra: következő fül
5. Ugrás egy szinttel feljebb
6. Mindig látható óra/dátum

sel jár, de könnyebb, jobban olvasható kódot lehet vele készíteni.

Sok biztonsági szakértő mindmáig úgy gondolja, hogy az informatikában használatos sokszínűség (vagy éppen azonososságot) jól össze lehet hasonlítani a természetben előforduló génkülönbözőségekkel: erre az a tipikus példa, hogy egy búzamező minden szál növényének azonos a génállománya, de ha csak egyetlen egyed is megfertőződik – vagyis érzékeny valamilyen fertőzésre –, elpusztul az egész tábla.

Bár sokan nem értenek egyet ezzel az összehasonlítással, mégis úgy tűnik, hogy az Internet Explorernek az elmúlt hetekben napvilágra került biztonsági hibái kihatnak az egész világra, hiszen tudjuk, hogy mindenki ugyanolyan böngészőt használ. Jó néhány hiba lehetővé tette a támadóknak (rosszindulatú weboldal-tulajdonosoknak), hogy a felhasználó gépére tetszőleges szoftvert telepítsenek – a felhasználó tudta nélkül. A szoftver lehetett vírus, féreg, reklámokat mutogató alkalmazás vagy éppen ezerszámra levezetemetű küldő szoftver.

Miután a Microsoft egymás után jelentette be a különféle biztonsági hibákat, a USCERT (United States Computer Emergency Readiness Team) több felhívásá-

azóta egyébként átlagosan kétszerese a bejelentés előttinek.

Ezek az értékek soknak tűnhetnek ugyan, de a változás minimális maradt: az Internet Explorer népszerűsége csak 1 százalékkal csökkent a szóban forgó kritikus hónapban, s mivel a hibákat folyamatosan javítgatják, ezért senki nem érzi, hogy azonnal böngészőt kellene váltania. Emellett a felhasználók többségét egyáltalán nem érdekli, hogy milyen böngészőt használ, tehát a legegyszerűbb megoldást választja. Ez persze a Windows-sal együtt telepített Internet Explorer, azt tehát gyakorlatilag lehetetlen letaszítani a trónról.

HETEROGENITÁS

Akik rászánták magukat a váltásra, lassanként szembesülnek azzal, hogy milyen az, ha egy weboldalt fejlesztő cég elter a szabványoktól, mondván, „űgyis Internet Explorer-t használ mindenki”: ha nem is túlnyomórészt, mégis vannak olyan lapok, amelyeket más böngészővel egyáltalán nem lehet megnézni, mert a Microsoft által egyedileg fejlesztett, a W3C által nem elfogadott sajátosságokat használják. Ilyenkor persze nem arra kell gondolni, hogy egy híroldal statikus szövegei nem jelennek meg, a probléma

Alternatív böngészők

iRider:
www.irider.com

Deepnet Explorer:
www.deepnetexplorer.com

Opera:
www.opera.com

Mozilla:
www.mozilla.org/products/mozilla1.x

Firefox:
www.mozilla.org/products/firefox

majd megjelenítse a végeredményt. A kereső érdekessége, hogy tetszőlegesen bővíthető, vagyis ide bármilyen keresőmotort felvehetünk (Imdb, Google hírcsoportok stb.). (Lásd a 14. oldali ábra 1. részét.) A felvételhez egy speciális weboldalon található kapcsolókra kell kattintanunk, kézzel nem megy (a weboldal címét a keretesben adtuk meg).

A cím mezőbe a már megszokott módon írhatjuk be a keresett webhelyet, ám ez a lehetőség egy további funkcióval bővült: ha nem ismerjük a keresett cég vagy téma weblapját és ki akarjuk hagyni a google-os keresést, akkor az a leggyeszebb, ha beírjuk a keresett lapra jellemző kifejezéseket a cím mezőbe, s az majd a Google találati alapján kiválasztja a legelső, és automatikusan oda visz bennünket.

Ha használatbavétel előtt tovább nézegetjük a felületet, más különbség már nemigen öltik a szemünkbe, habár tudjuk, hogy az alapszoftver is igen sokat tud:

- > Fül (tab) alapú böngészés
- > Előugró ablakok szűrése
- > Automatikus szoftverfrissítés
- > Bővítmények (Plugíns)
- > Témák
- > Letöltésmenedzser

Az első talán az egyik legérdekesebb funkció azoknak, akik eddig csak Internet Explorerrel dolgoztak: megtehetjük, hogy csak egy böngészőablakot nyitunk (azaz a tálcán csak egy látszik), ám ennek az egynek számos saját ablaka lehet, és azokból a fülek révén lehet válogatni (ábra, 2. rész). Sajnos az alapbeállítás úgy konfigurálták, hogy csak különleges esetekben nyitja meg új fülön a dokumentumokat, alapértelmezésben minden új ablakot használ. Ezt persze át lehet konfigurálni a későbbiekben.

Az előugró ablakok szűrését már szinte minden böngésző vagy böngészőbővítmény támogatja, hiszen az előugró ablak a web egyik legzavaróbb reklámozási

szeszen három ilyen volt, de egy sem volt közülük kritikus).

A bővítmények (extensions vagy plug-ins) a Firefox legfőbb erősségei, rájuk később még visszatérünk. A témák segítségével a böngészőablak küllemét szabhatjuk át, ha tehát nem tetszik a „gyárilag” mellékelt gomb, akkor felválthatjuk egy tetszőleges másikkal.

A letöltésmenedzser is nagyon hiányzik az Internet Explorerből: végre nem kell attól tartani, hogy megszakad a letöltés, a Firefox mindig folytatja, sőt mi magunk is leállíthatjuk, majd folytathatjuk a letöltéseket. A letöltött állományok vagy egy alapértelmezés szerinti könyvtárba kerülnek, vagy rákérdez a program, hogy hová szeretnénk őket menteni (beállításfüggő).

BŐVÍTMÉNYEK

Az önmagában vett Firefox inkább csak üres keret, mintsem mindentudó böngésző, de ezt a „keretet” tetszőlegesen lehet bővíteni. A kiterjesztések alapötlete nem új, már a Firefox alapja, a Mozilla is tudta: egyszerűen csak rá kell kattintani a weben egy ilyen bővítményre (XPI kiterjesztés), azt a rendszer letölti, majd külön engedélyezés után telepíti is. A bővítményeket két helyről is beszerezhetjük, mindkét címet megadtuk a keretes részben.

Tapasztalataink szerint a leghasznosabb bővítmények a következők voltak:

Adblock

Az Adblock segítségével kiszűrhetjük a reklámokat a weboldalakról, vagyis az előugró ablakok mellett nem kell nézünk színes, villódzó, szövegbe ágyazott reklámokat sem (ábra, 3. rész). Ahhoz, hogy ez működjön, külön definiálnunk kell, hogy szerintünk mi tekintendő reklámnak, a szűrési lista ugyanis alapjában üres. Ha valaki nem akarja maga kitalálni, hogy milyen szövegfrázisokkal azonosíthatók legjobban a reklámok, írjon nekünk, s megküldjük az általunk össze gyűjtött szűrőfeltételek listáját.

All-in-One Gestures

Az egérgesztikuláció (mouse gesture) nem új találmány, ám az Internet Explorerrel teljesen elkerülte. Az alapfogalom az, hogy a gőrgéteg mellett egyéb funkciókat is könnyen el lehessen érni az egérrel: lenyomjuk a jobb egérgombot és egyszerű ábrákat („le, aztán fel” vagy „jobbra” vagy „fel, aztán jobbra”) rajzolunk a képernyőre, s arra a kiterjesztés majd reagál, pontosabban, vezérli a böngészőt: új fület (tab) nyit, kiválasztja az eggyel jobbra eső fület, bezárja azt, külön fülön nyitja meg az aktuális kifejezés Google-találatát stb. (ábra, 4. rész).

A legtöbb lehetőséget előre programozták, érdemes tehát használatbavétel előtt végigböngészni, hogy milyen modulattal mit lehet elérni.

Petit Search Tools

A bővítmény készítőjének elsődleges célja az volt, hogy jobb keresőfelületet ad-

jon a Firefoxnak, mint a sajátja, s másodsorban olyan további eszközöket nyújtson a felhasználónak, amelyekkel egyszerűbben kereshet, illetve mozoghat a már megjelenített weblapokon.

Mi a másodlagos funkciókért telepítettük a bővítményt: a keresődobozba beírt szavakat külön színekkel kiemeli valamely weboldalon, illetve egyetlen kattintással lehet egy „könyvtárral” feljebb lépni az adott webcímről (ábra, 5. rész).

Ez utóbbi akkor lehet hasznos, ha egy oldalt a Google találatain keresztül értünk el, s kíváncsiak vagyunk a földalra: ha a találat címe: www.cégnev.com/termek/brummogó, s látni szeretnénk a termékeket listáját is, vagyis eggyel feljebb lépni, akkor csak rákattintunk a bővítmény gombjára.

Statusbar Clock

A bővítmény funkciója igen egyszerű, ugyanakkor igen hasznos: az éppen aktuális időt és dátumot jeleníti meg a böngésző alsó sorában. A megjelenítési formátum konfigurálható, így 24-12 órás megjelenítés is választható, sőt cserélhető az összetevők sorrendje is (hónap-nap-év) (ábra, 6. rész).

Tabbrowser Extensions

Bár a Firefox önmagában is lehetővé teszi a fül alapú böngészést, nem árt, ha azt kicsit feljavítjuk. A Tabbrowser Extensions segítségével sok más beállítás

mellett megkérthetjük például, hogy a Firefox soha ne nyithasson újabb böngészőablakot, csak új füleket; hová tegyek az új füleket az aktuális fülhöz képest (a sor végére, közvetlenül jobbra stb.); viszszaállítsa-e a bezárásakor éppen aktuális weboldalakat és füleket; új fül nyitáskor ki kapja meg a fókuszot: az új fül vagy az marad a kezdőfülon stb.

ÖSSZEZÉS

Az Internet Explorer nem mondható rossz böngészőnek, ám érződik rajta, hogy gyakorlatilag 2001 óta nem kapott újabb funkciókat. Azoknak, akik naponta böngésznek a világhálót, hasznos újdonságokat kínálhatnak az alternatív megoldások. Ezek közül az egyik legjobban kiterjeszthető a Mozilla által fejlesztett Firefox, amelynek állapota még csak 0.9-es, de máris sokféle előnye van vetélytársaihoz képest.

Bármelyik böngészőt is választjuk, azt mindig tartsuk szem előtt, hogy ma a világ 95 százaléka használ Internet Explorer-t, s ennek megfelelően vannak tesztelve a weblapok is: a legtöbb mindegyik böngészőn működik, de néhányhoz csak a Microsoft termékét használhatjuk.

HORVÁTH ÁDÁM

<p>KLIKK Kérdése/véleménye van?</p> <p>Írjon nekünk: ahorvath@ide.hu www.szti.hu/forum.php</p>	
---	--

Számolni mindenki tud... ...és számlázni?

Amennyiben a kérdésre egy általános választ keresünk, akkor a válasz csak nem lehet, mivel kapásból tudjuk, hogy ehhez azért kell némi szaktudás. Ha még azt is feltételezzük, hogy mindezt számítógépen akarjuk elvégezni – ami tegyük hozzá, manapság talán már alapkövetelmény –, akkor duplán jöhet a nemleges válasz, mert hogy még azt a fránya gépet is tudni kell kezelni.

Ha azonban a kérdést másképp közelítjük meg, és a Dolphin Kft. adja meg a választ, akkor igennel is felelhetünk. Mindenki képes számlázni, még hozzá számítógéppel. A '98-óta ezen a területen működő cégnek kellő tapasztalata van ahhoz, hogy ezt bátran állítsa.

A termékpalettán felvonultatott szoftverek között mindazok megtalálhatják a nekik szükséges programokat, akik akik nem egy vállalatirányítási rendszert szeretnének. Visszakanyarodva a számlázáshoz: a Dolphin Invoice 3.0 nevű „kis” számlázóban olyan a felhasználói igényekre szabott működés és felépítés található, amely azt kiemelkedő terméké teszi. Ennek révén bárki, akár szak-

képesítés nélkül is elvégezheti a számlázási műveletek néha bonyolultnak tűnő folyamatait.

Az egyszerűség és használhatóság szem előtt tartásával olyan szoftvert sikerült kifejleszteni, amelyhez azok is elérhető áron juthatnak hozzá, akiknek nem kell a hálózatos működés, a különféle devizás számlázás vagy éppen a főkönyvi kapcsolat.

Akiknek pedig a fentebb említett tulajdonságokra is szükségük van, nos, nekik sem kell hátat fordítaniuk, hiszen a cég által fejlesztett szoftverek másik kategóriája, a „nagy” számlázó is megtalálható a kínálatban.

Akinek tehát a gyors, könnyed és egyszerű program az igénye, az a Dolphin Invoice 3.0-ban, akinek pedig a nagyobb tudású, rugalmas keretek között parameterezhető nagy testvére van szüksége, az a Dolphin Invoice Proban találhatja meg a keresett szoftvert.

Szepesi Zoltán
Dolphin Kft.

www.dolphin.hu

33005

Kapcsolódó anyagok

Hírek:

http://www.szti.hu/hirek_hir.php?id=35041
http://www.szti.hu/hirek_hir.php?id=35132

Firefox-kiterjesztések:

<http://update.mozilla.org/extensions/>
<http://texturizer.net/firefox/extensions/>

Firefox-keresőmotorok:

<http://mycroft.mozdev.org/download.html>

Internet Explorer-történelem:

<http://www.microsoft.com/windows/WinHistoryIE.mspx>

formája. A Firefox alapértelmezésben szűri ezeket, ha tehát olyan oldalt keresünk fel, amelyen az előugró ablakban is fontos információ lenne, azt biztosan nem fogjuk észrevenni.

Az automatikus szoftverfrissítés igen hasznos tulajdonsága a böngészőnek, hiszen még az 1.0 előtti állapotban van, vagyis akad benne néhány zavaró hiba (a több mint egy hónapos teszt alatt ösz-

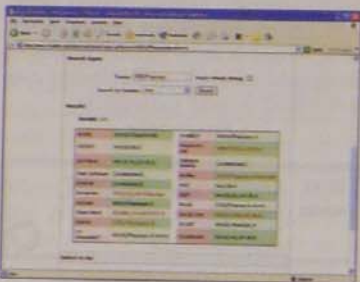
BIZTONSÁG

VÍRUSHELYZET 2004 – AUGUSZTUS

Már több mint tízéves múltra tekint vissza a WildList Organization International, az a szervezet, amely világviszonylatban számon tartja a valóban elterjedt vírusokat.

A vírusokra vonatkozó statisztikai adatokat vírusvédelmi szakemberek – antivírusszoftverek fejlesztői és független szakértők – gyűjtik a világ minden táján. Most 78 szakértőtől összegyűjtött ada-

A W32/Lovgate.AC vírus elnevezései, forrás: www.virusbtn.com

tokból áll össze a legelterjedtebb vírusokról szóló, általában havi rendszerességgel megjelenő jelentés, amely két fő részből áll. Egyrészt azoknak a vírusoknak a listájából, amelyekről legalább két szakértő azt jelentette, hogy elterjedt, másrészt azokból, amelyekről csak egyetlen jelentés érkezett.

A legutóbbi jelentés alapján 327 vírust

A több mint százezer létező számítógépes vírus közül viszonylag kevés fenyegeti gépünket. Melyek az elterjedt vírusok és mitől terjednek szélesebb körben?

nevezhetünk az egész világon elterjedteknek, 773-ról csak egy szakértő írt jelentést; ez arra utal, hogy ez a 773 csupán egy bizonyos térségben fertőz.

A VÍRUSOK ELNEVEZÉSE

A számítógépes vírusok húszéves történetében a vírusok elnevezése az egyik sarkalatos pont. A vírusvédelmi szoftverek fejlesztői ugyanis nem egységesen adnak nevet a károkozóknak. Az egységes elnevezést az is hátráltatja, hogy ahány vírusvédelmi szoftver, annyiféle algoritmust használ egy-egy vírus azonosítására. Előfordulhat, hogy egy antivírusszoftver ugyanazzal az algoritmusmal ismeri fel a vírusok egy csoportját, s a csoport mindegyik tagjának ugyanazt a nevet adja. A különböző algoritmusokat használó antivírusszoftverek meg természetesen más-más nevet adnak nekik.

A vírusok elnevezésének összevetésében nagy segítség a Virus Bulletin (www.virusbtn.com) VGREP-projektje; ennek a rendszerével 20 (!) különböző an-

tivírusszoftverben használatos neveket hasonlíthatunk össze.

VÍRUSOK 2003-TÓL

A vírusok elnevezése magában foglalja a vírus típusjelzését is, ami lehetőséget ad arra, hogy típusonként vizsgáljuk meg a különféle elterjedt víruscsoportok számának változását.

A mellékelt táblázat 2003 januárjától áttekintést nyújt arról, hogy az elterjedt (legalább két szakértő jelentette) vírusok milyen vírustípusok közül kerültek ki. Az adatok alapján 2003-ban 419 elterjedt vírus volt, az idén (eddig) 458. Az idei 458 vírustípusból fele (nagyjából 240) még az elmúlt évben került fel a listára, s az év első felében 218 új vírussal bővült ez a kör. Megállapíthatjuk tehát, hogy az elterjedt vírusok száma fél év alatt 9-10 százalékkal növekedett, s ezzel párhuzamosan az elterjedt vírusok nagyjából a fele újabbakra cserélődött.

LEITOLD FERENC

leitold@antivirus.hu

ONLINE

HA TÖBBET AKAR TUDNI

www.antivirus.hu
www.checkvir.hu
www.wildlist.org

Puffertúlszordulás a vírusokban

A férgek egy, az utóbbi időben mind nagyobb hányada nem e-mailt küldözget, hanem az interneten, illetve a helyi hálózatban keres egy olyan számítógépet, amelyet valamilyen biztonsági résen át könnyen megfertőzhet. A biztonsági rés az esetek túlnyomó részében az operációs rendszerben, illetve valamely alkalmazásban meghúzódó puffertúlszordulási probléma.

Az egyik legelső...

A biztonsági réseket kihasználó férgek sorában az első nagy járványt a mindössze 376 bájtos SQL Slammer okozta. Ez a 2003. január 25-én újtárra indított vírus a Microsoft SQL Serverének akkor már fél éve ismert biztonsági hibáját használta ki; ehhez a hibához egyébként már régóta megvolt a javítás. A féreg néhány perc alatt körbeutazta a Földet; a fertőzés sebességére jellemző, hogy az elindulása utáni percekben 9 másodpercnél rövidebb idő alatt kétszereződött meg a fertőzött gépek száma!

A legnagyobb család...

Az idei évben a biztonsági rést kihasználó férgek közül a Sasser család tagjai a legelterjedtebbek. Elszaporodásuk egy, a Microsoft Windows 2000 és XP rendszerekben levő, az idén április 13-án közzétett biztonsági hibára épül. A vírus kódja véletlenszerű IP-címeiken igyekszik olyan számítógépeket keresni, amelyek ezen a biztonsági hibán át megtámadhatók. Ha talál ilyen IP-címet, azonnal megfertőzi a gépet. A fertőzéssel a vírus programja a Windows-mappába kerül; a kód emellett létrehoz továbbá egy LOG kiterjesztésű szöveges állományt a főkönyvtárban, s abba beleírja a fertőzött számítógép IP-címét. A vírus fertőzéskor egy ablakban közli a felhasználóval, hogy a számítógép egy perc múlva újraindul, és hogy a nem mentett adatok mind elvesznek, majd elindul a visszaszámlálás...

AZ ELTERJEDT VÍRUSOK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA

Év, hónap	Összesen	Jelzés nélkül (DOS)	BAT	JS	O97M	VBS	W32	W95	W97M	WM	X97M	XF	XM
2003. január	205	10	0	1	1	15	100	10	53	5	9	0	1
2003. február	203	10	0	1	1	15	102	11	49	5	8	0	1
2003. március	202	10	0	1	1	14	105	11	46	5	8	0	1
2003. április	212	10	0	1	1	14	114	11	47	5	8	0	1
2003. május	210	9	0	1	1	14	115	11	46	5	7	0	1
2003. június	229	8	1	1	1	13	131	13	47	5	8	0	1
2003. július	234	8	1	1	1	13	136	13	47	5	8	0	1
2003. szeptember	244	8	1	1	1	13	148	13	45	5	8	0	1
2003. október	255	8	1	1	1	13	156	13	46	5	9	1	1
2003. november	253	7	1	1	1	13	160	13	41	5	9	1	1
2003. december	250	6	1	1	1	12	163	13	37	5	9	1	1
2003. összesen	419	10	2	1	1	15	284	18	67	5	13	2	1
2004. január	261	6	1	1	1	13	174	13	36	5	9	1	1
2004. február	269	6	1	1	1	11	184	13	36	5	9	1	1
2004. március	301	6	1	1	1	11	216	13	36	5	9	1	1
2004. április	314	5	1	1	1	12	230	13	35	5	9	1	1
2004. május	319	4	1	1	1	11	239	12	35	5	8	1	1
2004. június	327	4	1	1	1	11	252	10	33	5	7	1	1
2004. összesen	458	7	1	1	1	16	368	12	36	5	9	1	1
2003–2004 összesen	637	10	2	1	1	19	498	18	67	5	13	2	1
2004-ben új	218	0	0	0	0	4	214	0	0	0	0	0	0

HAZAI PIAC

Fotólabor otthonra

Az Epson a nyáron bemutatta az otthoni használatra ajánlott RX600-as A/4-es multifunkciós eszközt. A hat színnel dolgozó nyomtatófej optimalizált legfinomabb felbontása 5760x1440 pont/hü-

velyk. Sebessége fekete-fehér szöveg nyomtatásakor 17 oldal/perc; egy 10x15 centiméteres fénykép kinyomtatásához 54 másodpercre, egy A/4-es fényképéhez két percre van szüksége.

Síkkütyűs lapolvasójának 2400 pont/hüvelyk a legfinomabb felbontása. A lapolvasóhoz filmtartó egység is tartozik, s a hat képkocka hosszúságú 35 millimé-

teres filmesík vagy négy 35 milliméteres keretezett dia helyezhető. Az RX600-as fekete-fehér oldalakat 10 oldal/perc sebességgel másol, színes oldalakat pedig 8 oldal/perccel.

A készülék az összes elterjedt memóriakártya-típust fogadja, s nemcsak nyomtatni tud róluk: a beszkenelt képeket a memóriakártyán is tárolhatjuk. A Pict-Bridge és az USB Direct-Print szabványt ismerő fényképezőgépekről közvetlenül is kinyomtathatók a fényképek. Nyomtathatunk indexképet, s a képek kiválogatását egy 2,5 hüvelykes színes LCD-megjelenítő is segíti. Számítógéphez USB 2.0-s kapun át csatlakoztatható, és van Bluetooth csatolófelülete is.

Tintpatronjai színenként cserélhetők, s 5 százalékos fedettségű oldalakból a fekete patronok 450, a színes patronok 430 oldal nyomtatásához elegendőek.

Ajánlott bruttó fogyasztói ára 103 290 forint.

Mit tud?

- optimalizált felbontása 5760x1440 dpi
- sebessége 17 oldal/perc

Magyar Office 2.0 Solarisra is

Az eddig Windows és Linux platformon használható MagyarOffice 2.0 Profesionális csomag már Solaris 9 operációs rendszeren is fut. Összekapcsolták a Solarison futó magyar nyelvű GNOME 2.0-s grafikus felülettel, van ben-

ne szöveg- és weboldalszerkesztő, táblázatkezelő, bemutatókészítő és rajzóprogram; a kódjuk kompatibilis a windowsos- és a linuxos változattal. A magyar Mozilla böngésző a Mozilla 1.6-os verziójára épül.

Új Toshiba noteszgép

40 gigabájtos merevlemezzel működik; optikai meghajtója nyolcszoros sebességű DVD-ROM. Megjelenítője 15 hüvelyk átmérőjű, és egy ATI Mobility Radeon 7000 lapka dolgoztatja.

Egy II. típusú PC Card-foglalata van, ezenfelül beépített 10/100 megabit/másodperc sebességű Ethernet hálózati csatlója, valamint analóg V.90-es modeme. Az akkumulátor egy töltéssel másfél órán át működteteti. Magyar nyelvű Windows XP Home operációs rendszer jár hozzá. Mérete 343x282x38 milliméter, tömege, akkumulátorral együtt, 3,5 kg.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA CSÖRIÁN SANDOR

Mit tud?

- Celeron 2,8 GHz processzor
- DVD-olvasó

Integrált önkormányzati alkalmazásfejlesztés Szegeden

Szeged város elkötelezte magát a teljes önkormányzati reform végrehajtása mellett, amelynek egy része az informatikai háttér megfelelő megteremtése, és az informatikai eszközök modernizálása. A jelenlegi helyzetben, ahol számos kisebb, elavult alkalmazás van használatban, mind az üzemeltetés, mind az adatbiztonság csak óriási erőfeszítésekkel biztosítható. Tekintettel az önkormányzatok anyagi helyzetére, és arra, hogy a kormány a reform véghezvitelét csak korlátozott hozzájárulással tudja segíteni, olyan megoldást kellett keresnünk, amely a fejlesztés, a beüzemelés, és a karbantartás területén egyaránt költséghatékonyan oldja meg a technológiai átállást.

A FOLYAMATVEZÉRELT ÖNKORMÁNYZATI ÜGYINTÉZÉS

Egy ilyen jellegű fejlesztés első lépéseként szükséges a jelenlegi állapot teljes körű felmérése (az irodák ügyintézési rendjének megismerése), amelynek eredményeképpen megállapítható volt, hogy minden

ügymenet informatikai szempontból folyamatokba szervezhető, tehát folyamatvezérléssel megvalósítható a mérhető, átlátható, átszervezhető ügyintézés, és a valóban egységes e-Közigazgatás.

A fenti elképzelés megvalósítható egy olyan nyílt forráskódú technológiákra építő megoldással, amely Linux operációs rendszert, Apache webszervert, PostgreSQL adatbázis-kezelőt, PHP, illetve JAVA programozási nyelvet használ.

A felhasználók számára web alapú vagy JAVA alapú kliensek biztosíthatók, amely mindkét esetben független a számítógépen futó operációs rendszertől. Ezzel a megoldással tehát nemcsak szerveroldalról érhetünk el költségsökkenést, hanem a kliensek oldaláról is.

A SZEGEDI PÉLDA

Szeged város vezetése elkötelezte magát a nyílt forráskódú szoftverek használatára mellett, és az eddig használt alkalmazások kiváltását irányozta elő az elkövetkezendő időszakban.

A fenti elvek megvalósítására a RITEK Rt. az elmúlt 4 évben a város

megbízásából elkészítette azt a keretrendszert (TITÁN IDE), amely teljes mértékben nyílt forráskódú megoldásokon alapul, és elősegíti az alkalmazások gyors és hatékony fejlesztését. A TITÁN magába foglalja a folyamatvezérlő motort, az autentikációs szervezetkezelőt, és a dokumentumgeneráló szervert, a teljes PHP alapú fejlesztési környezetet rengeteg megírt belső függvényvel, valamint a fejlesztést elősegítő alkalmazáscsomagot.

A folyamatvezérlő motor (RWFME - RITEK Work Flow Management Engine) JAVA nyelven készült, és alkalmas tetszőleges ügymenet modellezésére, ahol különböző szereplők adott szabályok szerint dokumentumokat állítanak elő, és információt közvetítenek. Ezeket a szabályokat, a résztvevőket, és a készülő dokumentumokat egy szerkesztőben készíthetjük el, megrajzolhatjuk a folyamatmodellt, megtervezhetjük az űrlapokat, összeállíthatjuk az adatok áramlásának módját. A módszer lehetővé teszi, hogy a folyamatára, vagy a tárolt XML állományok módosításával érjük el az ügymenet változtatását, ezért az alkalmazást nem kell újraindítani.

Az alaptéchnológia felhasználásával készült alkalmazások segítségével a polgármesteri hivatal, és 81 intézmény teljes pénzügyi, számviteli, költségvetési, munkaügyi, és tárgyszerkezet-nyilvántartását tudjuk integráltan, online módon, webes felületen keresztül biztosítani.

Az alkalmazások egymással szabványos felületen keresztül kommunikálnak, így az integráltság nemcsak egy megoldáson belül, hanem azok között is megvalósul. Ennek eredményeképpen városi szinten átláthatóvá váltak a gazdálkodási adatok, naprakész információkhoz juthatnak a vezetők, megszündült a gazdálkodási és bizonylati fegyverem. A szegedi pénzügyi és számviteli szabályzat alapján egységessé és áttekinthetővé vált a teljes városi költségvetés és annak elszámolása.

Mindezen előnyök mellett a teljes alkalmazáscsomag fejlesztésének összköltsége nem érte el az előző gazdasági rendszer üzemeltetési költségének éves átlagát.

A rendszerről és az alkalmazásokról bővebb információ kérhető az iroda@ritek.hu e-mail címen.

FÓKUSZ, a hét témája

Terítéken az e-önkormányzat

A konferenciát *Lakatos Mária*, a Számítástechnika főszerkesztője nyitotta meg, majd az üdvözlő szavakat követően *Csikós Péter András*, a BKIK Pályázati Információs Központ programvezetője ismertette az e-önkormányzati fejlesztésekre szánt pályázatokat. A programvezető statisztikai adatok ismertetésével kezdte előadását; a Bell 2003-as felmérése szerint a legtöbb önkormányzatnál egy szervezeti egységben átlagosan 17 számítógép van.

Az önkormányzatok 87 százalékának van internet-hozzáférése, 47 százalékának saját honlapja, ezek kétharmada azonban semmilyen formában nem támogatja az e-önkormányzatot. A programvezető szerint a Nemzeti Fejlesztési Hivatal 63 pályázata közül csak kettő támogatja az e-önkormányzat kiépítését: az egyik az önkormányzatok információs tevékenységének fejlesztéséről szóló GVOP 2004-4.3.1, a másik az adatvagyon másodlagos hasznosítására kiírt GVOP 2004-4.3.2. Csikós szerint a pályázatok célja a térségi összefogás és a koordináció ösztönzése, de ez a cél nem valósult meg.

MODULÁRIS E-ÖNKORMÁNYZAT

Disce Jenő, a Synergion Rt. senior értékesítési tanácsadója a közösen üzemeltethető e-önkormányzati rendszerek előnyeit részletezte. A szakértő szerint az EU-támogatási rendszer is a regionális együttműködést ösztönzi, mivel a nagyobb volumenű projekteknél a költség több szereplő között elosztható.

Disce Jenő úgy véli, hogy a kistérségi együttműködések alakulójában vannak, a zökkenőmentes kommunikációhoz azonban komoly infrastruktúrát kell kialakítani. A Synergion tanácsadója a Plumtree portál technológiát ajánlotta az önkormányzatoknak. Az alkalmazás előre gyártott elemekből épül fel, tehát igény szerint testre szabható, alacsony fejlesztési költségek mellett változtatható. *Disce* azt tanácsolta, hogy az önkormányzatok kezdetben csak annyi modult vásároljanak, amennyire szükségük van, s az igények növekedésével később a további komponenseket is beszerezhetik.

AZ ADATVAGYON

Az önkormányzatoknál tapasztalt gyakorlati problémákról *Kriston Csaba*, az EasTron Kft. kereskedelmi igazgatója beszélt. Első lépésben fel kell mérni, hogy

Az őszi konferenciasorozat az e-önkormányzat témakörével indította az IDG Lapkiadó Kft. és a Számítástechnika hetilap. Az egynapos konferencia az önkormányzati felelősök és a portálmegoldást szolgáltatók igazi találkozóhelyének bizonyult

miből áll az az önkormányzati adatvagyon, amelyet hasznosítani szeretnénk – mondta az igazgató. A gyakorlat azt mutatja, hogy az adattovábbítás nehézkesen valósul meg az önkormányzatok egyes részlegei között; létezik olyan önkormányzat is, ahol az adat ki- és beáramoltatásának semmiféle rendszere nincs, hiányoznak az adatgazdák és az adatkörök.

Az e-önkormányzati rendszerek bevezetését akadályozhatja a szervezet változásokkal szembeni ellenállása; nehéz átgondolni és definiálni a munkafolyamatokat, valamint a felelősségi köröket. Egy sikeres e-önkormányzati projekt megvalósításának hozadéka – a törvény által követelt szolgáltatások megteremtése mellett – az átgondolás után kialakuló egységes adatnyilvántartási rendszer, az adatok minőségének egyenletes és magas színvonala, az ügyintézés számának csökkenése.

Kriston szerint a hang alapú megoldá-

sokat is alkalmazni kellene, hiszen a lakosság körében a mobiltelefonterjedtség aránya magasabb, mint az internetterjedtségé. E-önkormányzati megoldásként saját terméküket, az e-Localt ajánlotta.

A NOVELL MEGOLDÁSA

Semegi János, a VAR Computer Kft. műszaki igazgatója a Novell BPM megoldását ismertette előadásában. Szerinte ma a legtöbb problémát az okozza, hogy a sok apró rendszer között nincs átjárhatóság, a webes szolgáltatások kapcsolata a backoffice rendszerekkel nem megoldott, továbbá hiányzik a szükséges Java-és XML-tapasztalat.

A Novell megoldása az Extensible Composer, egy platformfüggetlen integrációs eszköz, amellyel meglévő informatikai rendszerek webszolgáltatásokká alakíthatók. Ennek révén megoldható a régi és új technológiával készülő rendszerek közötti átjárhatóság, az adat- és az alkalmazásintegráció, az adatesere, valamint az üzleti tranzakció.

A Composer webszolgáltatásai szabványokra (ezek lehetnek például XML, SOAP, UDDI-szabványok) épülnek, különböző rendszereket integrál egy portálba, és segítségével XML-képessé tehető a vállalati alkalmazások.

E-HIVATAL, e-VESZÉLY, e-ELHÁRÍTÁS

Farkas Zoltán, a WSH Számítástechnikai Kft. IT-biztonság üzletágvezetője prezentációjában hangsúlyozta, hogy nagymértékben felértékelődött az információtechnológia szerepe, ezért nagyobb figyelmet kell fordítani a valós IT-problémákra. Számolni kell az egyre növekvő adattömeggel és az akár több évtizedes tárolási kötelezettséggel, gondoskodni kell ezeknek az adatoknak a folyamatos és a gyors elérhetőségéről, archiválhatóságáról, valamint a megfelelő számú biztonsági másolat elkészítéséről. Azt is figyelembe kell venni, hogy a rendszernek valamennyi szempontnak meg kell felelnie, és üzemeltetése is költséghatékony kell legyen. Emellett a katasztrófavédelemről sem szabad megfeledkezni.

További gondot okoz a „biztonság hamis illúziója”, vagyis ha nem látjuk át pontosan, milyen veszélyekkel kell számolnunk a háttérben, nincs olyan eszköz, amellyel pontosan felügyelhetjük a rendszerünkben zajló eseményeket.

Az emberi tényező is kritikus pont. A felhasználók többségének hiányosak az IT-biztonsági alapismeretek, nincsenek tisztában az adatvesztés és -sérülés jogi következményeivel.

Az IT-biztonság területén két fontos csoport különíthető el. Egyrészt a külső adatvédelem alapvető szoftveres kellékei: a tűzfal- és a vírusirtó-alkalmazások, a különböző beléptető rendszerek, valamint behatolásérzékelők. Másrészt a belső adatvédelem, amelyhez ki kell dolgozni az IT-biztonsági szabályzatot, valamint központosítani kell a felhasználó- és a gépfelügyeletet. Végül nagyon lényeges a munkatársak oktatása és a rendszer megfelelő auditálása – mondta a biztonsági szakember.

A KAPCSOLATOK HIVATALA

A Matáv Üzleti Megoldások Üzletágának osztályvezetője, *Springel János* úgy véli, hogy az elkövetkező években meg kell teremteni az e-önkormányzatok és az e-business feltételeit. *Springel* az e-önkormányzat lényegét a kapcsolatok – például személyes vagy telefonos – elektronikus útra terelésében látja. Véleménye

Meggérdeztük...

Szalai Ádám
értékesítési
menedzser

Tapasztalataink szerint az önkormányzatoknál a legnagyobb gondot az évek alatt felgyülemlett dokumentumtömeg okozza, illetve azok kezelése;

a dokumentum áramoltatása, az érkeztetéstől a végleges tárolásig, mind-mind nagy teher az alkalmazottaknak. Ez részben a magyar bürokrácia saját helyzetéből adódik, mivel sok esetben egy dokumentumot három embernek kell aláírnia, de az elavult munkafolyamatok is nehézséget okoznak. Rendszerünket ennek a folyamatnak, vagyis a dokumentumok kezelésének a modellezésére dolgoztuk ki. Minden felmerülő gyakorlati kérdésben más-más megközelítést kell alkalmaznunk, és ez része a kihívásnak, hiszen egy standard metodikát nem

lehet minden önkormányzatra „röhüzni”. Annak dacára, hogy létezik egy államilag kötelező hierarchia, minden önkormányzatnak más a szervezeti felépítése. Mindenütt lehet olyan speciális elemet találni, amelyet kötelezően be kell építeni a portálrendszerbe, tehát az önkormányzatok egyedi megoldást igényelnek. Az adott, standard funkciókat tartalmazó modulsorokhoz mindig valami újat kell fejleszteni. Érdekes, hogy az volt a legnehezebb, hogy megértessük az önkormányzatokkal: nem nélkülözhetnek egy ilyen portálrendszert. Előadásaink azonban sikeresek, mert a hivatalnokok végül belátják, nem nélkülözhetik ezt a rendszert. Persze a váltással mindaddig várnak, amíg égető szükségük nem lesz rá, vagyis amíg el nem lepi őket a papírhalmaz, vagy amíg erre nem kötelezi őket egy európai uniós szerződés.

szerint meg kell valósítani az elektronikus ügyintéztést, ügyfélkezelést, vagyis a kétirányú elektronikus kapcsolattartást. Beszámolt arról, hogy a Matáv már nagyon sok kis település önkormányzatának készített portált, tehát nagy tapasztalata van ebben a kérdésben.

BESZÉDVEZÉRELT TELEFONKÖZPONTOK

Szalai Ádám, az Aitia Informatikai Rt. értékesítési menedzsere saját fejlesztésűket, a platformfüggetlen Webra portálgenerátor rendszert mutatta be. A Webra rendszerrel olyan vállalati honlapok készíthetők, amelyek komplex szerkezetűek, óriási adathalmazt kezelnek és egyszerűen karbantarthatók. A programmal könnyen módosítható a honlap struktúrája, arculata és tartalma, modulis felépítése révén igény szerint bővíthető. Az adminisztrációs rendszer kezelése - ke-

zelőfelülete magyar nyelvű is - nem igényel különösebb szakértelmet.

Az értékesítési menedzser a beszédvézérelt call-center megoldásukat, a Voxcentert is ismertette. Ez az alkalmazás egyszerűen használható az önkormányzatoknál, ahol az emberek modellezhető problémákkal jelentkeznek, amire mindig ugyanaz a válasz. A kérdésre adott válasz előre rögzíthető, így ezekre a standard kérdésekre az ügyfélszolgálati munkatársaknak nem kell válaszolniuk.

ELEKTRONIKUS ŐRLAP

Délután - bár a konferencia előzetes programjában nem szerepelt - szűk öt percen belül a francia Advantys cég WorkflowGen megoldását mutatták be. A rendszer az elektronikus formanyomtatványok kezelésére szolgál.

Má évi 15 milliárd dollárt költenek a

különböző papírokmányok digitalizálására, és ez az összeg az elektronikus formanyomtatványok alkalmazásával csökkenthető; számítások szerint az elektronikus formanyomtatványok piaca 2008-ra eléri a 11 milliárd dollárt. A WorkflowGennek három változata vásárolható meg: a Lite, a Standard és az Advanced; ez utóbbi változat teljesen testreszabható.

AZ IRAT ÚTJA

A következő előadó a Freesoft projekt vezetője, Kovács András volt, aki bemutatta cégét KIR nevű back-office rendszert. Kovács szerint az elektronikus kormányzati rendszereknek a testreszabhatóság és a biztonságos használat mellett az iratok útját is nyomon kell követnie.

A KIR rendszer előnye közé tartozik, hogy bár az okmányok nyilvántartási adatai a szervezetben belül nem titkosak - a rejtett iktatókönyvek használatával -, a nem minősített adatokhoz is csak az illetékesek férhetnek hozzá. A rendszer lehetővé teszi az alkalmazottak hatáskörének szabályozását, a minősített iratok kezelését, a digitális aláírást, és a titkosítás használatára is felkészítették. A rendszerhez egy e-mail modul is tartozik, amely rögtön az adatbázisba rögzíti az érkező leveleket.

SZÁMLA BAJTOKOK

Az e-önkormányzati megoldásoktól kicsit eltávolodva, Lengyel Tibor, az Euroexpert Holding számítástechnikai igazgatója az e-Post elektronikus számlakibocsátó rendszerrel beszélt.

A törvény szerint 2004 májusától a kormányzati szervezetek (és a gazdasági élet képviselőinek) lehetőségük van arra, hogy az elektronikus úton előállított számlát elektronikus úton továbbítsák. Az általa bemutatott e-Post rendszer három hónapja működik, eddig több mint 9000 számlát állították ki a lakosság számára. A meglévő ügyviteli alkalmazáshoz szükséges kiegészítőket ingyen készítik el. Lengyel Tibor hangsúlyozta, hogy bár előadása elsősorban a számlázásról szólt,

a rendszer bármilyen, önkormányzathoz előforduló okmány kezelésére alkalmas.

VÉDJÜK A HÁLÓZATOT

Győre Márk, a Pik-SYS Kft. képviselője a kormányzati rendszerek hálózatának lehetséges gyenge pontjairól és az aktuális veszélyforrásokról tartott előadást. Nem elég egy rendszert kellőképpen felépíteni, azt meg is kell védeni a külső-belső támadásoktól. A legkülönbözőbb támadási felületek megléte ellenére a szakembernek az a tapasztalata, hogy sokkal gyakrabban fordul elő belső adatlopás, mint külső támadás. Győre szerint a nagyobb, önkormányzatoknál is felállítandó hálózatoknál használt antivírus-megoldást feltétlenül központilag kell felügyelni.

INTERNET ÉS PÉNZ

A UNITIS Rendszerház Rt. üzletágigazgatója, Ambrus Zoltán kifejezetten az önkormányzatok képviselőinek címezte előadását. Ambrus szerint az e-közigazgatás elterjedésének idején, 2001 táján, az EU által kijelölt 111 európai nagyváros közül csak 30-34 tudott egy valamennyire működőképes megoldást produkálni; a többi között Luxemburgot, Portugáliát és Belgiumot is súlyosan elmarasztalták. Az előadó arra emlékeztette az önkormányzati képviselőket, hogy az EU által kötelezővé tett e-közigazgatás legfontosabb célja, hogy a kis- és középvállalkozóknak szolgáltatson, ezáltal fejlesztve a regionális gazdaságot. Szerinte a szolgáltatásorientált ügyintézésre való áttérés legfontosabb feltétele az önkormányzatok saját back-office rendszerének felülvizsgálása, annak átlátható működése. Úgy vélte, hogy problémát okoz az alacsony internetelérhetőség, illetve az önkormányzatok forráshiánya.

Az Európai Unió szerint a hivatalok IT-költségvetése a teljes költségvetés 3-6 százaléka kellene legyen, ez azonban sok hazai önkormányzatnál még az egy százalékot sem éri el.

ÁROKSZÁLLÁSI GÁBOR, TÖRÖCSIK BALÁZS,
VASS ENIKŐ

Gyakorlati útmutató kezdőnek

A konferencián elhangzott megállapítások megvalósításához szükséges anyagi források megteremtéséhez adott segítséget Semperger Kinga, az Árinindex Kft. szakmai igazgatójának előadása.

Az igazgató szerint a pályázatok elbírálásakor általában előnyben részesülnek az olyan projektek, amelyek hátrányos helyzetű régiókból érkeztek, nagyobb mértékben szolgálják a kis- és középvállalkozások működését és a lakosságot, valamint összhangban vannak a regionális fejlesztési tervekkel.

A pályázat összeállításakor érdemes arra figyelni, hogy az gazdaságos megoldást kínáljon magasabb önrészvállalással, és szem előtt tartsa az esélyegyenlőséget,

továbbá a környezetvédelmi tényezőket. Az európai uniós pályázatok kapcsán a konzorciumok kialakítását tartotta fontosnak, mivel együtt nagyobb az esély a sikeres pályázásra.

A pályázatok elbírálási szempontjairól Piróth István, az IHM e-Közigazgatás és Operatív Tervezési Főosztálynak vezető tanácsosa beszélt, aki az e-önkormányzatok kialakításával és fejlesztésével kapcsolatos GVOP 2004-4.3.1, 2004-4.3.2-es pályázatokat is kidolgozta. Piróth arról tájékoztatta az érdeklődőket, hogy a korábbi hazai pályázatok tanulsága szerint nem érdemes az önkormányzatoknak egyedi támogatást - akár infrastruktúra-fejlesztésre, akár tartalomfejlesztésre - adni, mert a települések önmaguk nem tudják

kigazdálkodni ezeknek a rendszereknek a működtetését. A pályázatoknál mindenképpen fontos szempont volt, hogy a társulást és a partnerséget támogassák.

Piróth István szerint a pályázat magas (540 millió forint) küszöbe azzal magyarázható, hogy olyan projekteket akartak támogatni, amelyek érezhetően felszámolják a magyar önkormányzatoknál még mindig jellemző „szigetszerű” informatikai megoldásokat. A tanácsos igen fontosnak tartja, hogy az önkormányzatok megtanulják a stratégiakészítés és a programmenedzsment módszertanát.

A már említett két pályázat finanszírozására - három évre - 7,3 milliárd forinttal számol a minisztérium. A tervek szerint 2004-ben a teljes összeg 30, 2005-ben

50, 2006-ban pedig 20 százalékát osztják ki a pályázatokon. A tanácsos elmondta: mivel a 4.3.1-es pályázatra sokan jelentkeztek, ezért a rendelkezésre álló forrásokat átcsoportosították: 2004-ben a teljes összeg 80 százalékát osztják ki, 2005-ben pedig a maradék 20 százalékot.

Piróth adatai szerint a 438 millió forint elosztását szolgáló GVOP 4.3.2-es pályázatra hatan jelentkeztek. Noha ennek a pályázatnak az összege eredetileg 300 millió forint, elképzelhető, hogy ezt is tovább emelik.

Piróth István elmondta, hogy gyakorlatban 6-10 pályázat nyerhet maximális támogatást, hiszen Magyarország szegény ahhoz, hogy mind a 3200 településen és a 168 kistérségben egyszerre induljon meg a fejlesztés. A tanácsos szerint olyan példaértékű megoldásokat kellene kialakítani, amelyeket más települések is átvehetnek.

Valódi polgárok - virtuális ügyintézés

Elsősorban az állampolgárok kényelmét szolgálja az e-kormányzati, illetve e-önkormányzati megoldások bevezetése és elterjesztése. Az e-önkormányzati rendszerek bevezetése pedig megteremti a költséghatékony közigazgatást

Hazánkra nézve is kötelező: 2005-től itthon is működnie kellene a modern online kormányzati szolgáltatásoknak (e-kormányzat, e-önkormányzat, e-oktatás, e-egészségügyi szolgáltatások), és meg kellene teremteni a dinamikus elektronikus kereskedelmi (e-business) környezetet. Magyarország európai unios csatlakozásával elfogadtuk a korábban megfogalmazott eEurópa2005 akciótervet és annak célkitűzéseit.

KIS TÖRTÉNELEM

Magyarországon az informatikai fejlesztés, e-közigazgatás gondolata az 1990-es években merült fel először. Eleinte az er-

lemlről szóló törvényt, a digitális archiválást, az elektronikus hírközlést, a közigazgatási eljárást, valamint a közbeszerzési szabályozó jogszabályokat. A jogszabályi változások mellett szükség van az informatikai eszközök elterjedésére mind a lakosság, mind a közüntézmények körében.

Az e-közigazgatás megteremtésének feltételei

Az e-közigazgatás szolgáltatásainak négy szintjét különböztethetjük meg. Ahhoz, hogy a kereset cikkben részletezett szintekre eljusson egy állam közigazgatása, a központi kormányzatnak a következő lépéseket kell megtennie:

- > információs társadalmi stratégia megfogalmazása - hogyan tudja a kormányzat hasznosítani az információs és kommunikációs technológiát a belső munka hatékonyabbá tételében; miként tudja könnyebben eljuttatni a kormányzati szolgáltatásokat az állampolgárokhoz és az üzlet szférához, és felhasználással hogyan lehet erősíteni a demokráciát.

- > kormányzati modernizációs program, e-kormányzati stratégia - alapvető cél, hogy a kormány a modernizáció révén olcsóbb és jobb szolgáltatásokat nyújtson, megújítsa a társadalmat. Ennek megvalósítására legfőbb eszköz a kormányzat elektronizálása. Minden kormányzati ügymenetet oly módon kell egyszerűvé tenni az állampolgárok számára, hogy az elektronikus, egy tranzakció legyen, függetlenül attól, hogy hány kormányzati szerv vesz részt benne.

- > kormányzati portál - az elektronikus kormányzati szolgáltatások elsőrendű hozzáférési pontja. Tekintve, hogy a szolgáltatások nagy részét az országok interneten át teszik hozzáférhetővé a polgárok számára, a kormányzati portál kialakítása elengedhetetlen.

- > együttműködési keretrendszer - megfogalmazásához az a felismerés vezetett, hogy az igen összetett kormányzati rendszereknek tudni kell egymással kommunikálni. Csak így hozható létre az úgynevezett „egyablakos kiszolgálás”. Ehhez azonban szükség van a folyamatok, az adatok és a kommunikációs metódusok szabványosítására.

- > helyhatósági e-kormányzati stratégia - célja, a helyhatósági szolgáltatások, más központi és egyéb közzolgáltatásokkal való összekapcsolása. Így a helyi lakosság a helyi portálon keresztül intézheti ügyeit, a helyhatóságok pedig költséghatékonyan szolgáltathatnak.

> várható befejezési határidő - az eKormányzati programok esetén az egyes országok stratégiájukban rögzítik azt a határidőt, amíg meg kell valósítaniuk az alapvető e-kormányzati szolgáltatásokat.

A Közháló Program

A Közháló program célja, hogy megteremtse az állampolgár és a közcélú intézmények közti elektronikus kommunikációt. A közháló a kormányzat által létrehozott vagy megbízott szervezetek által felügyelt többszintű szolgáltatások összessége, amelyet infokommunikációs hálózatokon nyújt.

A közháló többretegű infrastruktúra, alsó rétegei az informatikai rendszerek adatforgalmának a lebonyolítására szolgálnak. A közhálóhoz szélessávú, folya-

vános internet-hozzáférési helyek, amelyek révén azok is hozzáférhetnek az interneten közzétett információkhoz, akiknek nincs otthoni, munkahelyi vagy iskolai hozzáférések.

A www.magyarorszag.hu/ugyintezo.hu weboldalon regisztrációval vehető igénybe e-közigazgatási szolgáltatások. Az e-szolgáltatások egy része ügyleírás (online információszolgáltatás), míg más részük egy, illetve kétirányú interaktivitású ügyintézési szintnek felel meg. Cikkünk írásakor lakcímigazolvány, nemzetközi jogosítvány, egyéni vállalkozói igazolvány, anyakönyvi ügyek, járműkísérőlap és mozgáskorlátozottak parkolási igazolványa megkéréséhez indíthatunk ügymenetet, továbbá egyéb ügyek intézéséhez kérhettünk időpontot.

EGYSÉGES E-KÖZIGAZGATÁS

A közép- és hosszú távú cél, hogy teljesen vagy részlegesen digitális formában váljék lehetővé a hatóság és a polgárok közötti kommunikáció. A digitális úrlapok alkalmazásával, valamint az úrlapok interneten, vagyis digitális úton való átvitelével a költségek csökkenthetők, és a feldolgozás mindkét oldalon egyszerűsödik és felgyorsul.

Magyarországon is ki kellene alakítani egy központi, egységesített úrlapnyilvántartást, amely igen előnyös lenne a közigazgatás e-szolgáltatásaihoz: például törvényi változás vagy egyéb módosítás ese-

E-közigazgatási szintek

- 1. szint:** információ - online információk a közigazgatási szolgáltatásokról („ügyleírások”)
- 2. szint:** egyirányú interaktivitás - az ügyleírások által adott információkon túl az ügyintézéshez szükséges úrlapok, nyomtatványok letölthetősége, kinyomtathatósága
- 3. szint:** kétirányú interaktivitás - az ügyintézéshez szükséges úrlapok, nyomtatványok online kitölthetők, elektronikus (elektronikus aláírás segítségével) hitelesíthetők, és ugyancsak online továbbíthatók
- 4. szint:** teljes körű elektronikus ügyintézés - az ügymenet elektronikus; úrlap, nyomtatvány kitöltése, hitelesítés, továbbítás, döntés, kézbesítés, illeték befizetése (persze elektronikus aláírás felhasználásával)

A kormányzati weboldalak kötelező tartalmi elemei

Pontos elnevezés
Központi cím
Központi telefonszám
Központi faxszám
Központi e-mail cím
Központi ügyfélfogadás helye
Központi ügyfélfogadás időpontja
Szervezeti ügyfélstruktúra e-mail címekkel
Bemutakozó oldal magyarul és az Európai Unió nyelvén, de legalább angolul, németül és franciául
Közigazgatási szimbólum (Magyar Köztársaság címere; minisztériumi logó)

Hivatal szervezeti felépítésének bemutatása
Az államháztartásról szóló jogszabályoknak megfelelően a kötelezően közzéteendő adatok megjelenítése
A hivatal hatáskörét érintő pályázatok (pályázati kiírás, letölthető pályázati úrlapok, pályázat eredménye) megjelenítése
Egyéb letölthető dokumentumok és úrlapok
A szervezet alá tartozó dekoncentrált intézmények elérhetősége
A weblap tartalmán kívül a honlap formai és szerkesztési elveinek is egységeseknek kell lenniük.

ról szóló elképzeléseket információs társadalmi szakanyagokban publikálták, nem létezett átfogó konkrét feladatokat, célokat összefoglaló dokumentum. A szakanyagok közül az 1995-ben elkészült Nemzeti Információs Stratégia (NIS) a legjelentősebb. A Nemzeti Információs Társadalmi Stratégia tekinthető az első e-kormányzati programnak, majd az eEurope+ akciótervhez igazodva elkészült a Magyar Információs Társadalom Stratégia (MITS).

Az elektronikus közigazgatás megteremtésének nem csak technológiai feltételei vannak. Ki kell alakítani a megfelelő jogi környezetet, módosítani kell, majd felül kell vizsgálni például a szerzői jogi törvényt, az információs társadalmi szolgáltatásokról, az elektronikus kereskede-

matosan rendelkezésre álló átviteli utakat kell kialakítani. A lakosság informatikai eszközökhöz (számítógép, perifériák, internet stb.) való hozzáférést a Közháló program közösségi formákban támogatja. Nyilvános szolgáltatásnak a köztéri terminálokon és/vagy közösségi térben elhelyezett és IT-mentor (szakképzett személyzet) által felügyelt számítógépeken („KözPont”-okban, „eMagyarország-pontokban”) kell történnie.

A nyilvános közösségi elérési pontok (KözPontok) „saját” szolgáltatásokat is kínálnának, elsősorban oktatás, képzés formájában (digitális frásztudás).

Az eMagyarország-pontok olyan nyil-

tén az egységesített úrlapok könnyebben módosíthatók, az úrlapokat feldolgozó back-office rendszerek ebből a szempontból könnyebben elkészíthetők az egységes adatbevitelre vagy elkerülhető a redundáns fejlesztések stb. A kialakítandó központi nyilvántartás mind az úrlapletöltési szolgáltatás, mind a komplex szolgáltatások kiépítésének alapjává szolgálhat. Az úrlap-egységesítés és a központi nyilvántartás kialakítására ki kell jelölni egy szervezetet, amely a használatban lévő úrlapok alapján egységesíti az úrlapokat és kialakítja, illetve karbantartja a központi nyilvántartást.

INFORMÁCIÓ

és társadalom

Nők konzollal

Egy friss felmérés szerint egyre több brit nő érdeklődik a videojátékok iránt. A tipikus női játékos a szigetországbán 30-35 éves, hetente hét órát játszik, és évente 170 fontot (63 ezer forintot) költ ilyen szoftverekre. A kedvencek között szerepel a Sims és a Prince of Persia: The Sands of Time. Általában azokat a játékokat részesítik előnyben, amelyeket könnyű játszani, és nem kell bonyolult irányítási műveleteket megtanulni hozzájuk. Ma a brit felnőtt játékosok egynegyede nő.

(BBC News)

Jó a régi is

A világpiacon a síkképernyős televíziók eladása ugyan megduplázódott az idel 2. negyedévben, a labdarúgó Európa-bajnokság mégsem hozta a várt eredményeket. A francia forgalmazók arra számítottak, hogy a rendezvény előtt sokan plazmatévére váltanak majd, ezért nagy készleteket halmoztak fel. Számításuk azonban nem vált valóra.

(Libération)

India közeledik

Az informatikai szolgáltatásokat kihelyező vállalatok szeretnek több lábón állni, így gyakran előfordul, hogy indiai cégek mellett másokat is választanak, például európaiakat. Ezért az indiai outsourcing cégek Európában is kezdenek leányvállalatokat létrehozni. A bangalore-i Infosys Technologies már megnyitotta Csehországban a Progeont. Bár India ma az outsourcing piac 80 százalékát uralja, a Gartner előrejelzése szerint részesedése 2007-re a felére csökken.

(Reuters/zdnet.com)

Inter-
net

Két hatalmas számítógép meg egy 5 méteres kábel kellett az internet születéséhez 1969 őszén. A University of California, Los Angeles (UCLA) egyik laboratóriumában szeptember 2-án sikeres adattovábbítási tesztet végzett egy hallgatócsoport, Leonard Kleinrock professzor vezetésével. Októberben már négy amerikai felsőoktatási intézmény végezte a kísérleteket a szövetségi védelmi minisztérium megrendelésére. Az új hálózaton az első üzenetet Charley Kline egyetemi hallgató októberben küldte az UCLA számítógépéről a Stanfordra. „Nekünk ez igazából szórakozás volt. Nem fogtuk fel a jelentőségét, hogy világjelenség lesz belőle” - mondta Kline. Néhány évvel később létrejött az e-mail rendszer, az 1970-es évek végén a TCP/IP protokoll, az 1980-as években a domainnév rendszer, 1990-re pedig a World Wide Web.

A WWW-ért Tim Berners-Leenek lehetünk hálál-sak. Sokak szerint legnagyobb érdeme nem is a web kidolgozása, hanem az, hogy nem szabadalmaztatta. Ha megteszi, a szerzői jogdíjakból dús-gazdag lenne. Ehelyett ma lehetőségünk van arra, hogy ugyanazt a weboldalt láthassuk bármilyen számítógéppel, operációs rendszerrel és böngészővel. A World Wide Web Consortium igazgatójaként Berners-Lee úgy véli, a szoftver-szabadalmazás ma álmokfutáshoz hasonlít. Az egérkattintástól kezdve a böngésző plug-inokig mindenki szabadalmaztatni akar. A gond az - nyilatkozta az International Herald Tribune-nak -, hogy valaki írhat egy programot, és egy ügyvéd később azt mondja, hogy „bocs, de a 35-42 sor közötti rész a mi tulajdonunk, akkor is, ha te írtad”. Tim Berners-Lee szerint „a tét ma a szoftver-fejlesztés egész szellemisége. Ha el tudsz képzelni olyasmit, amit a számítógép el tud végezni, akkor megírhatasz egy programot, hogy azt elvégezze. Ez a szellemiség táplált megannyi nagyszerű fejlesztést. És ha ezt hozzákapcsoljuk az internet, a nyitottság és a megosztás szellemiségéhez, akkor azt tapasztaljuk, hogy (a szabadalmaztatási hajsz) megfojtja a kreativitást. Megfojtja az egyetemi kutatást és új elképzelések kidolgozását, fajtogató az új iparra és az új vállalatokra nézve.”

High-tech terrorizmus

A beszélő túsdráma valószínűleg hosszú ideig előkészített akció eredménye volt. A támadók közül tizen arab országokból érkeztek. Mint sok más példa is mutatja, nem kizárt, hogy az egymás közötti kommunikációhoz az internetet is használták.

(Folytatás a 22. oldalon)

High-tech terrorizmus

Egyértelműnek látszik, hogy az al-Kaida terrorszervezet tagjai nemcsak az ősi sivatagokon való átkeeléshez és a gerilla-hadviselés taktikáihoz, hanem a világháló és a számítógépek használatához is értnek.

A terrorizmussal vádolt pakisztáni *Mohammad Naem Noor Khan* elfogásakor egybeközött 51 optikai lemezt és három számítógépet is lefoglaltak, tömve a terrorhálózat terveivel és adataival. Ez a legfrissebb bizonyítéka annak, hogy a terrorcsoportok időközben kiváló technológiai felszerelésekre tettek szert.

A számítógép és a terrorizmus szakértői szerint Khan csak egy „góca volt annak a decentralizált terrorhálózatnak, amelyek az internetet és a legmodernebb technológiát használja fel terrorkampányok és céljain népszerűsítésére. „Az iszlám fanatikusok – akiknek szeptember 11-e után megnehezítették a kapcsolattartás körülményeit – kommunikációjának, toborzásainak és üzeneteik terjesz-

kulcsszerepe volt a pakisztáni és nagybritanniai terrorizmussal gyanúsított személyek elfogásában. Több, az Egyesült Államokban végrehajtandó terrorcselekmény megakadályozását az adatok megtalálásának tulajdonítják. A *New York Times* szerint a Khan által összegyűjtött adatok alapján a nagybritanniai letartóztatásoknál több mint 1000 lemezt foglaltak le. *Josh Devon*, a világhálóat megfigyelő terroristaellenes SITE intézmény vezető elemzője úgy véli, hogy a közelkeleti, a csecsen, továbbá a latin-amerikai felkelők az elmúlt tíz évben mindig az internetet használták ügyeik intézéséhez. Ebből a szempontból az al-Kaida sem különbözik tőlük.

A TECHNIKAI TERROR SEGÉDESZKÖZEI

A web elterjedése, a sokkal nagyobb teljesítményű és olcsóbb grafikai és multimédiás eszközök megjelenése drámaian kiszélesítette az al-Kaida lehetőségeit. A *Nick Berg* iraki és *Paul Johnson*

Államok kormánya korábban felhívta a közvélemény figyelmét arra, hogy a terroristák összeomlaszthatják az internetet, vagy olyan létfontosságú infrastruktúrális elemeket béníthatnának meg, mint a távközlési és elektromos hálózatok, az olaj-, a gáz- és a vízvezetékek vagy a szállítói és a mentőszolgálatok. A számítógép-szakértők azonban arra a tényre hívták fel a figyelmet, hogy ezek a létfontosságú rendszerek nem a világhálón működnek, hanem biztonságos belső hálózatokon.

Az amerikai honvédelmi minisztérium és az FBI is arról számolt be, hogy eddig nem észleltek internet alapú terrortámadást. Az FBI, a titkosszolgálat és a DHS egyébként nem nyilatkoztak a terroristák online nyomon követésének folyamatáról és módszereiről. A DHS és az FBI ugyanakkor helyesli, hogy a Szövetségi Távközlési Bizottság (FCC) nemrégiben meghozott rendelete megtiltja a VoIP-telefon-szolgáltatást kínáló cégeknek, hogy a szolgáltató megtagadja a lehallgatási „kikapukat” a nyomozhatóságoktól. *Joe Parris*, az FBI szóvivője elmondása szerint a „Patriot Act” törvény áldás volt a terrorizmusellenes erőfeszítések szempontjából. A „Patriot Act” adatgyűjtésre vonatkozó előírásai kevesebb megszorítást tartalmaznak a nyomozási jogkörre vonatkozóan, szigorúbb a jogi elbírálás, és ha nemzeti terrorizmusellenes ügyről van szó, kisebb mértékű a felelősségvállalás az általános elektronikus kommunikáció lehallgatása terén.

A DHS és az FBI károsnak tartják, hogy az Egyesült Államokban a törvények kizárólag a szövetségi ítélezésre vonatkoznak, mivel normál körülmények között az al-Kaidát láthatóan hidegen hagyják az amerikai törvények. A technológia azonban egészen más terület. Szakértők véleménye szerint a terroristák adatainak ellenük való felhasználásától még *Oszama bin Laden* is retteg. A hírszerzési ügynökségek szerint az al-Kaida vezetője már régóta felhagyott az elektronikus kommunikációval, inkább hús-vér ügynököket alkalmazva küldi és fogadja az üzeneteket – ez pedig, szerencsére, lassítja a nemzetközi terroristák aktivitását.

A GYIKOLÁS DICSERETE

Gabriel Weimann, a Haifai Egyetem kommunikáció tanszékének vezetője szerint az internet jó lehetőség a terroristáknak a toborzásra és pénzforrások szerzésére. Weimann nemrég Washingtonban tartott előadást, ahol elmondta: „Az al-Kaida már nem hagyományos terrorszervezetként működik. Tagjai nem élnek együtt, nem tartják közösen a kiképzéseket, és van úgy, hogy soha nem is találkoznak egymással.” Nincs szükségük közvetlen kapcsolatra, ha másképp is tudnak kommunikálni – tette hozzá. Az al-Kaida mögött sajnos nem egy főszámítógépszeni áll,

mint ahogyan az al-Kaida sem egyetlen terrorcsoport. Weimann szerint Mohammad Naem Noor Khan csak az egyike volt az al-Kaida egész világon szétszóródott, a világháló által összeköttetésben lévő információs alappilléreinek.

A terroristakiképzést egyébként nem feltétlenül lóterem kell elképzelni. Az al-Kaida kiadványa, az *Al Battar (A kard)* idei 9. száma részletes útmutatót nyújt az emberrabláshoz. Különböző eljárásokat javasol, lehetséges célpontokat, tárgyalási stratégiákat, valamint tanácsokat ad ahhoz, hogyan kell filmezni a lefejezést és a videoanyagot feltenni a hálózatra. Az *Al Battar* online kiadvány, az al-Kaida honlapján olvasható; 13. száma például a fegyverekről szól. Az ilyenfajta útmutatókkal kapcsolatban Weimann úgy fogalmazott: „A cyberterrorizmus sötét felhő a horizonton.”

A hálózat azonban propagandára is kiválóan alkalmas – folytatta az izraeli szakember. A Hezbollah weboldala például gyerekeket is igyekszik megnyerni: letölthető játékokhoz ajánl linkeket, és a szoftverek segítségével a gyerekek terro-

Tálcán kínálják

A világháló nemcsak propagandának használják a terroristák, hanem adalányzásra is. Az USA Nemzetbiztonsági Hatósága (Department of Homeland Security, DHS) augusztus elején arra figyelmeztette a pénzügyi szolgáltatókat, hogy weboldalaikon sok kritikus információt tesznek hozzáférhetővé. Így például szabadon megtekinthető a Citigroup oldalain a cég manhattani központi épületének külső és egyes belső részeinek 3 dimenziós modellje, valamint az

épület története, alaprajzi részletekkel. A Chicagói Kereskedelmi Kamara weboldala több fényképen is bemutatja az épület alagsori parkolóját, valamint az iroda földszinti helyiségeit. Az ilyenfajta információk közlés arányában lehet a terroristáknak. A *Computerworld* amerikai kiadványának névtelenül nyilatkozó DHS-vezető elmondta: a nemrég elfogott *Mohammad Naem Noor Khan* gépében rengeteg fényképet és tervjárat találtak amerikai épületekről. Szakértők véleménye szerint a DHS-nek best practice-gyűjteményt kellene összeállítania a vállalatok számára, hogy mely információk közzététele lehet veszélyes.

tésének nélkülözhetetlen eszköze az internet” – véli *Mark Rasch*, az USA Igazságügy-minisztériuma számítógépes bűncselekményrésztlegének volt nyomozója, aki ma a Solutionary biztonsági szolgáltató cég tanácsadója. „Technikailag eléggé képzettek, és pontosan tudják, hogyan rejtőzhetnek a világhálón” – teszi hozzá Rasch.

KÉTÉLŐ KARD

Bár a terroristák láthatatlanul folytathatják tevékenységüket a világhálón, Khan elfogása mégis megmutatta, hogy a technológia ellenük is fordítható. A fejlett technológia megkönnyítheti az információ titokban tartását és a kommunikáció különböző digitális eszközökkel való levezését, ilyen például a titkosítás, ami azonban nyomokat hagy. A rendőrség úgy tudta elfogni *Daniel Pearl*-t, a *Wall Street Journal* újságírójának elrablóját, hogy nyomon követték a névtelennek látszó üzeneteket.

A Khan számítógépén talált adatoknak

Az al-Kaida mögött sajnos nem egy főszámítógépszeni áll, mint ahogyan az al-Kaida sem egyetlen terrorcsoport.

ristát játszhatnak – többek között politikai vezetőket gyilkolhatnak. A toborzási eszközök közé tartozik azok dicsőítése, akik meghaltak az „igaz ügyért”.

A Hamasz weboldalán több oldalon sorakoznak a terroristák mártírok fényképei, névvel és az öngyilkos merénylet dátumával. „Ez olyasmi, mint egy jutalomdíj. Isteníti azokat, akik megtették, és ezzel új embereket nyernek meg terveikhez” – mondja Weimann. Abban pedig van némi ironia, hogy éppen azok használják előszeretettel az internetet, akik a modern eszközöket és az Egyesült Államokat bírálják.

TOM SPRING-EMILY KUMLER
PC World Magazine

KLICK További információk
www.sztl.hu/ikk/911essoms
www.sztl.hu/ikk/betores

Hungaricum Digitalis

A magyar nyelv rigolyáinak megfelelő helyesírás-ellenőrzés, elválasztás stb. többé-kevésbé megoldott napi problémáin túl, a Nagy Globális Technopolis felé közeledve az angol nyelv „áramvonalas” felépítése egyre több ponton kerül ellentmondásba a mi nehezekebb (agglutináló, „ragasztó”) nyelvtanunkkal. Ennek kapcsán – vagyis az angolhoz kifejlesztett eszközök sajnálatos alkalmatlansága folytán – további, mind sürgetőbb nyelvtanológiai feladatok gyűlnek össze a fejünk fölött. Ilyenek például: magyar nyelvű tudástárak szöveges adatbázisainak hatékony kezelése (szövegtárolás, -indexelés, -keresés), természetesen nyelvű interfészek (szövegelemzés és -generálás), gépi fordítás (a szavankénti tükörfordításoknál kevésbé szórakoztató eredménnyel), mesterségesintelligencia-kutatások és alkalmazások stb.

Az internetes kultúra terjedése óhatatlanul hat a nyelvünkre. Hogy milyen mértékben, azt még nehéz megmondani. De találgatások helyett, úgy tűnik, mást is tehetünk...

írott magyar nyelvet reprezentáló (internetről gyűjtött) Magyar Nemzeti Szóvegtár 150 millió szavas hatalmas állománya. (Legnagyobb részét netes újságcikkekből, illetve kortárs szépirodalmi, tudományos, hivatalos és személyes szövegekből.)

szerkezete is fontos jelentéstartalmakat hordoz, így szinte mindenféle feldolgozáshoz szükség van az egyes szavak morfológiai elemzésére is. Meg kell találni a (gyakran módosult) szótót, a hozzá kapcsolódó elő- és utótagokat, és meg kell vizsgálni a toldaleklolás helyességét is.

Erre a korántsem triviális feladatra mindeddig nem létezett szabadon hozzáférhető szoftveres megoldás. Ezt a hiányt pótolja a Szószablya projekt HunMorph szövelemzője. Aki kíváncsi rá, letöltheti vagy kipróbálhatja a weben is (*a linket lásd a cikk végén*).

A szövelemzés megvalósítása mellett külön használható elemként elkészült egy (például magyar nyelvű szövegek hatékony indexeléséhez nélkülözhetetlen) szótókereső, a HunStem; illetve egy helyesírás-ellenőrző keretrendszer is, a HunSpell. (Ez utóbbit építették be például az OpenOffice ingyenes irodai szoftvercsomag 1.1.1-es változatába is.)

Az elemzéshez használt – ugyancsak szabadon terjesztett – morfológiai adatbázis egyébként *Németh László* „Magyar Ispell” néven ismert helyesírási szótárának továbbfejlesztése. Ez a közös munka, értékes meglévő eredmények újrafelhasználására alapozó szemlélet az egész projektre jellemző: a fejlesztők mind a korpusz összeállításához, mind a nyelvi eszközök fejlesztéséhez következetesen és tudatosan szabad forrású szoftvereket használtak. A Webkorpusz szövegfeldolgozási feladataihoz például az ismert UNIX-os segédprogramokat, mint file, flex, recode, awk stb., a HunXXx eszközök C/C++ nyelvű fejlesztéséhez pedig például az Ispell-örökségre épült MySpell csomagot, az OpenOffice fejlesztőitől.

HOGYAN TOVÁBB?

A projekt azóta sikeresen lezárult, a termékekhez, az eredeti célkitűzéseknek megfelelően, bárki szabadon hozzáférhet.

A további sikerek most már – az eredmények felhasználása terén – a szabad szoftver szellemében, rajtuk múlnak. A visszajelzések szerint ezzel többen is tisztában vannak: az első fejlesztők máris elkezdtek használni a szoftvert.

A projekt stábjá persze továbbra is végez javításokat, sőt dolgoznak a keretrendszer újratervezésén is, illetve további fontos funkciókon (például az azonos szóalakok többértelműségének kiszűrésén). Ezenkívül dokumentációkat, publikációkat írnak, konferenciákon mutatják be a projekt tapasztalatait, illetve nemzetközi kapcsolatokat keresnek, és például a szomszédos nyelvek feldolgozása is folyik.

Sőt már elkezdődött a történet folytatása is: a 2003-as ITEM-pályázaton újabb támogatást nyerve, a MOKK-fejlesztések következő állomása a Hunglish nevű gépi fordító lesz, amely – a tervek szerint – magyar nyelvű szövegek értelmes angol fordítására lesz képes.

A Szószablya webkorpuszában előforduló leggyakoribb magyar szavak

a	2 702 036	csak	1 159 372
és	2 368 346	van	1 124 243
az	2 300 925	de	1 113 425
A*	2 228 939	vagy	1 107 128
is	1 827 309	már	1 035 983
nem	1 678 326	el	1 027 588
hogya	1 657 968	még	981 011
Az*	1 624 776	ki	902 715
egy	1 573 182	mint	892 048
meg	1 378 270	ha	885 077

(A* – mondati eleji pozíciók jelle)

A BME és a Matáv által közösen létrehozott Média Oktató és Kutató Központban (MOKK) tavaly márciusban – a kulisszák mögött – elindult egy projekt, „Szószablya” fedőnével. A fejlesztés célja az volt, hogy létrehozza és szabadon hozzáférhetővé tegye a Magyar Webkorpuszt, az eddigi legnagyobb, magyar nyelvű, tokenizált szöveggűjteményt, egy ennek alapján készült gyakorisági szótárt, a magyar nyelv gépi felhasználásra szánt teljes alapszótárt és morfológiai szabályrendszerét, illetve egy morfológiai elemzőből, szótókeresőből és helyesírás-ellenőrzőből álló keretrendszert. Mindezt korlátozások nélkül, ingyenesen, LGPL licenccel terjesztve.

Halácsy Péter vezető fejlesztőt idézve: „egy szabadon módosítható, bővíthető és akár kereskedelmi célokra is szabadon felhasználható nyelvi eszköztár és adatbázis léte nélkülözhetetlen a digitális archívumok hosszú távú fenntartásához, a digitális kultúra lehetőségeinek kihasználásához és az intelligens kereső és navigációs szolgáltatások továbbfejlesztéséhez”. Ilyen eszközök a magyar nyelvhez eddig nem álltak széles körben rendelkezésre. Az egyre fontosabbá váló nyelvtanológiai kutatások és fejlesztések alapvető nyersanyagai: válogatott szövegek, minden mennyiségben. Az MTA Nyelvtudományi Intézetében készült például az élő

A Szószablya projekt által összeállított Magyar Webkorpusz ennek sokszorososa. Legkisebb (legszigorúbban szűrt) változata is kb. 600 millió tokenizált szövegszót tartalmaz (tömörítve nagyjából 5 gigabájt).

A kézi szelekció nélkül, automatikusan gyűjtött és elemzett állomány anyaga a magyar köznyelvi szókincsét tükrözi, és számos érdekes nyelvtanológiai elemzést tesz lehetővé – annál is inkább, mivel, az MTA Szóvegtárral ellentétben, a Webkorpusz bárki számára szabadon hozzáférhető (pl. DVD-n).

A szöveggűjtemények egyik legfontosabb gyakorlati alkalmazása szógyakorisági adatok kinyerése. (Például hatékony szövegkezelő-eljárásokhoz ezek kulcsfontosságú információk.)

A Szószablya projekt weblapjairól ennek megfelelően letölthetőek egyebek közt a gyűjtött szavak gyakorisági sorrendje, illetve a leggyakoribb szavak százazres toplistája. (A gyakorisági szótárban a szavak mellett ott szerepelnek a korpusz négy szűrésési fokozatának megfelelő változatán mért előfordulási adatok is.)

INGYENES NYELVI SZERSZÁMKÉSZLET

Az angol nyelv gépi kezeléséhez általában elég egy szótár és néhány egyszerű szabály. A magyarhoz hasonló ragozó nyelveknél azonban a szóalakok változékony

ONLINE

A SZÓSZABLYÁRÓL

mokk.lme.hu
www.szoszablya.hu
www.szoszablya.hu/eszkozok/hunmorph/
proba.php
hunglish.hu

SZÁMITASTECHNIKA

Alapítva: 1999 Megjegyzés: minden kiadás HU ISSN: 0233-7937
Kiadja az IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.
Felolvasó kiadás: Ritki levéltár gyűjtemény – ritki@idg.hu

Főszerkesztő: Lukács Mária – lukacs@idg.hu
Lapszerkesztő: Barabás Balázs – barabas@idg.hu
Egyed Zsóka – egyed@idg.hu
Főszerkesztő: Vincsa Iván – vincsa@idg.hu
Számítástechnika Tesztlabor:
Makk Anikó – makk.aniko@idg.hu

Munkatársak:
Bócsa Mária – bocsa@idg.hu
Csűrös Sándor – csuros@idg.hu
Horváth Ádám – ador@idg.hu
Mészáros Tibor – meszaros@idg.hu
Trautmann Balázs – traud@idg.hu
Vics Ernő – vics@idg.hu

Tipográfia, hirdetésgrafika: Balázs Dénes – balazs@idg.hu
Varga László – varga@idg.hu
Fotóillusztráció: Füstös Tamás
Korrekció: Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu

Szerkesztési ügykezelő:
Nicskó Judit – jnicso@idg.hu
Szerkesztőség: 1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Postacím: 1374 Budapest 5. Pf. 578
Telefon: 577-4374, telefax: 266-4195
Internet: http://www.szamitastechnika.hu

Szerkesztőségünk a kézzel írt leveleket nem fogadja, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését. A Computersworld-Számítástechnika és mellékleteiben megjelenő valamennyi cikk (emlékirás vagy hirdetés), minden megjelölés nélkül, társasági sító szerzői jog védi. Bármilyen másolással, terjesztéssel, nyilvános vagy üzleti felhasználással, kiadási célú másolással egyetértéssel nem járhat.

Lapigazgató: Szigetvári József – jszigetv@idg.hu

Hirdetésfelvétel:
IDG Kereskedelmi Iroda – keres@idg.hu
Hirdetési igazgató: Pócs Ernő – pocsern@idg.hu
1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Levélcíme: 1374 Budapest 5. Pf. 578
Telefon: 577-4316, telefax: 266-4274
A hirdetésért a Kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, de tartalmáért nem vállalhat felelősséget.

Terjesztés:
Terjesztési menedzser: Babincser Mónika – terjeszt@idg.hu
1075 Budapest, Madách Imre út 13-14.
Postacím: 1374 Budapest 5. Pf. 578
Telefon: 577-4301, telefax: 266-4343
A lapot a LAPKER Rt. alternatív terjesztési, egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik; megrendelhető az újságterjesztőn is.
Egyes számok ára 351 forint.

Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, a postai kézbesítőkönél, az ország bármely postáján, Budapesten a Hírlap Ügyfélszolgálati Irodáján és a Klugeosi Hírlap Centrumnál (Bp., VIII. ker. Orsz. tér 1., tel.: 06-1 477-0300). További információ: 06-80 444-444; hirlap@idg.hu; postai.hu. Előfizetésben terjesztik: Magyar Posta Rt. Hírlap Üzlet. Előfizetési díj egy évre 14 040 forint, fél évre 7020 forint, negyedévre 3510 forint.

Műszaki vezető: Birkan Imre – birkan@idg.hu
Telefon: 577-4333

Nyomda: a MESTERPRINT Kft.
1191 Budapest, Vék Boldog ú. 30-32/B
(04/0456)
Felolvasó vezető: Losonczy György

A Computersworld-Számítástechnika az IDG Communications, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadójához kapcsolódik, amely 68 országban több mint 260 kiadójáért jelent meg, ezeket havi mint 50 milliárd olvasó. Belső hírcsoplatunk, az IDG News Service információt az IDG tagvállalatok folyamatosan frissítik. Lapunkat a MATESS adja ki.

A szerkesztési anyag elvételéről az

F-Secure Anti-Virus

javasoljuk, melynek segítségével

Kaspersky Anti-Virus

program garantálja, vírusmentes a PC 100%-os

szélesség

magyarországi

szélesség

szélesség

szélesség

Partner a biztonságban

2003 Számítástechnika és Szolgáltatás Kft.

Cím: 1114 Bp., Hengyal utca 1. Tel.: +36 1 233 7700 Fax: +36 1 233 7700

Web: http://www.233.hu/infocentrum/

Felelősségtudat kontra megrovás

Már egy ideje feltűnt nekem, hogy amikor egy vezető a következőket mondja: „amire itt szükség van, az több felelősség”, akkor legtöbbször valójában erre gondol: „Tudni akarom, kit hibáztassak, ha nincs rendben valami.”

Az ezután következő mondat általában arra vonatkozik, hogy kellő felelősségtudat nélkül senki sem venné a fáradságot a határidők betartására, a minőségi termékek készítésére és egyáltalán arra, hogy sikeres legyen. Az efféle gondolkodásmód mögött az a feltevés rejlik, hogy az alkalmazottak felelősségre vonástól való félelem hatékony motivációs eszköz.

Ha menedzserként azt tűzzük ki célul, hogy a jó régi módszer szerint, egy jól megfogalmazott irányelvrendszer alapján kényszerítsük ki a szolgáltatáskészítést alkalmazzainkból, talán nem rossz gondolat. De az IT-ben a legtöbbszörnek az a cél-

Egy hét - válaszolta, majd újból megkérdezte: „Mit csináljak?”

Két dolgot javasoltam neki. „Menjen ki az ügyfélhez, és mondja el nekik, pontosan mi történt, majd később találunk egy korrekt megoldást a felelősséget illetően. Továbbá kezdjen hozzá a kód újrainrásához.”

Kevesebb mint 24 órával később Jim ismét felhívott, és fáradt (de megkönnyebbült) hangon közölte: teljesen újraalkotta az elveszett kódot. Szuper - mondtam, már csak két dolog maradt hátra. Tájékoztassa az ügyfelet, és mondja meg nekik, hogy nem számítja fel az elveszett napot, de ezután győződjön meg róla, hogy készítenek-e biztonsági mentést a kódjegyzékről. E mondatomat hosszú csend követte, majd végül Jim megkérdezte tőlem: „Ennyi? Nem is fog kirúgni?” Megmondtam neki, hogy nem rúgom ki az embereimet csupán azért, mert hibáznak. Akkor rúgom ki őket, ha ugyanazokat a hibákat rendszeresen elkövetik. Megkérdeztem tőle, hogy tisztában van-e azzal, hogy mi hibázott.

„Igen - válaszolta kissé bátorítanul. - Azt feltételeztem, hogy mentenek, de nem ellenőriztem, és gondolkodás nélkül töröltem az állományokat.”

„Jól van - mondtam. - Ezután ne kövesse el ugyanezt a hibát. Legközelebb más hibákat kövessen el.”

Az incidensről soha többé nem esett szó, és Jim még sok éven keresztül maradt lojális és hatékony alkalmazottam.

Ez az eset megtanított arra, hogy meg tudjam különböztetni a felelősségre vonást a hibáztatástól. Számomra a felelősségtudat az a képesség, hogy felismerjük, az egyének vagy kollektívának tulajdonítható a szóban forgó helyzet. A megrovás arról szól, hogy ki issza meg a dolog levét. Ha nem világos, ki a felelős (és még akkor is, ha igen), hibáztatni bárkit lehet egy problémáért. Am az attól való félelem, hogy minket kiáltanak ki bűnbaknak, nem lesz segítségünkre egy termelékeny, tanulásra képes szervezet létrehozásában. Azon a napon megtanultam, hogy nincs szükség Jim megrovására. Felelősségének teljes tudatában tanult a hibáiból. Ha leteremttem a hiba miatt, attól csak defenzívábbá vált volna, és kevésbé valószínű, hogy tanul is az esetből.

A felelősségtudatnak és a megrovásnak szerepe van a jó menedzsmentben. Ha mélyebben elgondolkozunk a két dolog közötti eltérésen, akkor minden szempontból sokkal árnyaltabban, kifinomultabban reagálhatunk egy adott problémára.

PAUL GLEN

Computerworld USA

A kreativitás ösztönzése a félelem nem a legjobb motivációs eszköz. Menedzserként meg kell értenünk a különbséget a felelősségre vonás és a hibáztatás között.

Olvasói levelek

Tisztelt Olvasóink!

Továbbra is várjuk kérdéseiket, javasataikat és véleményüket a garokszallasi@idg.hu címre. Levelekre e-mailben és lapunkban is válaszolunk.

Azt szeretném megkérdezni önököt, hogy az INTEL S2440BX alaplap együttműködik-e a Windows 2000-rel?

Köszönöm segítségüket! Gaszton

Kedves Gaszton!

Az operációs rendszer szempontjából elhanyagolható az alaplap típusa. Sokkal fontosabb a megfelelő processzor és az elegendő memória. Ha az operációs rendszer fent van a gépen, és az alaplap erőforrásai már nem működnek, a gyártó oldaláról letöltött meghajtókkal a probléma orvosolható.

A 37-es számban olvastam a Virtuális relikviák című cikket, és nagyon felkeltették az érdeklődésemet a „Qbic Colour Search”, illetve a „Qbic Layout Search” című képkeresési módok. Bizonyára én vagyok ügyetlen, de nem találtam meg a múzeum oldalán ezeket - elég összetett az oldal felépítése. Tudnának nekem ebben segíteni?

Válaszukat előre is köszönöm! Varga Simon

Kedves Simon!

A Qbic Colour Search-Qbic Layout Search lelohelye: www.hermitagemuseum.org/cgi-bin/db2www/qbicColor.mac/qbic?selLang=English. Ha elakadna, a lap alján mindkettőhöz találsz segítséget, illetve demót.

A 20. perc, és vége cikkkel kapcsolatban van egy kérdésem. Melyek azok a programok -

úgy hallottam a sima frissítések nem elegendők -, amiket mindenképpen érdemes felrakni még az internetre való csatlakozás előtt? Köszönöm! Veres Flórián

Kedves Flórián!

Mindenekelőtt a legfontosabb, hogy azonnal kapcsolja be gépén a beépített tűzfalat (ha Windows XP-ről van szó). Ha nincs beépített tűzfal, akkor esetleg jó választás lehet egy ingyenes tűzfal használata - például ZoneAlarm, amelyet megtalál a www.zonealarm.com oldalon. A rendszerleíró adatbázis védelmére pedig a Spybot nevű ingyenes program telepítését javaslom, amelyet a www.safer-networking.org/en/index.html oldalról tölthet le. Célszerű továbbá valamilyen ingyenes víruskeresőt is folyamatosan használni. Én személy szerint szívesen ajánlom az AVG-t, amelynek van egy teljesen ingyenes változata is: free.grisoft.com/freeweb.php/doc/2/.

Ezeket a védelmi eszközöket érdemes még az újratelepítés előtt letölteni és CD-re kiírni. Csatlakozáskor ezeknek, illetve az operációs rendszernek a frissítése legyen az első lépés! Az operációs rendszert legalább hetente egyszer célszerű frissíteni vagy bekapcsolni az automatikus frissítést.

KLIKK Olvasóink kérdéseire válaszolunk és várjuk véleményüket

www.szit.hu/forum.php

AKTUÁLIS ÜZLET TECHNOLÓGIA INFORMÁCIÓ

Következő számunk tartalmából

Az egyoldalas gigasztár

Az Adobe Creative Suite ismeretése most a vektoros rajzolóprogramok gigasztárjával, az illusztrátorral folytatódik. Ugyan továbbra is csak egyoldalas dokumentumot szerkeszt, viszont már a harmadik dimenzió is megvolt neki.

Váncsa István

Biotechnológia ma és holnap

Bár az emberi géntérképet - történelmi lépésekben legalábbis - nemrég állították össze,

a tudósok máris tágitani igyekeznek a genomika horizontját.

Barabás Balázs

Az alternatív megoldás

A UPC Magyarország Kft. szeptember elején Budapesten megkezdte köz-célú vezetékes telefon-szolgáltatását. A vállalkozás elsőként kínál széles körben az országban olyan alternatív telefonálási lehetőséget, amelynek használatához nem kell megtartani a korábbi hagyományos telefon-előfizetést. *Munkatársunktól*

E SZÁMUNK HIRDETÉSEI (ADS' INDEX)

AHC International	4. oldal	Kapsch Telecomm	2. oldal
Antwire	14. oldal	KFKI	8. oldal
Dolphin Computer	15. oldal	Ritek	17. oldal
Elendler	12. oldal	SAP Hungary	6. oldal
Eörfizetési akció	10. oldal	SMS apróhirdetés	6. oldal
Fujitsu Siemens	9. oldal	Studio	21. oldal
GTS-Datanet	25. oldal	TopCall	11. oldal
Honvéd Nyugdíjpenztár	8. oldal	Trainers	5. oldal
IDC Outsourcing		T-Systems	11. oldal
Roadshow	7. oldal	Virus Buster	8. oldal

www.dataphone.hu

Csökkentse cége telefonszámláját!

8

bruttó

Ft/perc
csúcsidőben*

Telefon: 814-4444

DataPhone PULZUS

GTS DataNet

*helyi kiemelt körzetben, 8-17 óra között vállalati ügyfelek részére DataPhone PULZUS 150

discreet®

3ds max® 7

evolution continues

3ds max 7

Új mérföldkő a 3D modellező, animációs és rendering megoldások piacán, mely az új intuitív alkotó eszközei és a munkafolyamatokat segítő munkakörnyezete révén az óriási adatmennyiséggel dolgozó alkotók legigényesebb elvárásainak is megfelel.

studio21™

Hivatalos forgalmazó: Studio21, Solihó utca 10.
1132 Budapest, Nyugati tér 4.
Telefon/Fax: 111 359 6410
www.s21net.com

SAP-KONFERENCIA SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Nemzetközi informatikai és üzleti hetilap • Alapítva 1969 • www.computerworld.hu

2004. szeptember 21. • XIX. évfolyam 39. szám

Már látszanak a fellendülés jelei

Bár a piaci fellendülés elkezdődött, várhatóan inkább a következő két évben vezet be még több hazai vállalat az integrált irányítási rendszert – tudtuk meg Vahl Tamástól, az SAP Hungary Kft. ügyvezető igazgatójától. Az üzleti alkalmazások magyarországi piacának csaknem felét birtokló SAP – az iparág más szereplőivel hasonlóan – egyre inkább a kis- és közepes vállalkozásokra koncentrálnak.

– Az SAP Hungary tavaly, a stagnáló hazai piacon ha kismértékben is, de tovább tudta növelni részesedését. Meg tudja-e ismételní idén a cég a tavalyi eredményeit? Van-e jele annak, hogy ismét fellendülőben lenne a piac?

– Az ilyen üzleti rendszerekben az a jó – és sokszor a rossz is –, hogy egy-egy projektnek hosszú az előkészületi ideje, hiszen általában még az előtt „átmozgatja” az egész vállalatot, mielőtt elkezdnék a bevezetést. Ez a folyamat sok esetben egy évnél is tovább tart. Ha a nemzetközi gazdasági helyzetet nézzük, akkor látszik az amerikai piac élénkülése, s ez valamilyen szinten Európába is beszivárog. Emiatt már mozgolódnak kezdtek a vállalatok, amelyek a nemzetközi piaci helyzet miatt eddig visszafogottak voltak. Mindez azonban azt is jelenti, hogy ezek a projektek a legelején tartanak, és nem a megvalósítás fázisában.

Ha tehát azt nézzük, hogy milyen hatással van az SAP-ra ez a szerény elénk-

lés, akkor azt mondhatom, látunk üzleti lehetőségeket – több partnerünktől, ügyfelünktől kapunk pozitív jelzéseket –, de ennek eredménye nem idén, hanem inkább 2005-ben és 2006-ban jelenik meg. Az idei év második felének mozgásai az idei eredményeinket még nem igazán növelik; nagyjából hasonló forgalmat várnunk, mint a tavalyi évben. Remélem, hogy a nyereségesség 2004-ben is javulni fog, ha nem is olyan mértékben, mint az elmúlt esztendőben. Ha pedig 2005-ben folytatódik a trend, amelynek csiréit már most látjuk, akkor a bevétel és a nyereség is növekszik majd.

– A meglévő nagyvállalati ügyfelek körében melyek a leginkább keresettek termékek, újabb modulok vagy kiegészítések?

– Létezik egyfajta piaci tehetetlenség, ami azt jelenti, hogy bizonyos időközönként új verziókat hozunk ki, és ezek a változások plusz üzletet generálnak. Manapság jellemző, hogy a vállalatok egy fejlet-

Vahl Tamás, az SAP Hungary Kft. ügyvezető igazgatója

tebb informatikai szint felé mozdulnak el, tehát egyre népszerűbbek a döntéshozó rendszerek – ami vagy csak egy pénzügyi kontrollig rendszert jelent, vagy egy komolyabb adatbázisra épülő vezetői irányítási rendszert. Erősödik az érdeklődés a NetWeaver integrációs és alkalmazásplatform iránt is.

(Folytatás a II. oldalon)

Megújuló vállalatok

Az elmúlt esztendők konszolidációját követően idén növekedésnek indult az amerikai gazdaság, s ezt a tendenciát Európa is követni fogja a közeljövőben. Nem véletlen, hogy az SAP Hungary már hetedik alkalommal megtartott tihanyi konferenciáján is olyan, „jövőre orientált” termékekre összpontosított, mint az SAP R/3 integrált vállalatirányítási rendszerének utódja, a mySAP ERP, illetve a mySAP CRM ügyfélkapcsolat-kezelési rendszer, amelyekre egy terjeszkedő vállalatnak feltétlenül szüksége van – fogalmazott Vahl Tamás, az SAP Hungary Kft. ügyvezető igazgatója a konferencia nyitónapján. Hozzátette: a másik két stratégiai termékcsoportot az SAP jelenlegi kulcsterméke, a NetWeaver integrációs és alkalmazásplatform, valamint a kis- és közepes vállalkozásoknak szánt integrált vállalatirányítási (ERP) csomagok, a mySAP All-In-One, valamint az SAP Business One alkotják.

(Folytatás a II. oldalon)

Hatékonyabb működés

A kis- és közepes vállalkozásoknak (kkv) is folyamatosan nőnek az informatikai igényei, még ha néha nehezebben is fogalmazzák meg azokat. A szállítók feladata, hogy ezeket az igényeket az informatika nyelvére lefordítsák – hangsúlyozta Veres Zsolt, az SAP Hungary Kft. kereskedelmi igazgatója a tihanyi konferencia zárónapján, a kis- és közepes vállalatokról tartott kerekasztal-beszélgetésen.

Szekfi Balázs, az Informatikai Vállalkozások Szövetségének ügyvezető igazgatója szerint az integrált vállalatirányítási rendszerek elterjedésének egyik legfőbb akadálya az lehet, hogy a kkv-k sokszor nem igazán érdekelték a cégműködés átláthatóságában. Emellett gyakran nincsenek tisztában az igényeikkel, így ha mégis az ERP rendszer bevezetése mellett döntenek, a végeredmény sok esetben eltér attól, amit eredetileg elképzelték. Veres Zsolt hozzátette: a kkv-k nagyobb része multinacionális cégek beszállítója, s ebben a szférában igen fontos követelmény az átlátható működés, ami szintén az ERP rendszerek bevezetését indokolja. Az SAP kereskedelmi igazgatója szerint emellett a szállítók sokat

tehetnek azért, hogy segítsék a kkv-k vállalatirányítási rendszerhez jutását, így például a pályázati eljárásban is nagy segítséget nyújthatnak.

Szűcs András, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium osztályvezetője arról számolt be, hogy eddig mintegy 100 pályázó jelentkezett a kis- és középvállalati ERP rendszer bevezetésére. A szakárca a jövőben még inkább a kisebb vállalkozások felé akar nyitni, ennek érdekében lejjebb szállítanak a jelenlegi 20 millió forintos alsó határt, mivel ez sok esetben még mindig túlságosan nagy összeg egy kisvállalkozásnak.

Fazekas Zsolt, az itthon és Szlovákiában összesen 57 elektronikai szakszövetületet működtető, és az SAP rendszerét használó Vöröskő Kft. ügyvezető igazgatója elmondta: a kkv-knak csak azokon a területeken érdemes bevezetniük a vállalatirányítási rendszert, ahol azzal hatékonyabban valhat a működtetés; ahol már jól működő rendszert használnak, azt nem érdemes lecserélni. A rendszer kiválasztásánál fontos, hogy előre tudják, mire szeretnék azt használni.

(Folytatás a III. oldalon)

Már látszanak...

(Folytatás az I. oldalról)

Bár ezen a területen Magyarországon megvan az igény a vállalatok részéről, ezt még inkább próbáljuk generalálni.

A humán erőforrás-menedzsment kevésbé meghatározó, de azért fontos terület a vállalatok egyre inkább felismerik, hogy az emberek jelentős tőkét képeznek a cégen belül, és kezelésük nagyon fontos feladat. Az utóbbi időben ez a terület is lendületet kapott.

- Korábban az SAP Hungary olyan előrejelzést tett közzé, hogy az idén ismét megindulhatnak a nagyobb államigazgatási projektek. Ebből eddig mi valósult meg?

- Ez érdekes kérdés. Sok energiát fordítottunk arra, hogy az államigazgatási terén is eredményesek legyünk. Ennek két oldala van: egyrészt részt veszünk a kiírt pályázatokon, másrészt próbálunk - mondjuk így - meggyőző munkát folytatni az államigazgatásban, hogy ott is van szerepe az integrált informatikának. A meggyőző munka még nem elég eredményes. Ennek ellenére az elmúlt időszakban ezen a területen is volt mozgás, ám a projektek itt is olyan fázisban vannak, mint amilyen a már említett vállalatok körében. Ha azonban a kormányzati

cikusból visszamaradó részt nézzük és figyelembe vesszük, hogy most kormányváltás van, akkor az utolsó pillanatban vagyunk abból a szempontból, hogy mit lehet még igazán az államigazgatástól elvárni a következő másfél-két évben. Az eredményeink ezzel együtt folyamatosan javulnak, de komoly előrelépést a következő két évben nem várok - ahhoz sokkal határozottabb döntéshozatalra lenne szükség.

- Az SAP már régóta hangoztatja, hogy a kis- és közepes vállalkozások iránt nyitni akar. A mySAP All-In-One iparági megoldásokat már hosszabb ideje kínálja, és már régóta szó van arról, hogy megkezdik a kisebb léptékben is használható Business One értékesítését. Mikortól vásárolhatják meg a vállalkozások a csomagot?

- Az értékesítés gyakorlatilag megkezdődött, jelenleg a pilot fázisban tartunk. Az installációk most folynak, az első ügyfeleknél bevezetés előtt áll a rendszer, és október elejétől megkezdődhet a termék széles körű piaci bevezetése. A tihanyi konferencián a Business One-t már mint egy létező terméket jelentettük be.

- Hány partnerrel állapodtak meg eddig a szoftver értékesítésében?

- Az első körben öt partnerrel működünk együtt. Felkészült partnerekkel akarunk piacra lépni, ami részletes minősítést jelent, emellett pedig oktatást is biztosítunk számukra. Meglátjuk, hogyan alakul a piac, hogy szerepelnek a partnereink, és ezt követően változtathatunk a partnerek számán, illetve összetételén.

- Az SAP három éven belül a globális összeforgalom 15-20 százalékát tervezi a kkv-szektorból. Magyarországon mekkora lehet majd ez az arány?

- A kis- és közepes vállalkozás definíciója nemzetközi és hazai szinten értelemszerűen eltér egymástól. Nemzetközi összehasonlításban jó a pozíciónk, hiszen az EU-normák szerint számos hazai nagyvállalat kkv-nak minősül - ebben az értelemben tehát már most meghaladjuk a 20 százalékot. Ha a magyar piacot vesszük alapul, akkor is elérhető három éven belül a 15-20 százalékos részesedés. Mivel a Business One-t csak most vezetjük be a piacra, elképzelhetően tartom, hogy már a jövő évben elérjük a 15 százalékos részarányt.

- A cég nemrég új nemzetközi karbantartási stratégiát jelentett be. Az ügyfelekre nézve milyen változásokkal jár az új rendszer?

- Az SAP termékpolitikája az utóbbi időben egyszerűsödött, ugyanakkor jelentősen át is alakult. Ezzel párhuzamosan természetesen a karbantartásról is

dönteni kellett. Az ügyfeleknek ez jobb tervezést tesz lehetővé, mivel a cég egyértelműen meghatározta, hogy mennyi ideig számíthatnak az ügyfelek a támogatásra, amikor megvásárolják a termékeket. Az, hogy a különböző termékeket rövidebb-hosszabb ideig támogattuk, sok problémát okozott. Ez most megszűnt, és egységesen 5+2+1 éves támogatást biztosítunk minden ügyfelünk számára.

- Több más város között Budapest is versenyben volt azért, hogy itt nyíljon meg az SAP európai regionális szolgáltatói központja. A kérdés már eldőlt, vajon ez milyen hatással lesz a hazai leányvállalatra?

- A döntés még nyáron megszületett, sok szempontot mérlegelve Prágát választották. Budapest csak kis különbséggel maradt le. A magyarországi támogatóközpontot persze a jövőben is bővíteni szeretnénk, s így is jó pozícióban vagyunk a régióban; természetesen jobban örülnénk volna, ha Budapestre esett volna a választás.

A HR, illetve a pénzügyi részlegek közös szolgáltatóközpontba szervezése inkább a nagy leányvállalatokat érinti, mivel ezekben az országokban nagyobb az adminisztratív háttér. Az SAP Hungary nem olyan nagy cég, ezért nem hiszem, hogy a döntés következtében bárkinek a munkája feleslegessé válna a cégben.

MOZSIK TIBOR

Lehetséges?

Ügyfelek ezreit felszólítani elmaradt díjtartozásaik befizetésére?

- automatikus és barátságos hangüzenetben?
- SMS-ben, telefaxon vagy e-mailben?
- közvetlenül SAP-ból vagy más üzleti alkalmazásból?
- a drága és lassú levelek helyett?

A késedelmes fizetők nagy része feledékenységéből késik. A fizetési felszólítások rendszerint leveleiben vagy telefonon érkeznek, mely jelentős költséggel jár.

A TOPCALL elektronikus megoldásával a határidő lejártá után azonnal küldhető egy rövid figyelmeztető hangüzenet, SMS vagy e-mail - közvetlenül a pénzügyi vagy CRM modulból.

A folyamat olcsó, gyors és automatikus, így jelentős működési és finanszírozási költségtől kíméli meg a szolgáltatót.

Információ: www.topcall.hu, Tel.: +36-1-273-0825

Yes, we can!

[because we've done it]

TOPCALL

39102

Megújuló vállalatok

(Folytatás az I. oldalról)

Kai Hessenmüller, az SAP NetWeaverrel foglalkozó, az európai, közel-keleti és afrikai régióért felelős alelnöke előadásában arra hívta fel a figyelmet, hogy a vállalatoknak, ha hosszú távon fenn akarnak maradni, folyamatosan meg kell újítaniuk működésüket, folyamataikat és ügyfélkapcsolataikat. A Standard & Poors vállalati döntéshozók körében végzett nemzetközi felmérést említette példaként, amely szerint az 1957-ben legsikeresebb 500 vállalatból három évtizeddel később már csak 78 maradt ebben a körben. A vállalatok a kilencvenes évek végétől működésük javítása érdekében számos különböző rendszert halmoztak fel, ez azonban gyakran a visszajára fordult, és az informatika a vállalati változások egyik fő kerékkötőjévé vált - idézett az alelnök a felmérésből.

A különböző rendszerek integrálására több lehetséges megoldás van: a legegyszerűbb persze az, ha semmit nem teszünk, ez azonban egyet jelent a halállal - hangsúlyozta Kai Hessenmüller. Saját platformot is lehet fejleszteni az alkalmazások integrálására, ám ennek nagyon magasak a költségei. A rendszereket ki is lehet helyezni, ekkor viszont a cég az outsourcing szolgáltatóra lesz utalva a fejlesztésekkel kapcsolatban. Lehet teljesen új integrált rendszert beszerezni, így a korábbi fejlesztések teljesen elvesznek.

Az SAP alelnöke szerint a legjobb

megoldást a NetWeaver adja, amellyel nemcsak a cégen belüli, hanem a partnerek rendszereit is össze lehet fogni.

A technológiai platformmal a vállalati munkatársak, az információk és a folyamatok is integrálhatók. A másfél éve reklámozott terméknek ma már Európában ötszáz referenciája van, és egyre növekszik a „powered by SAP NetWeaver” minősítésű termékek száma.

A tihanyi konferencia első napjának utolsó előadását Kornai Gábor, az AAM tanácsadó cég elnök-vezérigazgatója tartotta, aki a Gartner piacutató felmérését ismertette; ebben a kutatók a NetWeavernek az IT alkalmazásstratégiára gyakorolt hatását vizsgálták. A kutatás eredménye szerint a NetWeaver által képviselt technológia 2008-2009-re válik kifizorrottá, amikor a különböző alkalmazások bevezetése helyett már az üzleti folyamatok egységesítésén lesz a hangsúly.

A figyelem középpontjában

A cégek feladatai között igen nagy a súlya az ügyfélkör kezelésének: a már meglévő vásárlók megtartásának és a vásárlói kör folyamatos bővítésének. A szakértők egyetértenek abban, hogy a vállalat sikerének egyik legfontosabb összetevője az ügyfelek elégedettsége. A vállalatok a már meglévő vásárlók megtartásával, a lemorzsolódás visszaszorításával sokat tehetnek azért, hogy kiegyensúlyozott legyen a bevételük. Ez abból is látszik, hogy becslések szerint a cégek a meglévő ügyfeleik csupán 15-35 százalékát veszítik el. Az ügyfél elégedettebbé tétele, az érdeklődők megfelelő tájékoztatása és kiszolgálása nehéz informatikai és üzleti folyamat. Erre a feladatra főleg CRM-rendszereket szokás használni, s ezek a megoldások már a kis- és középvállalati körben is egyre nagyobb szerephez jutnak.

Az idén ősszel várható az erre a piacra szánt, előre konfigurált mySAP CRM magyar nyelvű változata: ez a nagyvállalati piacnak megfelelő, összetett CRM-rendszereknél egyszerűbb, mégis hatékony eszköz. A programcsomag használatához nem kell CRM-kiszolgáló, a csomag az R/3-as rendszerhez kapcsolódik, s CRM-kezelőfelülettel használható, a belépőszintű internetes áruházként használható cso-

mag megadja a vállalatnak az alapszintű eladási folyamatokat, és kiegészítő programok révén az indexelés, valamint az árazás is elvégezhető vele. A könnyen kezelhető, böngésző alapú adminisztrációs felület és az előzetes konfigurálás segítségével igen rövid ideig tart a bevezetés: az SAP szakemberei szerint mindössze 30-40 tanácsadói nap szükséges egy szokásos projekthez. Ha a vállalat kinötte ezt a méretet, akkor a mySAP CRM-programcsomag zökkenőmentesen fejleszhető tovább az SAP már ismert, „nagy” CRM-megoldására.

A webáruház is csak akkor hozhat hasznot, ha a vásárló megfelelő információkat és segítséget kap a cégtől. A modern, integrált CRM-megoldások már nem csupán a bejövő telefonos hívásokat kezelik, ki kell terjedniük minden más kommunikációs csatornára is. A telefon, a fax és az elektronikus levelek mellett figyelembe kell tehát venni a webes alapú csevegő-programokat, a gyorsüzemű alkalmazásokat is, ha a CRM-megoldást alapvető kapcsolattartó eszköznek tekintjük. Ettől nemcsak az ügyfelekkel való kapcsolattartás javulhat, hanem a szervezet, a cég belső kommunikációja is, s azzal költség takarítható meg, és javítható az üzleti folya-

matok hatékonysága. Sőt jobban használható a vállalati tudásbázis – főleg akkor, ha a foglalkoztatott ügynököket megfelelően kategorizálva alkalmazzák, s az ügyfelek meg a segítséget kereső munkatársak a lehető leghatékonyabban érhetik el a meglévő ismereteket. A megfelelő jelentésekkel, egyszerűen kezelhető és személyre szabható kezelőfelülettel felszerelt CRM-megoldások emellett átláthatóbbá tehetik az ügyfélkezelést.

A Siemens call center, illetve contact center megoldásai éppen az ilyen feladatok megoldására szolgálnak, és IP-alapú kommunikációs csatornákat is használnak. A cég szakemberei szerint már a kisebb vállalatoknak is hasznuk lehet egy megfelelő hívasközpont beállításával; abban a rendszer munkaállomásai kezelik az ügyfelek bejövő hívásait is, ezáltal nagyobb lehet a hatékonyság és csökkenhetnek a költségek. A bevezetésben a licenck és a hardvereszközök megvásárlása mellett más is jököra összegbe kerül: a költségek 70 százalékát az ügynökök be-tanítását, alkalmazását, megtartását is magába foglaló üzemeltetésre fordíthatják. A terhelésük jól átgondolt és kialakított hangmenürendszerrel csökkenthető, sőt szóba jöhet a távmunka: a bejövő kéréseket az ügynök egy távoli helyen, mobil-kommunikációs és informatikai eszközökkel felszerelve is fogadhatja. Ez szintén megnövelheti a cég költség-hatékonyságát.

Hatékonyabb...

(Folytatás az 1. oldalról)

Mint megfogalmazta, „mi sem egy folyamatot, hanem egy végterméket akartunk venni”. Fazekas Zsolt szerint nyugodtan lehet keményen tárgyalni és alkudni, az

ERP kisilmék

Az SAP-konferencia zárójelműjén a szállító kis- és közepes vállalkozásoknak kínált rendszerek mutatták be. Amíg az SAP R3 terméket, a nagyvállalati piac szánt mySAP Business Suite-t, Vores Zsolt kereskedelmi igazgató „iri szabványként” emlegette, a mySAP All-in-One csomagokat előre konfigurált ipari standardokkal adták, amelyek a közepes vállalkozások saját igényeikhez igazíthatók. Az idén augusztus elejéig értékesített SAP Business One csomagot kis- és közepes vállalkozásoknak szánják: a központi maghoz az SAP, illetve partnerei által szállított kiegészítéseket is kínálják, emellett pedig a Software Development Kit segítségével további fejlesztéseket is el lehet végezni. A rövid idő alatt telepíthető SAP Business One a pénzügy, értékesítés, beszerzés, gyártás, raktárgazdálkodás, szerviz, ügyfélkapcsolat-kezelés területeit fogja át.

igényeket pedig minden esetben írásban kell lefektetni, mivel csakis a kisvállalkozó akaratán múlik, hogy végül mit szállítanak neki.

Managed business flexibility:
A valódi sebesség a többiek előtt jár.

Mondanunk sem kell, hogy a gyorsan haladók le előzik a lassúakat. A mai piaci viszonyok között néhány százalékpont is óriási különbséget jelenthet.

Ezért alapvető fontosságú a nagysebességű technológia. Mi olyan hálózati informatikai és telekommunikációs megoldásokat kínálunk, amelyek lehetővé teszik, hogy ügyfeleink rugalmasabban alkalmazkodjanak a piaci követelményekhez. ICT megoldásokat kínálunk, amelyek felgyorsítják az üzletmenetet.

ICT megoldások a T-Systems-től.

www.t-systems.co.hu

T-Systems

Több haszon NetWeaverrel

Az integrált vállalati rendszerek és a már meglévő, az üzleti folyamatok kiszolgálását végző megoldások optimalizálása további erőforrásokat tárhat fel. Az integráció azonban nem állhat meg a vállalatok valós vagy virtuális „falainál”, mivel a cégek, hivatalok az ügyvitelhez szükséges adatok biztonságos, ugyanakkor zökkenőmentes áramlását várják a rendszerektől. Az SAP erre a célra a NetWeaver alkalmazáscsomagot kínálja, amely az SAP alkalmazások mellett más szállítók rendszereit is kezeli, és összefogja a cégen be-

szükséges időt, költséget is megtakarít. A rugalmasság követelményeinek magasabb szintű kiszolgálását célozza meg a Fujitsu Siemens Computers, az SAP és a Network Appliance által kifejlesztett FlexFrame megoldás. A bevezetés után egy vállalatnak még többbe kerül a telepített rendszer karbantartása, üzemeltetése, illetve az ehhez szükséges szakemberek foglalkoztatása. A vállalatok döntő többségében a karbantartás még mindig humán alapú, vagyis ezt a feladatot általában magasan képzett informatikai szak-

változtathatóságával oldja meg. A T-Systems az „Adaptive Computing” megoldást kínálja; ez a technológia az üzemeltetés területén lehet költséghatékony választás, hiszen a végfelhasználóknak pontosan annyi kapacitás áll rendelkezésére, amennyit az üzleti folyamatai igényelnek.

Minden sikerre törő vállalati vezetőknek nagy figyelmet kell fordítani az üzleti folyamatokra is. A különböző folyamatok nyom követése, a folyamat-életciklus kezelése rendkívül fontos azoknak a cégeknek az életében, amelyek rugalmasan, dinamikus módon tudnak válaszolni a változó üzleti környezet kihívásaira.

A rugalmasság azonban azt is megköveteli, hogy a folyamatok végig követhetők és valós időben módosíthatók legyenek. Az üzleti folyamatok középpontjában a vevő áll, hiszen minden folyamatnak a vásárló igényeit kell kiszolgálnia.

Az üzleti folyamatok hatékonyságának ellenőrzése azonban csak akkor lehetséges, ha mérhető célokat tűznek ki a minőség, a gyorsaság és a költséghatékonyság területein.

A változások kezelése, a kommunikáció hatékonyságának javítása továbbra is fontos feladata marad a vállalati informatikai és gazdasági vezetőknek, tovább erősítve az üzleti és az informatikai folyamatok integráltságát. A várakozások szerint a technológiai fejlesztéseknek és a NetWeaverhez hasonló integrációs platformhasználat jövőtől a cégek informatikai költségvetésének egyre nagyobb hányadát lehet a jövőben karbantartás helyett innovációra fordítani.

Nem szabad elfeledkezni a biztonságról sem, mivel az a rendszerek folyamatos felügyelete, az integrált jogosultságkezelés, a VPN rendszerek, valamint a vállalati intranetes hálózatok terjedésével egyre fontosabbá válik. A feladat egyszerűnek tűnik: fel kell mérni az informatikai problémák hatását az üzleti folyamatokra, illetve kidolgozni, hogy ezeket a problémákat miként lehet minél hamarabb, lehetőleg még a keletkezésük előtt felismerni és elhárítani.

Auditált rendszer

Egyre több cég auditáltatja külső céggel működő SAP rendszereit. A projekt- és rendszeraudit célja, hogy beazonosítsák az SAP által nyújtott standard megoldásoktól, ajánlásoktól és a bevált iparági gyakorlatoktól való eltéréseket, behatárolják az alkalmazáskritikus területeket; emellett javaslatokat dolgozzanak ki a problémák kiküszöbölésére és a kritikus területek kezelésére, vagy éppen felmérjék a további fejlesztési területeket – mondta előadásában László Viktor, a T-Systems Magyarország munkatársa.

A T-Systems SAP projekt- és rendszeraudit módszertanának négy szintje van; a megoldás-felülvizsgálat az üzleti folyamatok és az SAP-támogatás vizsgálata, ezen belül feltérképezik a tervektől való eltérő működést, a problémás területeket, a hatékonyságjavítás lehetőségeit és a törvényi megfelelést. A műszaki felülvizsgálaton az SAP rendszer technikai vizsgálatát (rendelkezésre állás, adatbiztonság, applikációs performancia, valamint az adatbázis-performancia) értik. A fejlesztések felülvizsgálata során megnézik a standard és fejlesztett funkciók arányát, a fejlesztések indokoltságát, kivitelezésének módját és dokumentálási szintjét. Végül a projekt-felülvizsgálat eredményeképpen meghatározhatják, hogy az mennyire felel meg az általános elvárásoknak, a projektvezetési módszertannak és gyakorlati alkalmazásának, megvalósult-e a kitűzött projekt-célok, a leszállított projektermékek megfelelő-e tételesen és minőségben is az elvárásoknak, továbbá a projekt külső-belső minőségbiztosítását is vizsgálja.

Az auditot a rendelkezésre álló folyamat, rendszer és üzemeltetés elemzésével végzik el, emellett a cég munkatársaitól workshopok, interjúk és kérdőívek segítségével juthatnak információkhoz. Az SAP rendszer elemzéséhez standard SAP-eszközöket használnak, például Audit Information System (AIS), Reverse Business Engineer (RBE). Az audit időtartamát leginkább a vizsgálandó rendszer és szerkezet mérete és komplexitása befolyásolja. A vizsgálat végén az ügyfél egy részletes záró auditjelentést kap.

lül keletkező és a partnerektől érkező információkat – hangzott el az SAP konferenciájának a NetWeaver platformot bemutató szekció előadásain.

A rendszer akkor hozza a legnagyobb üzleti hasznot, ha optimálisan használják ki a teljesítményét. A Mercury Change Management „megtalálja” a rendszerekben, alkalmazásokban meglévő, esetleg fel nem ismert tartalékokat, és ezáltal optimalizálja az informatikai rendszer hatékonyságát, legyen szó akár már meglévő SAP-rendszerről vagy annak frissítéséről, telepítéséről. A méretezhetőséget, stabilitást és természetesen a teljesítményt is jó irányba befolyásoló optimalizálás mellett hogy lerövidíti az SAP-bevezetéshez

emberek végzik, akiknek szaktudását jól meg kell fizetni. A FlexFrame az automatizált karbantartás, a rendszerfelügyelet és bővítés lehetőségének megteremtésével éppen ezeket a költségeket csökkenti. Az SAP-szolgáltatások virtualizálásával, a számítási erőforrások rugalmas elosztásával pedig csökkennek a rendszer hardverkövetelményei, tehát ugyanaz a feladat kevesebb szerverrel is ellátható, emellett a rendszer magas rendelkezésre állása is megmarad.

Ennek alapja az eddigi rendszerinfrastruktúra átalakítása, hiszen az üzleti folyamatok kiszolgálását a FlexFrame a szerverek rugalmas használatával és az egyes szerverek feladatainak gyors meg-

Vannak dolgok, amik akkor működnek jól, ha nem kell nap mint nap foglalkoznunk velük.
Ha természetesnek vehejük, hogy működnek, rendelkezésünkre állnak.

Biztos, hogy cége IT infrastruktúrája azt teszi, amit várnak tőle?
Biztos, hogy nem lehet alacsonyabb költség szinten működtetni?
Biztos, hogy nem hordoz veszélyeket az üzletmenetre?

Vállaljuk, hogy sikerdíjas formában átvilágítjuk cége IT infrastruktúráját, és megtaláljuk a hatékonyabb működés lehetőségeit.
A kockázat nálunk, a költségcsökkenés az Ön oldalán jelentkezik.

Answer – az IT infrastruktúra szakértője.

ANSWARE

H-1149 Budapest, Angol u. 34.
Tel.: 467-1120 Fax: 252-2879
info@answare.hu
www.answare.hu

Integrált üzleti kommunikáció

A multinacionális cégek, a közép- és nagyvállalatok itthon is mindinkább munkafolyamataik és információáramlásuk egységessé tételére törekcsenek. A vállalkozásoknak az alkalmazáskonsolidáció mellett az informatikai rendszerek, valamint kommunikációs folyamataik egységessé tételére is figyelniük kell. A cégek olyan megoldásokat keresnek, amelyek már meglévő rendszereik hatékonyabb kihasználását és gyorsabb megtérülését eredményezik - hangsúlyozta előadásában *Karleczeny Enikő*, a Topcall Magyarország Kft. értékesítési vezetője.

A kritikus üzleti kommunikáció (Unified Communication) területén vezető szerepet játszó bécsi központú Topcall kommunikációs megoldásokat kínál, amelyek lehetővé teszik az előbbi elvárások teljesítését. A Topcall szakértőinek lényege, hogy képes a meglévő vállalati informatikai rendszerek, ezen belül is kiemelni az SAP alkalmazások nagyobb hatásfokú kihasználására azáltal, hogy - a szó legszorosabb értelmében - kommunikációképesé teszi azokat, legyen szűkös akár fax, SMS, MMS, hang, biztonságos e-mail vagy IVR (automatikus híváskezelés) technológia alkalmazására.

A Topcall olyan kommunikációs folyamatokat automatizál, amelyek korábban emberi közreműködést igényeltek, ezek kiáltásával, viszonylag kis befektetéssel, jelentős értéknövekedést és megtérülést ad.

A Topcall megoldásait a világon és Magyarországon is számos vállalat alkalmazza az SAP-környezetben, széleskörűen integrált kommunikációs csatornákkal olyan feladatok ellátására, mint rendelés-visszaigazolások, számlák automatikus küldése SAP-ból fax vagy biztonságos e-mail üzenetben; telefaxon beérkező megrendelések adatainak feldolgozása SAP-ban; fizetési felszólítások, feladatlekezelések automatikus kiküldése intelligens hangüzenetben vagy számlastátus-lekérdezés az SAP rendszerbe küldött SMS segítségével.

A Topcall partneri kapcsolata az SAP-val több mint tizenöt évre tekint vissza. Az SAP-felhasználók meglévő rendszerük bármely moduljához egyszerűen csatlakoztathatják az üzenetkezelési és kommunikációs alkalmazásokat. A szállító figyel arra, hogy megoldása elsőként legyen integrálható az SAP R/3-as rendszer és a mySAP komponensek új verzióhoz és interfészeihez.

ONLINE

További információ:

www.topcall.hu

Elszállhatnak a költségek

A méret növekedésével párhuzamosan egyre gazdaságosabb és olcsóbb az SAP rendszer alatt működő informatikai infrastruktúra üzemeltetése. A kisebb cégeknek akkor lehet olcsóbb az üzemeltetés, ha azt külső szolgáltatóra bízák, illetve, ha a rendszer finanszírozását igen körültekintően választják ki - ismertette *Kovács Balázs*, az Answere Kft. marketingigazgatója a cég által készített felmérés legfontosabb eredményeit, amely húsz nagy magyarországi SAP-felhasználó véleménye alapján készült.

Az SAP-infrastruktúra a pénzügyi igazgató szemszögéből című előadásban elhangzott: a vizsgálat célja az volt, hogy felmérjék, milyen tényezők határozzák meg az SAP alatti infrastruktúra költségszerkezetét, vannak-e tipikus magyarországi jellemzők, és azok mennyire esnek egybe a nemzetközi gyakorlattal. A felmérésben a cégek infrastruktúrájának - a kiszolgáló és adattároló hardver, illetve az alapszoftverek - három évre számított teljes birtoklási költségét (total cost of ownership - TCO) számolták ki.

A felmérés megállapításai közül a legfontosabbak: a kis- és közepes cégeknek

könnyebben túlléphetik a belső üzemeltetési költségeket.

A hazai SAP-felhasználók körében néhol kiugróan magas az egy felhasználóra

Az infrastruktúra TCO-összetevői

vetített TCO-értéke, és helyenként igen magas kockázati tényezőként szerepel az infrastruktúra, ami összefügg a platformválasztással.

FlexFrame for mySAP Business Suite

Egyszerűbb működés az értékteremtés jegyében

Az elektronikus üzletvitel terjedésével kulcsfontosságúvá vált az olyan egyszerűen üzemeltethető, megbízható és méretezhető IT-infrastruktúra kiépítése, amely a fenntartási és üzemeltetési költségeket is csökkenti. A Fujitsu Siemens Computers, az SAP® és a Network Appliance által közösen kifejlesztett, innovatív „FlexFrame for mySAP Business Suite” megoldáscsomagjának használata a tapasztalatok és a becslések szerint 30-60 százalékkal csökkentheti a beszerzési és üzemeltetési költségeket, miközben jelentősen leegyszerűsíti a mySAP alkalmazások bevezetését és üzemeltetését.

A „FlexFrame for mySAP Business Suite” rugalmas hardver- és szoftvercsomag alkalmazásával a vállalat egyszerűen használható, alacsony költségű mySAP szervermegoldást hozhat létre. A tökéletes összhangban működő, szabványos modulokból álló csomag könnyedén méretezhető az 50 felhasználótól a több ezer felhasználót kiszolgáló SAP-környezet igényeihez. A mySAP-megoldás szolgáltatásai pl. az internet-tranzakciós szerver (ITS), az adatbázis, a központi, illetve az

alkalmazási instancia teljesen virtualizáltak, így a szerverek között dinamikusan átcsoportosíthatók.

A csomag szabványosított szervermodulokból, SuSE Linux és Solaris operációs rendszereket futtató, Intel® alapú PRIMERGY® blade-szerverekből és Solaris™/SPARC™ alapú PRIMEPOWER kiszolgálókból áll. A Network Appliance fájlserverei háttértárhelyként integrálódnak a megoldásba.

„FlexFrame for mySAP Business Suite” - előny a felhasználónál

A FlexFrame a Fujitsu Siemens Computers önfenntartó számítástechnikai rendszerek kiépítését szolgáló koncepciójának összes fontos elemét alkalmazza. Az **önkonfigurálás** segítségével a rendszer a hálózaton keresztül bootol, és beépített intelligenciája révén a PRIMERGY portfólió valamennyi tagját önállóan képes támogatni. Az **önoptimalizálás** során a Network Appliance fájlservereknél alkalmazott Write Anywhere File System segítségével az adattárolási rendszer automatikusan szétosztja az adatokat a meglévő merevlemezek között, így szükségtelemre teszi a hagyományos hangolást.

Az **önjavító** funkció a hibás instanciák újraindítására és a tartalékszerverek aktiválására egyaránt képes, sőt még saját korlátaival is tisztában van, és képes külső emberi segítséget kérni. Az **önvédelmi** rendszer virtualizálja az SAP szoftvert, vagyis teljesen szétválasztja a szoftvert, az operációs rendszert és a hardvert, így minden szolgáltatáson belül elindítható bármelyik instancia.

A PRIMERGY BX300 blade-szerver család szerveregységei egy vagy két processzort, központi memóriát, merevlemezeket és LAN-interfészeket tartalmaznak egyetlen blade-en. Így a vállalat akár 300 szervert is elhelyezhet egy 19 hüvelykes, 46U magas racken. A Solaris/SPARC alapú PRIMEPOWER szerverek nagy teljesítményű UNIX® rendszerplatformot biztosítanak, kimagasló teljesítményüknek köszönhetően jól használhatók biztosítótársaságoknál, bankoknál, kiskereskedelmi és távközlési vállalatoknál, valamint az üzleti adatok feldolgozásának támogatására. A Network Appliance fájlservereinek jellemzője a gyors bevezetés, a zökkenőmentes üzemeltetés és az alacsony fenntartási összköltséget biztosító, egyszerű, szabvány alapú integráció.

FUJITSU
COMPUTERS
SIEMENS

We make sure

**SAP
MÁR M,
S ÉS XS
MÉRETBEN IS.**

**MINDEN MÉRETRE
ÉS KÖLTSÉGVETÉSRE VAN
MEGFELELŐ MEGOLDÁSUNK.
WWW.SAP.HU/KKV**